

Lena Bjugger

Förhistoria och medeltid vid Nissans nedersta fors

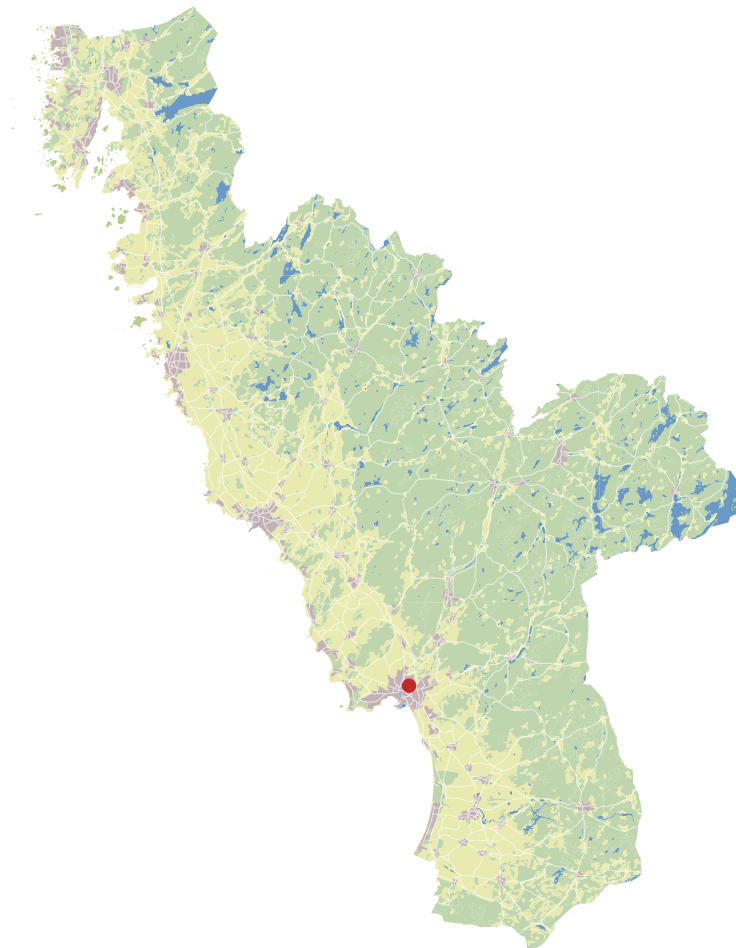
Halland, Halmstads stad och kommun, Gymnasiegatan, Olympiavägen, Wallbergsgatan, RAÄ 46

Arkeologiska Rapporter 2019:4
Stiftelsen Hallands Läns museer

KULTURMILJÖ
HALLAND

Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2019

Arkeologisk undersökning 1983

Framsida: Vy över Örjans vall och åkern höger om, där ett villaområde växte fram under 1930-talet. Foto: Hallands Konstmuseum.

Layout: A. Andersson.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Förord	5
Inledning	5
Allmän topografi	5
Syfte och målsättningar	7
Grävningsmetodik och dokumentation	7
Stratigrafi	8
Anläggningar	11
Gymnasiegatan	12
Olympiavägen	14
Wallbergsgatan	17
Fynd	36
Keramik	37
Övriga material	39
Kulturhistorisk tolkning och datering	40
Referenser	42
Tekniska och administrativa uppgifter	42
 Bilagor	 43
Bilaga 1 Fyndlista	
Bilaga 2 Osteologisk analys <i>Arne Andersson</i>	
Bilaga 3 Vedartsanalys <i>Vedlab</i>	
Bilaga 4 ¹⁴ C-analyser <i>Beta analytics inc.</i>	
Bilaga 5 Konserveringsrapport <i>SVK</i>	
Bilaga 6 Fotolistor	
Bilaga 7 Ritningsförteckning	
Bilaga 8 Renritningar	

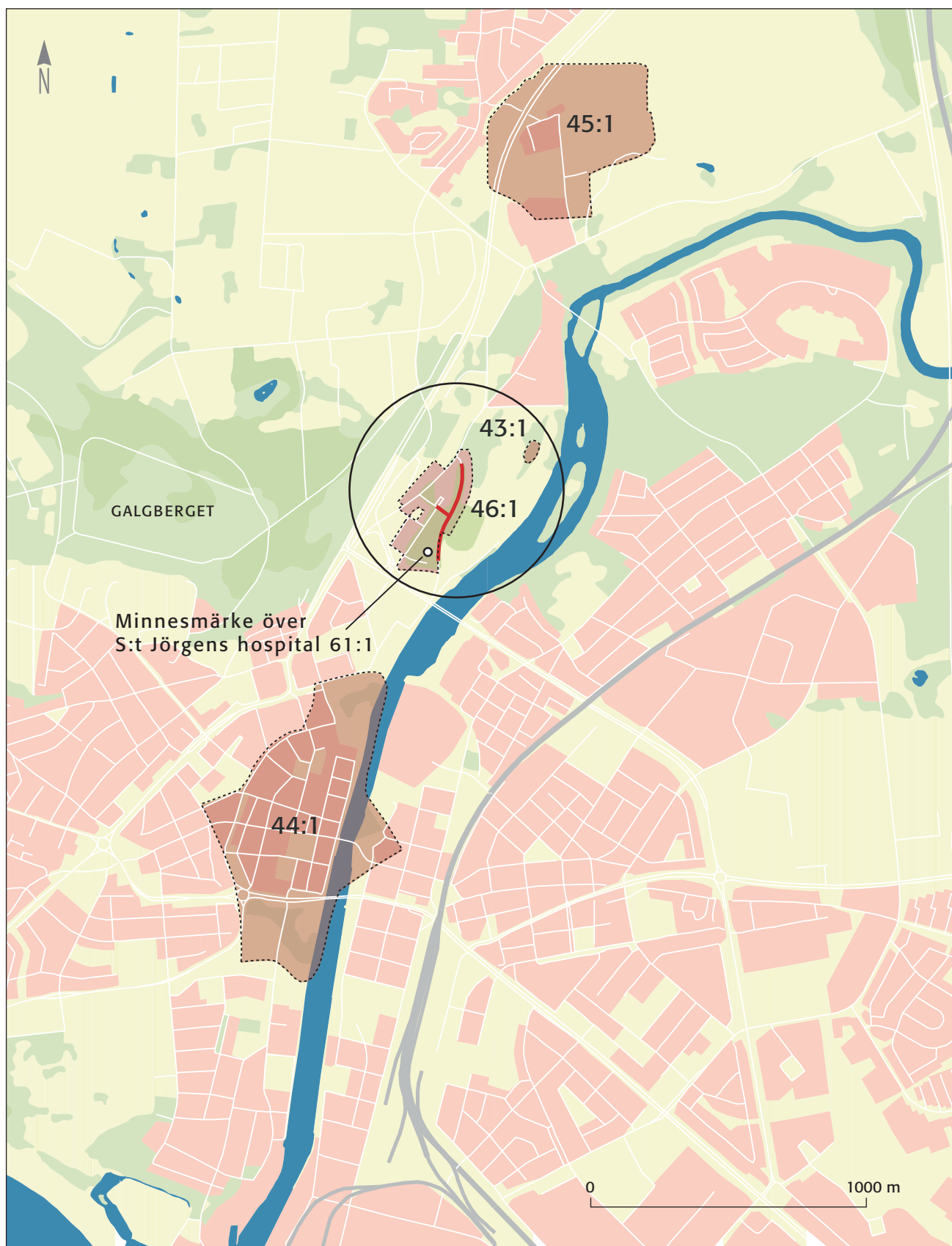

Fig 1. Wallbergsområdet (inringat) i Halmstad tätort och de i texten nämnda fornlämningarna. Schakten (röd) drogs inom fornlämning RAÄ 46, som inte hade fornlämningsstatus enligt 1960-talsinventeringen. Detta fick den efter inventeringen på 1980-talet. Skala 1:20 000.

FÖRORD

Texten skrevs under 1980-talet och tillägg gjordes 1997 efter den osteologiska analysen, vedartsbestämningen och ¹⁴C-dateringen. Rapporten slutfördes 2018. En artikel om undersökningarna har publicerades i Gamla Halmstads Årsbok 2003 (Bjuggner 2003). I sammanfattningen har resultaten från undersökningen sammanfogats med artikelns tolkningar.

INLEDNING

Med anledning av att fjärrvärme skulle anläggas vid Örjansvallsområdet utfördes en arkeologisk undersökning i Gymnasiegatan, Olympiavägen och Wallbergsgatan under framför allt sommaren och hösten 1983 (fig 1 och 2). Personal från Stiftelsen Hallands läns museer, Landsantikvarien, idag Kulturmiljö Halland, utförde undersökningen och exploatör var Energiverket, Halmstad. Arbetet med fjärrvärmeschaktet i Gymnasiegatan mellan Hedentorpsvägen och Olympiavägen hade redan grävts innan arkeolog var på plats.

ALLMÄN TOPOGRAFI

Undersökningsområdet, här kallat uo (RAÄ 46:1) var beläget på Nissans västra sida ca 1 km norr om den nuvarande stadskärnan (RAÄ 44:1, fig 1). Den omgivande terrängen är kraftigt kuperad med Galgberget i väster och ett strandhak i öster. Själva uo är beläget på en sandplatå, vars nuvarande markyta varierade mellan 9 och 13 m ö.h. Nedanför strandhaket är marken låglänt och fuktig med ett mindre kärr. I detta område påträffades 1978 resterna efter en mindre borganläggning, som ursprungligen bestod av en uppkastad kulle med ett trätorn, omgiven av en dubbel vallgrav (RAÄ 43:1). Den var troligen anlagd under 1200-talets senare del av fynden att döma. Borgen torde ha raserats under förra hälften av 1300-talet, i samband med stadens flyttning från Övraby (RAÄ 45:1) till sin nuvarande plats. Borgen har haft en strategisk betydelse genom sin placering nedanför den första forsen och här har troligtvis funnits en naturlig hamnplats där land och sjövägar mötts. Funktionen har förmodligen varit att skydda och kontrollera denna knutpunkt (Augustsson 1978, 1980).

1 km NÖ om har det äldsta Halmstad legat (RAÄ 45:1). Ett dominikanerkloster omnämns första gången 1264 på platsen. En kyrka, som nu är i ruinerat skick omtalas första gången 1274, men är förmodligen byggd på 1100-talet. Uppe på den södra strandhaxkanten söder om uo har S:t Jörgens hospital legat. Kapellet undersöktes på 1890-talet och då framkom murar efter ett långhus med ett rakslutet kor. 1964 påträffades en grundmur och skelett i närområdet. Hospitalet omnämns första gången 1483 och därefter 1518. Byggnaderna raserades under 1530-talet och hospitalsjordarna började därmed överföras till stadens borgare.

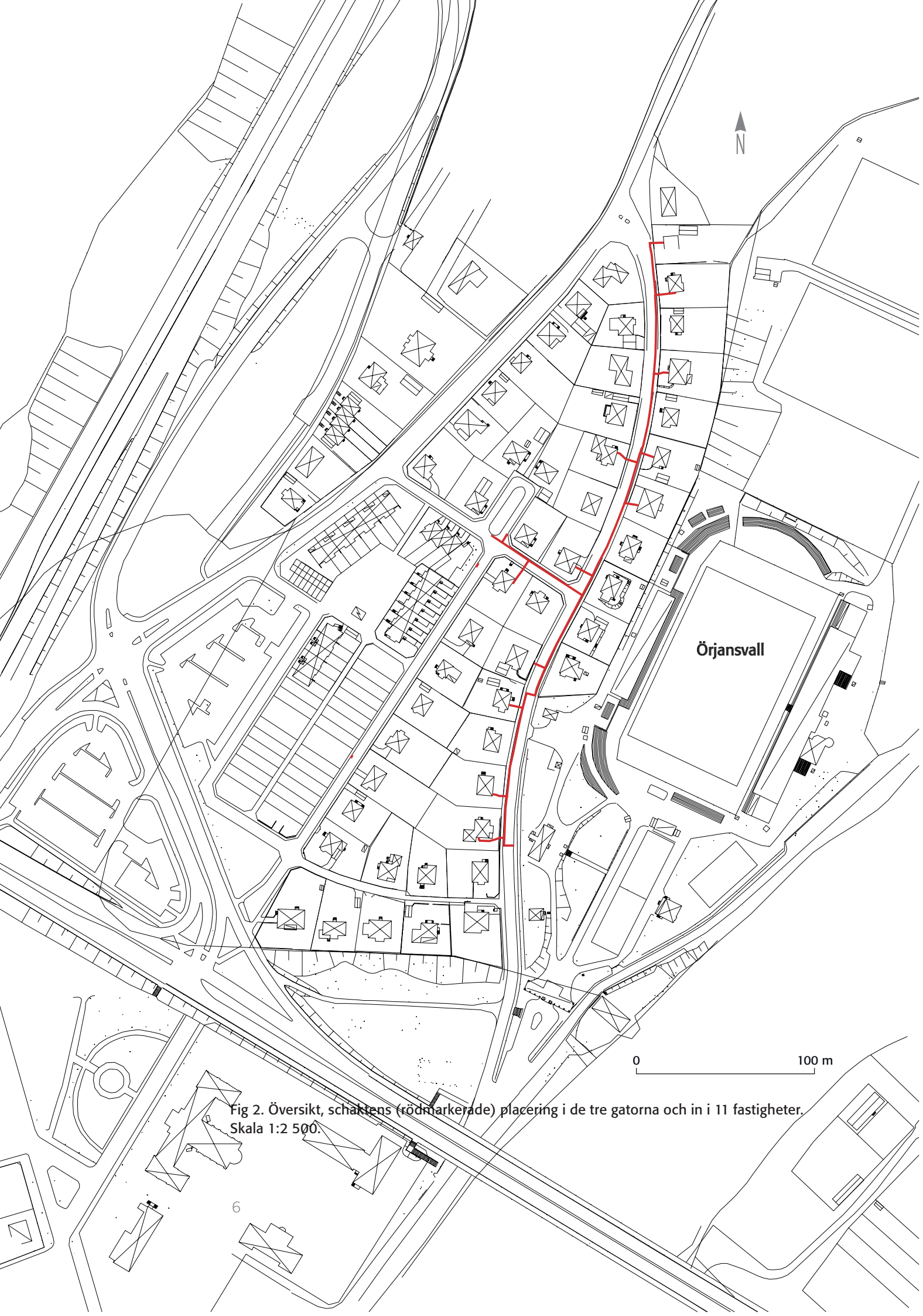

Fig 2. Översikt, schaktens (rödmarkerade) placering i de tre gatorna och in i 11 fastigheter.
Skala 1:2 500.

Området är i dag bebyggt med villor, som började anläggas under 1930-talet. I samband med schaktningar i Wallbergsgatan påträffades bl. a. medeltida keramik och ett par blyplomber. Vissa delar av villaområdet torde också varit något kuperade. Enligt muntlig uppgift från villaägarna har överblivet (felbränt, skadat tegel?) från Slottsmöllan dumpats i svackorna. De har sedan påträffats i samband med trädgårdsarbeten.

SYFTE OCH MÅLSÄTTNINGAR

Syftet med undersökningen var att registrera eventuella kulturlagers tjocklek och utbredning, anläggningarnas utseende och innehåll samt utbredning och att söka försöka datera kulturlager och anläggningar. I samband med grävningarna kring S:t Jörgens hospital skulle frågor besvaras kring eventuella gravars utseende och utbredning samt hur hospitalområdet avgränsades.

GRÄVNINGSMETODIK OCH DOKUMENTATION

Undersökningsområdet, i fortsättningen kallat uo, omfattade en stor del av gatumar-ken i ett villaområde norr om Halmstads innerstad (fig 1 och 2). De tre gator, som berördes av undersökningen, omfattade Gymnasiegatan (norra delen och södra delen), Olympiavägen (delen Gymnasiegatan–Wallbergsgatan) och Wallbergsgatan. Till detta skall också läggas de 11 serviser som grävdes från gatuschaktet in i trädgårdarna till de berörda fastigheterna (fig 2 och situationsplaner 1–2, bilaga 7).

Sammanlagt 525 löpmeter undersöktes, varav 424 löpmeter gatuschakt och 101 löpme-ter serviser. Schakten var cirka 1,5 meter breda och 1 meter djupa i gatan och smalare och grundare inne i kvarteren. De mättes in i förhållande till tomtgränser, trädgårdsmurar, hus etcetera och tre origo upprättades. Origo 1 låg i Olympiavägen, i punkten X=84 434,7 och Y=57 664,5. Origo 2 lades i den östra trottoarkanten i Wallbergsgatan i punkten X=84 444,4 och Y=57 710,4 och origo 3 i den västra trottoarkanten i punkten X=84 350,3 och Y=57 678,3 (Halmstads lokala system).

För att lättare kunna identifiera anläggningar och fynd har de olika schakten marke-rats i fyndlistan och i texten på följande sätt; G=Gymnasiegatan, O=Olympiavägen och W=Wallbergsgatan. Wallbergsgatan är i sin tur uppdelad på en *nordlig* (schakt 3) och en *sydlig* del och den sydliga delen i ett *östligt* schakt 1 och ett *västligt* schakt 2. Alla lägesangivelser ges i meter öst, söder, väster eller norr (mÖ, mS, mV eller mN), beroen-de på respektive schakts utbredning i förhållande till origo. Wallbergsgatan, schakt 3 har lägesangivelsen mN trots att schaktet i början går i NÖ riktning. Sektionernas läge anges på situationsplanerna (1–2, bilaga 7). Alla höjder är angivna i Halmstads höjdsys-tem RH 70.

Undersökningen utfördes på följande sätt. En traktorgrävare tog bort asfalt, packsten och bärlager på en sträcka av 610 m per omgång, ner till kulturlagren eller sandbotten. Därefter rensades ytan och påträffade anläggningar (A) dokumenterades och handgräv-des. När en längre sträcka grävts ritades sektionen, dock inte i Olympiavägen och södra delen av Wallbergsgatan. Här saknades kulturlager och här avvägdes sandens toppmått (vilket inte alltid sammanföll med det ursprungliga toppmättet). Dock dokumenterades de anläggningar som gick in i den oskadade sektionen. Serviserna in till husen handgrävdes.

Sektionerna är utförda efter det standardiserade beteckningsschema för sektionsrit-

ning, som var publicerat i Fornvännen 1979/1 (Järpe et al). Observera dock att skraffering 15 mm använts. Det bör även noteras att inläggning på situationsplanen av kvarteren Indianen 2-17 och Induktorn har gjorts från en karta i skala 1:1 000. En plan över detta område i skala 1:400 fanns inte tillgänglig på stadsingenjörskontoret. Planer och sektioner dokumenterades i skala 1:20. Under arbetets gång togs 48 s/v fotografier (oräknat alternativexponeringar) och 44 färgdia. Fem ^{14}C -prover och ett jordprov insamlades. 1997 skickades träkolet för vedartsanalys från två härdar och ett transgressionslager. Analysen utfördes av Vedlab i Glava (bilaga 3). Därefter skickades proverna från härdarna till Beta Analytic Inc. i Miami för ^{14}C -datering (bilaga 4). Fynden, som preliminärt fått accessionsnummer HM 18780:1–206, tvättades och registrerades efter undersökningen (bilaga 1). Ett urval av metallfynden skickades till Varbergs Museum för konservering av Hans Brauner. Några av fynden har dock aldrig returnerats och rubriceras som saknade i fyndlistan. En bultlåsnöckel (F1) konserverades 2018 hos SVK, Göteborg (bilaga 5). En analys av djurbenen gjordes av Arne Andersson 1997, som också undersökte innehållet av kiselhaltiga mikrofossil i jord från en halskota (nötboskap, bilaga 2).

STRATIGRAFI

Kunskapen om stratigrafins utseende i området varierar mycket beroende på två faktorer. Delar av uo var utfyllda med massor och till en sådan mäktighet att botten inte kunde registreras trots sondering. Detta gäller framför allt delar av Wallbergsgatan, schakt 2 och 3. I andra partier låg kulturlagren på en så ”hög nivå” att de skalats av i samband med att gatan lades ut (t ex Gymnasiegatan och Olympiavägen). Nedan följer en redovisning av de stratigrafiska förhållandena uppdelad på gata/schakt och därefter följer en översiktlig sammanfattning. De nedförminskade sektionerna återfinns i bilaga 7.

Gymnasiegatan: Merparten av kulturlagren var bortschaktade. Sandbotten under bärlagret låg i södra delen av gatan (vid A 1) på nivån +9,73 m ö.h., vid A 2 på +10,36 m ö.h. och något lägre vid A 5 på +10,21 +10,30 m ö.h. En kulturlagerrest framkom också vid A 5 och hade ett högsta toppmått på +10,38 m ö.h.

Olympiavägen: Kulturlager saknades i den västra delen och sandens topp låg under bärlagret på +10,12 m ö.h. vid 0 mSÖ. Sandens toppnivå sjönk mot SÖ till +9,56 m ö.h. (43 mSÖ) och +9,41 m ö.h. (47,5 mSÖ). Vid 42,9–48 mSÖ påträffades även en kulturlagerrest bestående av humös sand med toppnivån +9,50 m ö.h.

I den servis som gick in till Olympiavägen 3 (kv Idrottsmannen 8) saknades kulturlager. Matjordslagret var 0,6–0,7 meter tjockt och överlagrade bottensanden. Schaktet var 0,75–1,23 meter djupt.

Wallbergsgatan, schakt 1 (södra delen, östra sidan): sektion 0–43 mSV. Schaktet var relativt oskadat och kulturlager påträffades mellan 0–36,9 mSV. Efter 47,3 mSV var schaktet fyllt med omrörda massor. Kulturlagret, vars tjocklek varierade mellan 0,020,14 m, innehöll tämligen sandig humus, som blev kompaktare efter 14,5 mSV. Toppmåttet låg på +9,37 m ö.h. vid 0 mSV och sjönk mot SV för att ligga på +9,14 m ö.h. vid 17mSV. Toppnivån på kulturlagren varierade därefter mellan +9,10 och +9,19 m ö.h.

Botten utgjordes av sand med toppnivå +9,34 m ö.h. (0 mSV) och föll mot SV till +9,09 m ö.h. (17 mSV). Därefter varierade sandens topp mellan +9,04–+9,18 m ö.h.

Wallbergsgatan schakt 2 (södra delen, västra sidan): Det 91,4 meter långa schaktet för stamledningen är utritad i skala 1:400. I det avslutande tvärschaktet mot Örjans vall påträffades endast bottensand i mitten av gatan på nivån +8,60 m ö.h. och inga anläggningar. Detta tvärschakt saknas på planritningen i skala 1:100.

I stora delar av schaktet saknades kulturlager. I den norra delen mellan 0–18 mSSV fanns omrörda massor. Vid 21,7 mSSV påträffades kanten till en svacka som fortsatte norrut till minst 18 mSSV. Svackan, som delvis föreföll grävd (brant kant) var fylld med sandblandad humus. Mindre linser av sand, sot och lera fanns i fyllningen. Botten kunde inte registreras trots sonderingar med jordborr. I fyllningen påträffades en stengodsskärva (F46) daterad till 1300–1400-talen.

Botten utgjordes av gulbrun/gul sand och var orörd i västra delen intill en bredd av ca 0,3 m. Ovanpå fanns ett 0,25–0,27 meter tjockt bärlager. Sandens toppmått låg på +8,87 m ö.h. vid 21,7 mSSV och steg till +8,92 m ö.h. vid 26 mSSV för att sjunka något mot söder till +8,73 m ö.h. (61mSSV) och +8,61 m ö.h. (89 mSSV). Spridda 0,02–0,12 m tjocka kulturlagerrester bestående av humös sand, sot- och sandblandad humus eller sot- och kolblandad humös sand fanns spridda i schaktet mellan 51,4–87,7 m SSV. Möjligen kan några av dessa områden vara bottnar till en hård eller en grop.

Kulturlager påträffades i servis 1–3. I *servis 1* som gick in till Wallbergsgatan 11 var matjordslagret 0,65 m tjockt och därunder vidtog brun tämligen sandig kompakt humus med inslag av bränd lera och något träkol. Schaktet var 8 meter långt och 0,65–0,9 meter brett och som djupast 0,85 m och kulturlagren gick under denna nivå. Någon äldre markyta eller kulturlager påträffades inte i trottoaren (1 m djupt schakt) eftersom denna var söndergrävd av ledningar.

Servis 2 som grävdes in till Wallbergsgatan 7 var 0,61,2 m bred och 0,6–2,0 m djup (djupast i östra delen). Fyllnadsmassorna var 0,61 m tjocka och innehöll omrörda skelettdelar, som inte tillvaratogs. Ett 0,15 m tjockt kulturlager fanns i schaktets östra delar.

Servis 3 som grävdes in till Wallbergsgatan 5 var 0,6 meter bred och gick i östra delen ner till ett djup av 1,6 m. Här påträffades också fyllnads och kulturlager. Den ursprungliga sandbotten låg på +8,76–+8,96 m ö.h. Ett 0,23–0,4 m tjockt kulturlager innehållande svartbrun sandblandad humus med sot var avsatt ovanpå. Detta överlagrades av två sammanlagt intill 0,95 m tjocka fyllnadslager. Markytan låg på +10,07–10,08 m ö.h. (fig 4). I det undre fyllnadslagret påträffades plogspår (A 14). I fyllningen närmast huset framkom omrörda skelettdelar, som inte tillvaratogs. Ett recent fundament av cement, tegel och trä påträffades i schaktets mellersta delar. Det vilade i påförda massor.

Wallbergsgatan schakt 3: Schaktet var till stora delar orört av ledningsdragningar. Däremot hade troligtvis merparten av kulturlagren schaktats bort redan under 1930-talet (se kapitlet Allmän topografi). De kvarvarande resterna var endast dmtjocka. Den ursprungliga markytan bestod till största delen av gul mellan/grovsand. I den norra delen av schaktet var den mörkare. Vid 161,4 mN påträffades ett 0,2–0,3 m tjockt lager med 0,1–0,2 m stora stenar. Norr därom påträffades ytterligare fyra ”stenlager”, som överlagrade varandra och som låg på jämna avstånd sinsemellan. I den norra delen

påträffades också två knappt dmtjocka lager (lager 111 och 114) som innehöll träkol som insamlades för ¹⁴C analyser, vilka inte genomfördes. Proven sparades och har fått fyndnummer 203 och 205. Stenlagren har tolkats som avsättningar i strandområde (små klapperstensbildningar) och torde ha tillkommit när havet stod högre under äldre stenålder. Den ursprungliga markytan var högst (som idag) i norr och låg på +12,44 m ö.h. (202 mN) och föll mot söder till +9,26 m ö.h. (1 mN), med en mindre variation mellan 45–59 mN där den ursprungliga markytan hade nivån +9,2–+9,3 m ö.h. Söder om steg markytan till +9,6–+9,7 m ö.h. En större svacka påträffades med den södra kanten belägen vid 112,7 mN. Här stupade kanten brant medan den norra sidan hade flackare lutning och planade ut vid ca 148 mN. Botten kunde inte uppmätas med sond mellan 115–144 mN.

I serviserna 1–4 och 6 fanns kulturlager och i servis 1 och 3 frilades två gropar. *Servis 1* var 1 meter bred och 0,8–1 meter djup och grävdes in till Wallbergsgatan 17 (kv Inspektoren 13). Merparten av schaktet var söndergrävt och bestod av sentida fyllningar. En meter i den östra delen uppvisade två kulturlager under matjorden. De var 0,22 respektive 0,24 meter tjocka och vilade på en sandbotten, som låg på nivån +9,67 m ö.h. I gatudelen fanns en grop (A45). Här låg sandbotten på +9,33 m ö.h.

Servis 2 som var 0,5–0,7 meter bred grävdes in till Wallbergsgatan 10 (kv Ingenjören 5). De östligaste 3,5 metrarna var omrörda och schaktet var 0,7 meter djupt. Väster om staketet, i servisschaktets östra del, påträffades ett 0,35 meter tjockt kulturlager under ett 0,58–0,7 meter tjockt pålagt matjordslager. Här var schaktet cirka 1 meter djupt. Kulturlagret bestod av brun sandig humus med inslag av träkol och bränd lera (toppmåttet +3,53 m ö.h.). Sandbotten låg på +9,18 m ö.h. och schaktbotten på +9,06 m ö.h.

Servis 3 som var 0,8–1,1 meter bred grävdes in till Wallbergsgatan 21 (Inspektoren 11). I gatan frilades en grop (A46) i den norra sektionen. Närmast huset (0–1 meter) fanns det fyllnadsmassor under ett 0,65 meter tjockt matjordslager som fortsatte fram till staketet. Under detta, mot öster låg ett 0,25–0,54 meter tjockt kulturlager som bestod av brungrå humös sand med inslag av träkol och bränd lera. Lagret var tunnast mot gatan och ökade i djup mot huset. Bottensanden låg på +9,42 m ö.h. i öster och sjönk till +9,26 m ö.h. i väster.

Servis 4, som var 0,5–0,7 meter bred grävdes in till Wallbergsgatan 12 (kv Ingenjören 6). Marken närmast huset (1,42 meter) var skadad av sentida nedgrävningar. Under ett 0,2 matjordslager fanns, mellan 1,42 och 5,57 m från huset, ett 0,72 meter tjockt kulturlager. Den norra sidan av schaktet mellan 1,42–3,95 meter från huset var dock stört av en sentida nedgrävning. Även närmast gatan intill en längd av 0,82–1,6 meter fanns ett 0,3 meter tjockt kulturlager med topp-/bottennivån +9,68/+9,39 m ö.h. Det senare måttet var också nivån på sandbotten. Schaktets botten var +9,30 m ö.h. Kulturlagren bestod av gråbrun sandig något lerig humus med inslag av träkol.

Servis 5 som grävdes in till Wallbergsgatan 16 innehöll i sin tid omrörda fyllnadsmassor med sand respektive sand och humus med inslag av träkol under ett intill 0,3 meter tjockt matjordslager. Någon ursprunglig sandbotten kunde inte registreras. Schaktet grävdes till ett maximalt djup av 0,8–0,85 meter och var 0,7 meter brett.

Servis 6 som grävdes in till Wallbergsgatan 20 var 0,6 meter bred och 0,9 meter djup. Det innehöll i väster orörd bottensand på nivån +11,60 m ö.h., under det 0,5 meter tjocka matjordslagret. Därefter vidtog omrörda massor i en sentida nedgrävning. Öster

om fanns ett 0,5 meter tjockt kulturlager, ovanpå sanden, bestående av gråbrun sandig humus med inslag av träkol och bränd lera. Sandens nivå låg här på +11,02 m ö.h. i höjd med den sydvästra husknuten. I lagret fanns medeltida keramik, som yngre svartgods, äldre rödgods och stengods (F172–F174).

Servis 7 var den nordligaste servisen som gick in till Wallbergsgatan 22. Under den 0,3–0,35 meter tjocka matjorden fanns morän på nivån +12,55–+12,60 m ö.h. i det 0,9 meter breda och 0,6–0,9 meter djupa schaktet. Ovanpå moränen, mellan 3,02 och 3,3 meter, 4,46 och 4,76 meter samt 4,92 och 5,15 meter från huset fanns ett 0,08–0,1 meter tjockt lager med sot och kol. Kolet och sotet hade toppnivån +12,52–+12,55 m ö.h.

De kvarvarande kulturlagren innehöll mer eller mindre sandiga humösa lager, partiellt av lerig karaktär och de var i vissa partier omrörda av markbearbetning (plog) t ex vid 159–160 mN och 174–177 mN. De var också yngre än anläggningarna. Det är endast A20, A42, A43 och A44 som var nergrävda genom kulturlagret.

Dateringen av kulturlagren har varit problematisk på grund av den begränsade tjockleken och avsaknad av fynd. Endast tre lager (lager 69, 90 och 92) innehöll fynd. I lager 69 fanns fynd från 1200-talets senare del fram i 1400-talets förra del (keramik CI och BIIa:2) och i lager 90 och 92 påträffades flinta. Lager 90 bedömdes som förhistoriskt medan flintan i lager 92 bedömdes som sekundär. Med utgångspunkt från dateringen av ett flertal anläggningar kan man försiktigt tolka åldern på kulturlagren till 1200-1300-tal.

ANLÄGGNINGAR

I de olika gatuschakten påträffades sammanlagt 77 anläggningar. I något fall har flera pinnhål slagits samman till en pinnrad, som behandlas som en anläggning. Fördelning återfinns i nedanstående tabell.

Anläggningstyp	Antal	Anläggningar i Gymnasiegatan	Anläggningar i Olympiavägen	Anläggningar i Wall- bergsgatan (S)	Anläggningar i Wall- bergsgatan (N)
Härdar	2			2	
Härdar, osäkra	2				i 21 och 23
Rännor	3			4	1,12
Ränna/grop	1				
Stolphål	12		3,8	5,6,8,9	2,3,5,9,17,38
Stolphål/pinnhål	1				26
Stolphål, recent	1			1	
Stolphål/grop	5				6,19,25,27,44
Pinnhål/pinnrad	3			3,7	4
Gropar	44	2,3,4,5	1,2,5,6,9,10	10,11,12,13	7,8,10,11,13,14,15,16,18,20,21,22,23,24,28,29,30, 31,32,33,34,35,36,37,39,41,42,43,45,46
Grop, möjligen recent	1		4		
Grop/källare	1				40
Plogspår	1			14	

Tabell 1. Anläggningstyper och antal, fördelade på respektive gata.

Av tabellen ovan framgår tydligt att alla anläggningar utom de som rubricerats som gropar och stolphål är sparsamt förekommande. Det bör också noteras att groparna dominerar i den norra delen av Wallbergsgatan. De båda härdarna var tydligt nergrävda i bottensanden och innehöll träkol, sot och stenar, skörbrända i A1 (Gymnasiegatan) och icke skörbrända i A2 (Wallbergsgatan). De "osäkra" härdarna återfanns i var sin grop (A21 och A23) i norra delen av Wallbergsgatan. I A21 fanns både träkol, sot och skörbrända stenar som kan ha ingått i en härd möjligen placerad i en tidigare grävd grop. Groparna är svårtolkade eftersom endast delar av dem grävdes ut beroende på schaktets ringa bredd. En del av de anläggningar som beskrivs kan också dateras med hjälp av fynden, framför allt keramiken. Jag har därför valt att, i de fall flera keramiktyper ingår i fyllningen, sätta ramdateringen till den period de varit i produktion samtidigt. När det gäller enstaka skärvor har jag valt att sätta vidare dateringsramar, dvs till produktionstiden. När det gäller Halmstads vidkommande, råder det oklarhet kring introduktion och varaktigheten av olika keramiktyper före 1300. Däremot har Jan-Erik Augustsson i sin avhandling "Keramik i Halmstad ca 1322–1619" gjort en kronologisk översikt av förekommande keramikgrupper efter 1300. Med utgångspunkt från dateringar av Lödöse- (Carlsson 1982) och Halmstadmaterialen (Augustsson 1985) har följande ramdateringar ställts upp.

keramik A, äldre svartgods	950–1200-talets senare del
keramik B1, yngre svartgods	1200-talets början–1400-talets mitt
keramik B11a:1, äldre rödgods	1200-talets mitt–1400-talets mitt
keramik B11a:2, äldre rödgods	1200-talets mitt–1400-talets mitt
keramik B11a:3, yngre rödgods	enstaka äldre, 1400-talets förra del →
keramik B11b	enstaka äldre, kring 1500 → →
keramik C1, nästan stengods	1200-talets senare del–1350
keramik C11, stengods	1200-talets senare del → →

Tabell 2. Keramikindelning

Gymnasiegatan

Vid avschaktningen framkom sammanlagt fem anläggningar där tre (A2, A4 och A5), kunde dateras med hjälp av fynd och A1 kunde ¹⁴C-dateras. De i bottensanden nergrävda anläggningarna bestod av gropar och en härd. A1 och A2 dokumenterades endast som sektioner efter det att fjärrvärmeschaktet grävts utan arkeologisk övervakning.

Anläggning 1, härd

I schaktets västra sektionsvägg påträffades en, i bottensanden, nedgrävd fyndtom härd. Den var fylld med träkol, sot och skörbrända stenar. Träkol togs för vedartanalys och ¹⁴C-datering och daterades till yngre bronsålder.

Läge:	punkten 0 mNÖ ligger i X=84 312,5 och Y=57 579,2
Nivå:	+9,73/+9,20 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,1 meter bred, 0,53 meter djup
Fynd:	-
Datering:	980–805 BC (1 sigma), 1120–775 BC (2 sigma), lab nummer Beta-103895, F201
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 16553–16556 och färgdia HMD 10872.

Anläggning 2, grop

I schaktets västra sektion svägg fanns en i bottensanden nedgrävd grop, som var skiktad i tre olika, cirka 0,2 m tjocka lager. Det översta lagret var fyndförande och bestod av sotig sand med inslag av bränd lera. Det underliggande lagret utgjordes av svagt humös sand med träkolsinslag och underst fanns ett lager med brungul mellan/grovsand, som endast skiljde sig från bottensanden genom sin fuktiga karaktär vilket gjorde att nedgrävningskanten var svår att uppfatta. Detta lager kan ha bildats genom att groppen stått öppen och att sand blåst och/eller rasat ner innan den återfyllts successivt.

Läge:	0,06–1,68 mNÖ. (0 mNÖ ligger i X=84 420,3 och X=57 649,8)
Nivå:	+10,36 m ö.h./+9,78 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,62 meter bred, 0,58 meter djup
Fynd:	järnföremål (F1–F3)
Datering:	medeltid (fynd)
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 16558–16559, 16562–16563 och färgdia HMD 13663–13664

Anläggning 3, grop

Norr om och i anslutning till A2 påträffades de undre delarna av en i bottensanden nedgrävd grop, fylld med mycket sandig humus.

Läge:	1,7–2,79 mNÖ (0 mNÖ ligger i X=84 420,3 och X=57 649,8)
Nivå:	+10,28/+10,07 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,09 meter bred, 0,21 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 16560–16563 och färgdia HMD 13663 och 13665

Anläggning 4, grop

En mindre grop, som gick in i den östra schaktväggen och som var fylld med humös sand, påträffades nedgrävd i sanden. I fyllningen låg en keramikskärva.

Läge:	1,38–1,96 mSV/0–0,4 mNV (0 mSV ligger i punkten X=84 441,3 Y=57 667,1)
Nivå:	+10,21/+10,10 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,5 meter bred, 0,11 meter djup
Fynd:	ker B11a:1 (F4)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 5, grop

En grop, nedgrävd i bottensanden, var belägen sydväst om A4. Den gick in i den västra schaktväggen och var fylld med humös sand. Ett dmtjockt kulturlager, med fynd från perioden 1250–1450, täckte gropen. I fyllningen påträffades två oglaserade keramikskärvor.

Läge:	2,24–4,24 mSV/0,3–1,3 mNV (0 mSV ligger i punkten X=84 441,3 Y=57 667,1)
Nivå:	10,29/+9,94 m ö.h. (topp-/bottenmått)
Dimensioner:	2 meter bred, 0,35 meter djup
Fynd:	ker BIIa:2, ben (F10, F179)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan- och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 16564–16567

Olympiavägen

Vid avschaktningen framkom sammanlagt 10 anläggningar, varav fem (A1, A6–A9) var daterbara med hjälp av fynd. Anläggningarna bestod av åtta gropar och två stolphål, som alla var nedgrävda i sanden. Lägesmåten är relaterade till origo 1 (O1).

Anläggning 1, grop

En avlång anläggning var nedgrävd i sanden och fylld med humös sand. Den var djupast i väster och gick in i den södra schaktväggen. I fyllningen påträffades fynd.

Läge:	2,64–4,8 mSÖ/0,49–1,41 mSV
Nivå:	+10,12/+9,55 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	Minst 2,24 meter lång, 0,74 meter bred, 0,57 m djup
Fynd:	ker BI, järn, obränd och bränd flinta (F11–F13)
Datering:	1200-talets början–1450 (fynd)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 2, grop

Nedgrävd i A1 och därmed yngre än denna. Anläggningen fortsatte in i den södra schaktväggen och fyllningen utgjordes av sandig humus.

Läge:	3,6–4,2 mSÖ/1,17–1,41 mSV
Nivå:	+10,12/+9,92 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,6 meter bred, 0,2 meter djup
Fynd:	-
Datering:	yngre än A1 (stratigrafisk relation)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 3, stolphål

Nordöst om och i anslutning till A1 påträffades ett i bottensanden nedgrävt stolphål fyllt med humös sand. Stolphålet hade en något spetsig profil.

Läge:	4,35 mSÖ/0,4 mSV
Nivå:	+10,07/+9,85 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,22 meter i diameter, 0,22 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning och profil i skala 1:20

Anläggning 4, grop/recent schakt

En i sanden nedgrävd anläggning som fortsatte in i den norra schaktväggen. Fyllningen utgjordes av fläckig humös sand och gropen har troligen utgjort en del av det lednings-schakt som är beläget norr om fjärrvärmeschaktet.

Läge:	11,7314,3 m SÖ/0,26 mSV
Nivå:	+9,95/+9,71 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	2,58 meter bred, 0,24 meter djup
Fynd:	-
Datering:	troligen recent (fyllnadsmaterial och läge)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 5, grop

En i sanden nedgrävd anläggning, fylld med sandig humus, som fortsatte in i den södra schaktkanten.

Läge:	16,28–17,14 mSÖ/1,31–1,5 mSV
Nivå:	+9,98/+9,88 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,84 meter bred, 0,1 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 6, grop

En i sanden nedgrävd anläggning, som fortsatte in i den södra schaktkanten. I fyllningen, som utgjordes av sandig humus, påträffades två keramikskärvor.

Läge:	20,64–21,84 mSÖ/0,86–1,4 mSV
Nivå:	+9,91/+9,85 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,26 meter lång, 0,36 meter bred, 0,06 meter djup
Fynd:	ker BIIa:2 (F14)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 7, grop/ränna

En i sanden nedgrävd anläggning, fylld med mycket sandig humus, som var fyndförande. Den fortsatte in i den norra och södra schaktkanten och har tolkats som en grop, alternativt en ränna (fig 7). Anläggningen hade en fördjupning i den NÖ delen, som eventuellt kan tolkas som nedgrävningskanten till ett stolphål. Gropens botten var något djupare (2 cm) i den södra delen. Fyndet av en tångespilspets (F23) tyder på närvaro av människor i området under mellanneolitikum.

Läge:	38,7–39,81 mSÖ/0–1,2 mSV
Nivå:	+9,64/+9,48 m ö.h., vid den norra schaktkanten/+9,38 m ö. h (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,97 meter bred, 0,16 meter djup
Fynd:	ker BIIa:1, BIIa:2, CI, CII, sekundärbränd keramik?, lerklining, flinta, ben (F15–F23, F180)
Datering:	1250–1350 (fynd)
Dokumentation:	planritning och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 16579–16582, färgdia HMD 13666–13667

Anläggning 8, stolphål

Ett i sanden nedgrävt stolphål påträffades under A 7. Fyllningen bestod av sandig humus.

Läge:	39,0 m SÖ/0,61 mSV
Nivå:	+9,64/+9,45 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,4x0,46 meter i diameter, 0,19 meter djup
Fynd:	järn (F24)
Datering:	äldre än A7 (stratigrafisk relation)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 9, grop

En i sanden nedgrävd anläggning, fortsatte in i den norra schaktväggen. Fyllningen bestod av humös sand. 0,18 m från botten påträffades ett 45 cm tjockt lager med träkol och sot uppblandat med sandig humus.

Läge:	39,24–40,07 m SÖ/0–0,51 m SV
Nivå:	+9,58/+9,00 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,8 meter bred, 0,58 meter djup
Fynd:	-
Datering:	äldre än A7 (stratigrafisk relation)
Dokumentation:	plan- och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 16579–16582, färgdia HMD 13666–13667

Anläggning 10, grop

Vid ca 41mSÖ sjönk sanden mot SÖ och därmed framkom det understa kulturlagret. Vid 41,3–42,9 mSÖ var en ledning nedgrävd, vinkelrätt mot schaktets längdriktning. I det SÖ hörnet mellan ledning och kulturlagrets del sluttade sandbotten. Norra delen av en grop fortsatte ut i det gamla ledningsschaktet.

Läge:	40,98–41,38 mSÖ/0–1,23 mSV
Nivå:	+9,47/+9,24 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Wallbergsgatan

Schakt 1 (södra delen, östra sidan av gatan) och schakt 2 (södra delen, västra sidan av gatan). I samband med avschaktningen framkom 14 anläggningar. 13 påträffades i schakt 1 och en i schakt 2, servis 3. Fem anläggningar kunde dateras varav fyra med fynd och en med ¹⁴C metoden. Anläggningarna bestod av en härd, en ränna, en rad med fyra pinnhål, ett ensamt pinnhål, sex stolphål varav ett recent och fyra gropar samt plogspår. Lägesmåttten är relaterade till origo 2 (O2).

Anläggning 1, stolphål

Ett rektangulärt stolphål med rundad botten påträffades i den ljusa bottensanden. Fyllningen utgjordes av fläckig humös sand, som tolkats som recent.

Läge:	5,4 mSV/0,86 mNÖ
Nivå:	+9,07/+8,76 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,22x0,23 meter, 0,31 meter djup
Fynd:	-
Datering:	troligen recent (fyllningens karaktär)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 2, härd

En grop var nedgrävd i sanden. Den var fylld med sandig humus och ett kraftigt inslag av träkol och sot. Träkol togs tillvara för vedartsanalys och ¹⁴C-datering och kunde dateras till övergången yngre bronsålder–äldre järnålder. I fyllningen påträffades också stenar, som inte var skörbrända. Ett kulturlager täckte gropen och gick ner en bit i denna. Fynd av flinta och förhistorisk keramik påträffades i lagret ovanpå gropen mellan 6 och 28 mSV

Läge:	7,01–8,6 mSV/0,2–0,8 mNV
Nivå:	+9,15/+8,71 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,59 meter bred, 0,44 meter djup
Fynd:	
Datering:	775–415 BC (1 sigma), 795–395 (2 sigma) lab nummer Beta-103896 (F202)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:32:3–4

Anläggning 3, pinnrad

En rad med 3 pinnhål i NVSÖ riktning. Ett fjärde pinnhål var beläget norr om det västligaste pinnhålet. De 3 förstnämnda var belägna på ett inbördes avstånd av 0,25 m. De har tolkats som resterna efter en vägg/ett gärde och var yngre än A 4.

Läge:	14,5 mSV/0,91 mNV, 15,15 mSV/0,33 mNV, 15,2 mSV/0,64 mNV, 15,2 mSV/0,96 mNV
Nivå:	+9,08–+9,06/+8,98–+8,87 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,06–0,08 meter i diameter, 0,12–0,21 meter djupa
Fynd:	
Datering:	yngre än A 4 (stratigrafi)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20, s/v neg 89:32:1–2, färgdia HMD 21749

Anläggning 4, ränna

En ränna var nedgrävd i sanden och fylld med sandig humus. Den hade ÖV riktning och har tolkats som en väggränna.

Läge:	14,66–15,26 mSV/0,21,14 mNV
Nivå:	+9,08/+8,98 m ö.h. (östra delen), +9,06/+8,96 m ö.h. (västra delen) (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,26–0,3 meter bred, 0,1 meter djup
Fynd:	
Datering:	
Dokumentation:	planritning och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:32:1–2 och färgdia HMD 21749

Anläggning 5, två stolphål

Två stolphål var nedgrävda i sanden med ett inbördes avstånd av 0,56 m och fyllda med sandig humus.

Läge:	15,71 mSV/0,35 mNV, 16,46 mSV/0,6 mNV
Nivå:	+9,08/+8,98 m ö.h., +9,01/+8,89 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,23–0,24 meter i diameter, 0,1–0,12 meter djupa
Fynd:	
Datering:	
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 6, stolphål

Ett ovalt, stenskott stolphål var nedgrävt i sanden och fyllt med sandig humus. Det var djupast i den västra delen och hade här en diameter av ca 0,22 m.

Läge:	24,46 mSV/0,49 mNV
Nivå:	+9,05/+8,83 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,3–0,38 meter i diameter, 0,23 meter djupt
Fynd:	
Datering:	
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 7, pinnhål

Under kulturlagret påträffades ett pinnhål, som tecknade sig mörkt mot den gula botten-sanden. Det var spetsat.

Läge:	29,24 mSV/0,6 mNV
Nivå:	+8,99/+8,77 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,08 meter i diameter, 0,22 meter djupt
Fynd:	
Datering:	
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 8, stolphål

Ett i sanden nedgrävt stolphål var fyllt med sandig humus. Det var beläget 0,88 m SV om A6.

Läge:	30,31 mSV/0,53 mNV
Nivå:	+8,92/+8,79 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,34 meter i diameter, 0,13 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 9, stolphål

Ett i sanden nedgrävt stolphål var fyllt med sandig humus. Det hade en fyrkantig form i plan.

Läge:	33,5 mSV/0,37 mNV
Nivå:	+9,04/+8,92 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,32x0,34 meter, 0,12 meter djupt
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 10, grop

I den östra sektionen påträffades en nedgrävning i sanden, fylld med humös sand.

Läge:	33,634,06 mSV/0,2 mNV
Nivå:	+9,15/+9,01 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,46 meter bred, 0,14 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 11, grop

En i sanden nedgrävd grop var fylld med mycket sandig humus. Den fortsatte in i den östra och västra schaktkanten och var djupast i den västra delen. I fyllningen påträffades keramik.

Läge:	40,4–42,1 m SV/0,17–1,26 mNV
Nivå:	+9,05/+8,66 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,66 meter bred, 0,39 meter djup
Fynd:	ker BI, BIIa:2, CI, CII, sten, järn, slagg, ben (F30–F40, F181)
Datering:	1250–1350 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 12, grop

En grop nedgrävd i sanden och fylld med mycket sandig humus. Endast anläggningens södra nedgrävningskant kunde registreras. Fynd påträffades i fyllningen.

Läge:	45,5–46,56 mSV/5,5–6,3 mNV (servis schakt 1)
Nivå:	+9,19/+8,93 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,26 meter djup
Fynd:	ker A, lerklining, järn+trä, slagg och ben (F41–F44, F182)
Datering:	1100–1200-tal (fynd)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 13, grop

0,1 m S om A 12 påträffades en i sanden nedgrävd grop fylld med mycket sandig humus. En spik påträffades i fyllningen.

Läge:	46,64–46,95 mSV/5,65–6,3 mNV (servis schakt 1)
Nivå:	+9,15/+8,99 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,16 meter djup
Fynd:	järn (F45)
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 14, plogspår

I servisschakt 3 påträffades fyra parallella plogspår i toppen av det understa utfyllnadslagret.

Läge:	10,56–11,96 mV om schakt 2/1,48–2,14 mS om hus nr 5 (servis 3)
Nivå:	+9,59 m ö.h. (toppmått)
Dimensioner:	0,1–0,15 meter breda
Fynd:	-
Datering:	yngre än kulturlager (stratigrafisk relation)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20, s/v neg 89:33:3–4

Schakt 3 (norra delen). I samband med avschaktning framkom i schaktet och serviserna 46 anläggningar, varav 22 daterbara med hjälp av fynd. Anläggningarna utgjordes av 2 rännor, 6 stolphål, 4 pinnhål, 3 pinn-/stolphål, 5 stolphål/grop, 30 gropar och en grop/källare. Lägesmått är relaterade till origo 2 (O2).

Anläggning 1, ränna

I sanden påträffades en ränna som var nedgrävd i NÖSV riktning. Den var fylld med brun humös sand och botten lutade något mot SV. Anläggningen har tolkats som en väggränna.

Läge:	0,44–1,97 mN/0,2–1,0 mÖ
Nivå:	+9,28/+9,18 m ö.h. (Ö delen) +9,25/+9,19 m ö.h. (västra delen) (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,18–0,24 meter bred, 0,06–0,1 meter djup och minst 1,7 meter lång
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 2, stolphål, stenskott

Ett stolphål nedgrävt i sanden och fyllt med mörkbrun sandig humus med inslag av träkol. I fyllningen fanns en sten.

Läge:	0,87 mN/1,21 mV
Nivå:	+9,27/+9,07 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,34–0,36 meter i diameter, 0,2 meter djupt
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 3, stolphål

Ett stolphål nedgrävt genom ett tunt kulturlager, ner i sanden. Det var fyllt med brun sotig, sandig humus med inslag av träkol och lera. Fynd av keramik, järn och flinta i lagret ovanpå (lager 7, se sektion)

Läge:	5,13 mN/0,64 mV
Nivå:	+9,39/+9,20 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,32–0,26 meter i diameter, 0,19 meter djupt
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 4, pinnrad

En nordsydlig rad med 4 pinnhål varav 3 spetsade. Det sydligaste var nerslaget genom ett kulturlager och beläget ca 0,5 m söder om A3. Fyllningen innehöll ljusbrun humös sand med inslag av lera. De övriga pinnhålerna var nerslagna i sanden och fyllningen bestod av brun humös sand. Avståndet mellan de tre nordliga pinnhålerna varierade mellan 1,6 och 2,7 meter. En recent nedgrävning mellan de två sydligaste kan ha uttraderat ytterligare ett pinnhål. Ett av dessa återfanns i kanten av A 6. Pinnhålerna kan möjligen ha ingått i ett staket.

Läge:	5,89 mN/0,7 mV, 9,85 mN/0,8 mV, 11,33 mN/1,08 mV, 14,1 mN/0,83 mV
Nivå:	+9,41–+9,50/9,09–+9,39 m ö.h.
Dimensioner:	0,05–0,09 meter i diameter, 0,09–0,32 meter djupa
Fynd:	-
Datering:	yngre än A6 (stratigrafisk relation)
Dokumentation:	planritning och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 5, stolphål

Ett stolphål nedgrävt genom ett tunt kulturlager, ner i sanden. Fyllningen utgjordes av brun sandig humus.

Läge:	6,35 mN/0,82 mV
Nivå:	+9,44/+9,23 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,36–0,38 meter i diameter, 0,21 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 6 stolphål/grop?

Nedgrävd i sanden och fylld med brun sandig humus. I fyllningen påträffades fönsterglas. Ett yngre pinnhål (A4) fanns i södra kanten av anläggningen.

Läge:	11,54 mN/0,97 mV
Nivå:	+9,50/+9,25 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,5x0,56 meter i diameter, 0,25 meter djup
Fynd:	fönsterglas (F52)
Datering:	1500–1800-tal
Dokumentation:	planritning i skala 1:20, s/v neg 89:33:5–6 och färgdia HMD 21755

Anläggning 7, grop

En grop nedgrävd i sanden och äldre än A8. Den var fylld med brun humös sand som hade inslag av träkol. I fyllningen påträffades obränd och bränd flinta, bl. a. ett spån.

Läge:	21,16–22,24 mN/0,34–1,2 mV
Nivå:	+9,60/+8,91 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	Minst 1,09 meter bred och 0,67 meter djup
Fynd:	Flinta (F55 och F56)
Datering:	Förhistorisk tid eller möjligen medeltid, äldre än A8 (fynd, stratigrafisk relation)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:33:7–12, färgdia 21756–21759

Anläggning 8 grop/grophus?

Nedgrävd i sanden och yngre än A7. I södra delen var anläggningen fylld med träkol, sot samt bränd och obränd sand och sandig humus i skikt. I den norra delen utgjordes fyllningen av gråbrun humös sand med inslag av träkol och något bränd lera. Botten hade en relativt plan profil och gropens centrum låg antagligen i norra sektionen. Vid avschaktningen gick maskinen så djupt att det nordligaste partiet delvis avlägsnades i plan. Med utgångspunkt från sektionen gjordes en rekonstruerad inläggning på planen (skala 1:100). Fynden i den norra delen bestod bl a av keramik, en fyndgrupp som saknades i det södra sotiga och träkolsbemängda partiet. I detta lager (lager 15) fanns en spik och slagg. Gropens bredd/längd och den jämna botten gör att man skulle tolka anläggningen som ett grophus. Däremot saknades ett golvlager som vanligen brukar finnas ovanpå grophusens botten. Ett kulturlager (lager 13) var avsatt ovanpå gropen. Eventuellt kan A9, ett stolphål, höra samman med gropen.

Läge:	21,42–25,94 mN/0,3–1,23 mV
Nivå:	+9,7/+9,22 m ö.h.
Dimensioner:	4,52 meter bred/lång, 0,48 meter djup
Fynd:	ker BI, BIIa:1, järn, slagg, flinta, ben (F57–65, F183–F184)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:33:7–12, 89:34:1, färgdia HMD 21756–21758, 21760–21761

Anläggning 9, stolphål

Ett stolphål var nedgrävt i sanden. På grund av schaktningsomständigheter gick det inte att avgöra om det var grävt genom kulturlagret eller under detta. Anläggningen skulle i så fall kunna ingå i norra delen av A 8. Fyllningen bestod av gråbrun humös sand med inslag av träkol. Stolphålet lutade cirka 4 cm åt väster.

Läge:	26,90 mN/0,42 mV
Nivå:	+9,56/+9,34 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,15x0,16 meter i diameter, 0,22 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20, profil i skala 1:10

Anläggning 10, grop?

I kanten av en recent nedgrävning påträffades en fördjupning i sanden. Den kan utgöra nedgrävningskanten för en grop. Fyllningen bestod av brun, mycket sandig humus.

Läge:	26,9–27,14 mN/0,3–0,49 mV
Nivå:	+9,55/+9,45 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning och sektion i skala 1:20

Anläggning 11, grop?

I den norra kanten av en recent nedgrävning påträffades en nedgrävningskant för en grop i sanden. Fyllningen innehöll mörkbrun humös sand med inslag av träkol.

Läge:	29,55–29,9 mN/0,2–0,5 mV
Nivå:	+9,57/+9,52 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,05 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:10

Anläggning 12, ränna

En nedgrävning i sanden fylld med mörkbrun humös sand med inslag av träkol. Den hade Ö-V riktning och en plan botten. På grund av bredd och utseende har den tolkats som en ränna som fungerat som nedgrävningen för en vägg eller som en tomtgräns. Att döma av fynden kan den vara förhistorisk, men stratigrafiskt sett är den medeltida.

Läge:	30,44–31,10 mN/0,22–0,56 mV
Nivå:	+9,59/+9,44 m ö.h.
Dimensioner:	0,5 meter bred, 0,15 meter djup
Fynd:	Flinta, ben (F66–F67, F185)
Datering:	Medeltida? (Stratigrafi)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 13, grop

En i sanden nedgrävd grop fylld med brun sandig humus med inslag av träkol, obränd och bränd lera samt tegelbitar. Gropen innehöll fynd i fyllningen. Den medeltida keramiken fanns i gropens övre del och i den nedre delen påträffades förhistorisk keramik.

Läge:	32,16–34,18 mN/0,22–0,66 mV
Nivå:	+9,59/+9,25 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	2,02 meter bred, 0,33 meter djup
Fynd:	Förhistorisk keramik, ker BIIa:2, tegel, järn, flinta (F68–F74)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 14, grop

En i sanden nedgrävd anläggning fylld med gråbrun humös sand med ringa inslag av träkol och lera.

Läge:	37,02–38,37 mN/0,27–1,00 mV
Nivå:	+9,48/+8,84 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1 meter bred, 0,64 meter djup
Fynd:	ker BI, BIIa:3, CI, järn, flinta, ben (F75–81, F186)
Datering:	1450–1500-tal
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 15, grop

En i sanden nedgrävd grop, som i övre delen var fylld med gråbrun sandig humus med inslag av träkol och bränd samt obränd lera och i undre delen fylld med gråbrun sandig humus med inslag av träkol och något bränd lera. Keramiken (BI) framkom i lager 26 och slaggen i lager 27 (se sektion).

Läge:	40,12–41,78 mN/0,38–1,12 mV
Nivå:	+9,44/8,55 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,78 meter bred, 0,89 meter djup
Fynd:	ker BI, slagg, ben (F82–F83, F187)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 16, grop

Anläggningen var nedgrävd i sanden. Botten var täckt av ett 0,030,09 m tjockt sot och träkolslager samt obränd och bränd lera. Gropen var igenfylld i två omgångar med sandig humus och fyndförande (keramik BI). I norra delen påträffades en nedgrävningskant utanför sotlagret (se sektion, lager 28). Gropen har alltså varit något större från början, men fyllts igen innan den åter "tagits i bruk". Före igenfyllning har man möjligen eldat i den.

Läge:	42,1–43,96 mN/0,38–1,4 mV
Nivå:	+9,34/+8,90 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	2,3 meter bred, 0,44 meter djup
Fynd:	ker BI, tegel, lerklining, slagg, ben (F84–F89, F188)
Datering:	1200-talets början–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:34:2–3, färgdia 21762

Anläggning 17, stolphål

Nedgrävd i sanden påträffades ett stolphål med rundad botten och fyllt med brun, mycket humös sand.

Läge:	44,4 mN/0,64 mV
Nivå:	+9,25/+8,98 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,20–0,21 meter i diameter, 0,27 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 18, grop

En grop nedgrävd i sanden och fylld med brun sandig humus i den övre delen. Gropens undre del var fylld med fläckig humös sand. Fyllningen innehöll fynd, som tidsmässigt hade stor spridning (1200–1500-tal). Om det antas att ker BIIa:3 är en “recent” inblandning och den utesluts, skulle de övriga keramikfynden i fyllningen ges en datering till tiden kring 1250–1350.

Läge:	46,74–49,15 mN/0,36–1,29 mV
Nivå:	+9,27/+8,35 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	2,4 meter bred, 0,92 meter djup
Fynd:	förrhistorisk keramik, ker BI, BIIa:2, BIIa:3, BIIa, CI, CII, lerklining, cu-leg, järn, flinta och ben (F90–F105, F189)
Datering:	1250–1500-tal (alla fynd) 1250–1350 (om ker BIIa:3 utesluts)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 19, grop/stolphål

En nedgrävning för en grop eller ett stolphål påträffades vid rensning av den östra sektionen. Anläggningen var fylld med brungrå humös sand och något inslag av träkol.

Läge:	50,2–50,72 mN/0,36 mV
Nivå:	+9,26/+9,06 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,52 meter bred, 0,2 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 20, grop

En i sanden nedgrävd grop fylld med brun humös sand med inslag av humus och träkol. I anläggningens SV hörn påträffades en utbuktning i plan som kan vara en rest av ett stolphål.

Läge:	51,60–52,9 mN/0,32–1,37 mV
Nivå:	+9,31/+8,63 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,3 meter bred, 0,68 meter djup
Fynd:	ker A, CI, flinta, sten, slagg och ben (F106–F111, F190)
Datering:	1200-talets mitt (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:33–34, färgdia HMD 21763

Anläggning 21, grop/härd

En i sanden nedgrävd grop fylld med brunsvartsvart sotig humös sand med inslag av bränd lera och träkol. Ett lager träkol och två skörbrända stenar var avsatta halvvägs upp i fyllningen. Keramiken påträffades ovan detta lager. Gropen kan i ett sekundärt skede ha fungerat som härd (lager 37) och därefter ha fyllts igen.

Läge:	59,71–60,9 mN/0,06 mÖ–0,94 mV
Nivå:	+9,34/+8,96 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	ker BIIa:2, slagg, lerklining, ben (F112–F113, F176–F177, F191)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 22, grop

En oregelbunden och mot väster avsmalnande grop, som var nedgrävd i sanden. Anläggningen överlagrades av ett omplöjt lager. Bottenlagret som var 0,04 cm tjockt bestod av grå, något sandig humus med inslag av träkol. Resten av gropen var fylld med gråbrun sandig humus med inslag av bränd lera och träkol. I norra delen påträffades en nedgrävningskant utanför bottenlagret (se sektion, lager 44) Gropen har alltså varit något större från början men sandat igen innan den fyllts. Keramiken påträffades i den övre delen av gropen.

Läge:	69,03–70,51 mN/0,24–1,0 mV
Nivå:	+9,44/+9,02 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	förhistorisk keramik, ker BI, CII, järn, flinta, ben (F114–F119, F192)
Datering:	1250–1350 (fynd)
Dokumentation:	Plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:34:6–7, färgdia HMD 21764

Anläggning 23, grop/härd

En grop nedgrävd i sanden. I botten var ett 0,020,12 m tjockt lager avsatt. Det innehöll träkol, sot och något humus samt skörbränd sten. Ytterligare ett träkolslager, skilt av ett lager med humös sand (0,04–0,1 m tjockt), var avsatt ovanpå. Den översta fyllningen bestod av humös sand med inslag av bränd lera och träkol. I gropens norra del, ovanpå det översta träkolslagret, var ett ca 0,04 m tjockt lager med grå, obränd lera och träkol avsatt. Fyllningen var fyndförande. Gropen har troligtvis använts till eldning i två olika omgångar men inom en kortare tidsrymd.

Läge:	70,92–73,08 mN/0,26–1,14 mV
Nivå:	+9,39/+8,85 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	minst 0,54 meter djup
Fynd:	ker BI, BIIa:1, BIIa:2, CI, CII, sten, järn, slagg, ben (F120–F133, F193–F194)
Datering:	1250–1350 (fynd)
Dokumentation:	Plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:34:6–9, färgdia HMD 21764–21765

Anläggning 24, grop

En grop nedgrävd i sanden och fylld med sandig humus med inslag av bränd lera och mycket träkol samt någon skörbränd sten. Ett 0,04 m tjockt lager med brun humös sand med inslag av träkol täckte botten. Det översta lagret var fyndförande.

Läge:	72,3–74,02 mN/0,4–1,18 mV
Nivå:	+9,32/+9,01 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	ker BIIa:2, lerklining, järn, ben (F134–F136, F195)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 25, grop?/stolphål?

I sektionen påträffades en nedgrävning i sanden, fylld med brun humös sand och med inslag av träkol.

Läge:	76,9–77,4 mN/0,23 mV
Nivå:	+9,52/+9,38 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 26, stolp/pinnhål

Tre stolp/pinnhål, som tecknade sig mörka mot den ljusa bottensanden och som bildade en rät vinkel påträffades. De hade SVNÖ riktning respektive NVSÖ riktning. Det nordligaste var spetsat medan de övriga hade en rund botten. De var fyllda med sandig humus och med inslag av träkol.

Läge:	80,45 mN/1,04 mV, 81,05 mN/0,35 mV, 82,83 mN/0,49 mV
Nivå:	+9,62/+9,42, +9,54/+9,44, +9,55/+9,45 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,15 meter, 0,1 meter och 0,1 meter i diameter
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 27, stolphål?/grop?

I sektionen påträffades en nedgrävning i sanden, fylld med brun humös sand med träkolsinslag.

Läge:	83,07–83,61 mN/0,28–0,48 mV
Nivå:	+9,59/+9,40 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 28, grop

I sanden påträffades en nedgrävning fylld med mörkbrun sandig humus med inslag av bränd lera och mycket träkol. Den var nedgrävd i en äldre anläggning (A29).

Läge:	84,18–85,01 mN/0,28–0,81 mV
Nivå:	+9,55/+9,38 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	yngre än A29 (stratigrafi)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 29, grop

Vid sektionsritning påträffades en nedgrävning i sanden under A28. Den var i övre delen fylld med brun humös sand som hade inslag av träkol. I botten påträffades ett 0,1 m tjockt lager bestående av svart sotig sand med inslag av träkol.

Läge:	84,81–85,31 mN/0,33 mV
Nivå:	+9,55/+9,12 m ö.h. (toppbottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	äldre än A28 (stratigrafisk)
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 30, grop

En grop nedgrävd i sanden och fylld med mörkbrun sandig lerig humus med inslag av träkol och obränd samt bränd lera.

Läge:	90,0–91,03 mN/0,31–0,65 mV
Nivå:	+9,46/+9,08 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	sten, lerklining (F137–138)
Datering:	-
Dokumentation:	plan- och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 31, grop

En grop nedgrävd i sanden. Den övre delen var fylld med mörkbrun sandig humus med inslag av sot, bränd lera och mycket träkol. I botten fanns ett 0,12 m avsatt tjockt lager med bränd lera, träkol och något humusinslag. På detta lager vilade även några stenar. Gropen kan ha använts till eldning i ett första skede. Båda lagren var fyndförande. I den västra delen övergick gropen i A32.

Läge:	91,58–92,9 mN/0,24–0,9 mV
Nivå:	+9,54/+9,11 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	1,32 m bred, 0,42 m djup
Fynd:	ker A, BIIa:2, lerklining (F139–F144)
Datering:	Mitten av 1200-talet (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 84:34:12, 84:35:1, färgdia HMD 21768

Anläggning 32, grop

En grop nedgrävd i sanden och i övre delen fylld med mörkbrun sandig humus med inslag av träkol, som vilade på ett lager med bränd lera. Därunder fanns ett lager med förmultnat trä, som i sin tur vilade på ett bottenlager med sandig humus.

Läge:	91,2–92,5 mN/0,9–1,32 mV
Nivå:	+9,45/+9,07 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	ker A, BI (F145–F146)
Datering:	mitten av 1200-talet (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 84:34:10–11, färgdia HMD 21766–21767

Anläggning 33, grop

En anläggning nedgrävd i sanden och i västra delen skadad av VAschaktet. Fyllningen som bestod av svart sandig humus med inslag av träkol och sot vilade på ett lager med humös sand innehållande mycket sot. BIIa:1 och BIIa:2godset påträffades i den övre fyllningen.

Läge:	94,52–95,96 mN/0,35–1,78 mV
Nivå:	+9,53/+8,78 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	ker BIIa:1, BIIa:2, BIIb, järn, ben (F147–F150, F196)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	planritning i skala 1:20

Anläggning 34 grop

I sektionen och nedgrävd i sanden påträffades den norra delen av en grop fylld med brun humös sand och med inslag av träkol. Gropens bottenmått var inte mätbart, eftersom den låg under schaktbotten.

Läge:	147,64–148,2 mN
Nivå:	+10,22/toppmått
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	Samtida med A35–A36 (stratigrafi)
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning, 35 grop

En anläggning nedgrävd i sanden och fylld med brun humös sand med inslag av träkol. Den tömdes endast i de övre delarna eftersom schaktbotten låg 0,91,0 m under markytan. Däremot sonderades gropen för att fastställa bottenmåtten.

Läge:	148,9–151,3 mN/0,4–0,9 mV
Nivå:	+10,40/+9,8 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	Samtida med A34, A36 (stratigrafi)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 36, grop

En anläggning nedgrävd i sanden. Den var fylld med 7 olika lager. Deras innehåll varierade i fethet och karaktär, bland annat innehöll ett lager obränd och bränd lera. Bottenlagret bestod av mörkbrun sandig humus med ett tämligen rikligt inslag av träkol och sot. Keramik och slagg påträffades ovan lager 77 och ben under detta lager.

Läge:	153,88–155,5 mN/0,27–0,82 mV
Nivå:	+10,67/+10,06 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,59 m djup
Fynd:	ker BI, slagg, ben (F155–156, F197)
Datering:	1250–1450 (fynd, stratigrafi, jämför lager 71)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:35:6–7, färgdia HMD 21772

Anläggning 37, grop

En grop nedgrävd i sanden och fylld med brun humös sand. I plan sammanföll den med A39 och i sektionen övergår den i samma anläggning.

Läge:	I sektion 166,45–167,74 mN/0,18–0,67 mV
Nivå:	+11,20/+11,00 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	ker BIIa:2 (F158)
Datering:	1250–1450 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 38, stolphål

I samband med schaktningen framkom ett stolphål i den östra sektionen. På grund av ras kunde endast de undre delarna ritas in.

Läge:	I sektion 166,87–167,12 mN/0,2 mV
Nivå:	/+10,57 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,25 meter i diameter
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 39, grop

Norr om A36 påträffades ytterligare en nedgrävning i sektionen. Anläggningen var nedgrävd i sanden och fylld med brun humös sand. I ytan gick den inte att skilja från A37.

Läge:	167,74–168,71 mN/0,19 mV
Nivå:	+11,16/+10,94 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 40, grop/källare

En anläggning nedgrävd i sanden. Den gick in i den östra sektionen och var skadad i den södra och västra delen. Det innebar att anläggningen var svårtolkad. Fyllningen bestod av mycket obränd lera, träkol, bränd lera och humus samt sand. I botten fanns ett lager med humös sand och med inslag av träkol. Ovanpå fanns bland annat ett par förbrända stockar/plankor. En plankor i den norra delen kan ha varit stående. Det påträffades också större och mindre sten, som var nerslängda i gropen. Möjligen kan anläggningen tolkas som en källare som rasat in/brunnit eller igenfyllts. Gropen överlagrades av två kulturlager med fynd.

Läge:	169,86–172,17 mN/0,21–1,34 mV
Nivå:	+11,20/+10,32 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	stenar 0,10–0,44 meter i diameter
Fynd:	ker BI, CI, järn (F161–F167)
Datering:	1250– 1350 (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritningar i skala 1:20, sv/neg 89:36:4–5, färgdia HMD 21779

Anläggning 41, grop

En avlång grop nedgrävd i sanden. Den låg i anslutning till och norr om A40 och gick in i den östra sektionen. Anläggningen var fylld med gulbrun humös sand med inslag av träkol.

Läge:	172,17–172,68 mN/0,20–0,72 mV
Nivå:	+11,40/+10,93 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	lerklining (F168)
Datering:	samtidig med A38 (stratigrafi)
Dokumentation:	Plan och sektionsritning i skala 1:20, s/v neg 89:36:2–3, färgdia HMD 21778

Anläggning 42, grop

En nedgrävning i sanden. Den var skadad i den övre delen av A43. Fyllningen bestod av brun humös sand med inslag av träkol.

Läge:	184,06–184,97 mN/0,3 mV
Nivå:	+12,02/+11,62 m ö.h. (topp/bottenmått)
Fynd:	förehistorisk keramik (F170)
Datering:	äldre än A43
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 43 grop

Nedgrävd genom kulturlagret och ner i sanden. Fyllningen bestod av brun flammig humus, lera, sand och träkol.

Läge:	184,57–185,55 mN/0,3 mV
Nivå:	+12,03/+11,56 m ö.h. (topp/bottenmått)
Fynd:	-
Datering:	yngre än A42 (stratigrafi)
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 44, stolphål/grop

En anläggning nedgrävd genom sanden. Den undre delen var fylld med träkol. Detta lager överlagrades av brun humös sand med inslag av träkol.

Läge:	189,6–189,95mN/0,35 mV
Nivå:	+12,14/+11,94 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	0,35 meter bred, 0,2 meter djup
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20. Prov för ¹⁴ Cdatering finns (F204) men har inte analyserats.

Anläggning 45, grop

I servis 1 mot Wallbergsgatan 17 (kv Inspektoren 13) påträffades en grop i plan, nedgrävd genom ett kulturlager. Gropen innehöll två olika lager med sandig humus. De hade inslag av träkol, bränd lera och gul sand respektive träkol. I fyllningen låg ett 4 cm tjockt lager med bränd lera. Ur fyllningen tillvaratogs en hästkosöm.

Läge:	I servis 1 (12,5–13,5 mN/5,7–6,5 mV)
Nivå:	+9,46/+9,08 m ö.h. (topp/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	järn (F175)
Datering:	medeltid–nyare tid (fynd)
Dokumentation:	plan och sektionsritning i skala 1:20

Anläggning 46, grop

I servis 3 mot Wallbergsgatan 21 (kvarteret Inspektoren 11) påträffades i den norra schaktväggen en grop fylld med brunrå humös sand med träkol och bränd lera.

Läge:	Servis 3
Nivå:	+9,58/+9,30 m ö.h. (topp?/bottenmått)
Dimensioner:	-
Fynd:	-
Datering:	-
Dokumentation:	sektionsritning i skala 1:20

FYND

I väntan på fyndfördelning har fynden preliminärt åsatts HM nummer 18780:1206. Varje nummer representerar en viss typ av fynd, t ex två mynningsskärvar ker BI, som finns i en nedgrävning. Dessutom har enstaka fynd från sektioner och planer fått egna fyndnummer. Även prover har accederats. Fynden är klassificerade efter ett system, som utarbetats vid Kulturhistoriska museet i Lund. Keramikgrupperingen är delvis modifierad av JanErik Augustsson 1979 och stengodsindelningen efter "Helgeandsholmsmodell" (Dahlbäck 1982). Tegel och lerklining har insamlats punktvís, som indikation på förekomsten. Fyndbearbetning har skett innan alla fynden konserverats. Fyndnumren från de olika gatorna fördelas på följande sätt:

Fyndnummer	Gata
1-10, 178-179, 201	Gymnasiegatan
11-24, 180	Olympiavägen
25-45, 181-182, 202	Wallbergsgatan, syd, schakt 1
46	Wallbergsgatan, syd, schakt 2
47-177, 183-200, 203-206	Wallbergsgatan, nord, schakt 3

Tabell 3. Fyndnummer fördelat på respektive gata.

Följande keramikindelning har använts i rapporten:

A-gods, äldre svartgods eller jydepotta	reducerat, (gråbränt) poröst gods som inte är drejat eller glaserat. Ofta glättat. Varierad bränningstemperatur
BI-gods, yngre svartgods	reducerat, (gråbränt) poröst gods som är drejat. Ofta glättat utvändigt
BIIa:1-gods, äldre rödgods	poröst drejat gods med reducerad (gråbränd) kärna och oxiderad (rödbränd) yta utvändigt fläckvis blyglasyr som i allmänhet tecknar sig grön mot det mörka godset
BIIa:2-gods, äldre rödgods	poröst drejat oxiderat (rödbränt) gods, utvändigt fläckvis blyglasyr som i allmänhet tecknar sig orange mot röd botten
BIIa:3-gods, yngre rödgods	poröst, drejat, oxiderat (rödbränt) gods, invändigt heltäckande blyglasyr i ett flertal färger. Ibland dekor av vitlera
BIIb-gods, vitgods	drejat, poröst vit eller gulbrännande gods med invändig och/eller utvändigt glasyr
CI-gods, nästan stengods	ofullständigt sintrat, oxiderat eller reducerat gods, ibland slammat och/eller saltglaserat
CII-gods, stengods	sintrat, oxiderat eller reducerat gods, ibland slammat och/eller saltglaserat

Tabell 4. Keramikgrupper

		Antal(fr)	Vikt(g)
KERAMIK	Förhistorisk keramik	21	88
	Agods	10	147
	Blgods	33	338
	Blla:1-gods	8	100
	Blla:2-gods	26	212
	Blla:3-gods	2	10
	Övrig keramik	11	28
	Cl-gods	14	87
	CII-gods	13	76
	Porslin	1	15
	Kakel Blla	1	7
	S:a keramik	140	1108
TEGEL	Murtegel	2	311
LERKLINING		21	480
GLAS	Fönsterglas	1	1
FLINTA		50	338
STEN		5	356
METALLER	Cu-leg (kopparlegering)	2	146
	Järn	40	5451
	S:a metaller	42	5597
SLAGG		21	1322
DJURBEN		-	368

Tabell 5. Fyndkategorier och deras fördelning avseende antal och vikt.

KERAMIK

Materialet omfattar de flesta typerna av keramik och keramiken dominerar beträffande antalet fragment. Två olika dateringsmässigt åtskilda keramikgrupper urskiljs; dels en äldre grupp med 21 fragment av förhistorisk typ (stenålder och möjligen bronsålder) och dels en yngre, medeltida och eftermedeltida grupp ramdaterad till 950-talet–1500-talet.

Förhistorisk keramik. Inom denna grupp faller all keramik äldre än A-godset dvs före ca 950. Skärvorna består av odekorerade eller dekorerade skärvor i grovt magrat gods. Magringen bestod av kvartskorn upp till en storlek av 5 mm. Godsfärgen varierar mellan tegelrött, gråbrunt och mörkbrunt. Dekoren består av horisontella rader med vertikala streck eller gropar. De attribueras till den gropkeramiska kulturen. En skärva har en dekor med streckfyllda romber och fjädermotiv (F90). Den dateras till mellanneolitikum I eller möjligen II, (trattbägarekultur). Tre skärvor är av bronsålderskaraktär (F157 och F170). Keramiken låg i gropar och lager i Wallbergsgatan.

A-gods. Skärvorna, som kommer från flera olika kärl, är både låg- och högbrända. Godset har en brun till mörkbrun färg. Bukskärvor och en skärva från ett lock (F145) påträffades. En skärva har vågbandsdekor (F139). Inga jydepottor tillvaratogs.

BI-gods. Denna keramikgrupp dominerar både till antal och vikt. De tillvaratagna skärvorna (buk och mynningsskärvor, ben och bandhänklar) har utgjort delar till kannor och grytor. Godset är i allmänhet välbränt, klangfyllt och grått till färgen. Fem olika mynningsskärvor påträffades. En av dem har en utkragad mynningsrand som utvändigt är försedd med regelbundna intryck (F11). Liknande mynningsformer återfinns bland annat i Århus kan knytas både till tiden före och efter 1200 (Hellmuth Andersen, Crabb och Madsen 1971, s 90, fig 88).

BIIa:1-gods. Fyra skärvor är sekundärbrända och utgör bland annat delar av en kanna med snås (F17 och F147). En skärva har en ljus/mörkgrön flammig glasyr och godset är tegelrött med en grå kärna (F61). Tre skärvor är oglaserade och består av en bottenskarva, en hänkel och ett ben (F4, F15 och F129)

BIIa:2-gods. Bukskärvor, en tummad botten, och mynningsskärvor samt en trolig hänkel har tillhört bland annat ett par kannor. Färgen på glasyren varierar mellan gult, gulbrunt, brunt och grönbrunt och är porig alternativt jämn. Några skärvor har en enkel dekor i form av drejfåror, t.ex. F14. En skärva med grönaktig glasyr har spår efter utvändig dekor i järnoxid (F93). Under samma fyndnummer finns också en skärva med en röd/grönaktig glasyr. Ytterligare två dekorerade kärltyper påträffades. Båda är överdragna med en utvändig engobe under glasyren. Den ena skärvan kan ha haft en fjälldekor (F148) och den andra typen representeras av två skärvor med en utvändig engobe, som ger den kvarvarande glasyren en brun färg (F142/143). De är också utvändigt dekorerade med horisontella rullstämpelrader i chevronmönster och kan rubriceras som Bryggekeramik. En skärva med en utvändig gulbrun glasyr har en invändig slamning i orange (F28). Godset, som är tegelrött har en mörkgrå kärna. Det är även grått i ytan på skärvans insida. Därför har man dragit över ytan med ljus slamning. Några skärvor är oglaserade men godset har "BIIa:2-karaktär" (F10, F19 och F30).

BIIa:3-gods. Denna godstyp representeras av två skärvor. Den ena har en invändig rödbrun glasyr (F77) och den andra är försedd med invändig engobe, som ger den avflagnade glasyren en gul färg (F94).

CI-gods. Antalet fragment fördelar sig tämligen lika mellan CI och CII-gods medan CI-godset svarar för en något större del viktsmässigt. Flera skärvor är slammade och utvändigt glaserade. Glasyren eller slamningen är ljus och mellanbrun samt violett och godsfärgen är vit, orange och grå.

CII-gods. Flertalet skärvor är slammade och utvändigt glaserade. Möjligen är F122 med gulbrun glasyr, en icke helt sintrad stengodsskarva. Glasyren är antingen brun i olika nyanser eller violett och godsfärgen är vit eller grå. Ett flertal skärvor från samma kärltyp med violett slamning och utvändig glasyr påträffades. Ett kärl med tummad botten ingår (F6).

Keramik, övrig. Ett fragment är sekundärbränt (F21) och kan därmed inte typbestämmas. Skärvor till två andra kärl påträffades. Den ena är tillverkad i en gråaktig lera och består av nio utvändigt mörkt grönglaserade fragment, som möjligen är sekundärbrända.

Mynningen är hålkälad och kärlet hade en utvändig pålagd noppdekor (F47). Möjligen är kärlet av engelskt eller fransk ursprung och kan då vara producerad under 1200-talet. Den andra skärvan gulfärgad utvändigt och invändigt (F149). Godsets färg är gulvit och möjligen är skärvan av Pingsdorftyp och från tiden kring 1200.

Porslin. En mynningsskärva från en kopp påträffades i ett lager, i schakt 3 (Wallbergsgatan).

Kakel/golvplatta. Ett fragment i rödgods med engobe under glasyren, som tecknar sig klart grön har tolkats som ett kakel/golvplatta (F95). Den påträffades i norra delen av Wallbergsgatan, i grop 18, schakt 3.

ÖVRIGA MATERIAL

Tegel. Två fragment av rött tegel påträffades. Möjligen är de fragment av murtegel.

Lerklining. Ur ett flertal anläggningar tillvaratogs lerklining, som var mer eller mindre eldpåverkad. I lerbitarna finns avtryck från pinnar och halm.

Glas. Ett svagt grönfärgat fönsterglas påträffades.

Flinta. Merparten av de 50 fragmenten består av avslag och spån. En del av flintmaterialet är bränt och några avslag hade bruksretusch. Fyra verktyg påträffades, en tångespilspets (F23), två spånkrapor (F29 och F66) och delar av en tjocknackig yxa (F59). Dessutom framkom ett cylindriskt spånblock (F51) som ingår tillsammans med tångespilspets som ledartefakt i den gropkeramiska kulturen.

Sten. Delar av fem olika brynen i glimmerskiffer? och sandsten tillvaratogs.

Cu-leg. En bultlåsnyckel (F1) och en smälta (F101) ingår i gruppen.

Järn. På grund av kulturlagens sandiga karaktär var järnföremålen kraftigt korroderade. Ungefär hälften av föremålen utgörs av spikar. Därutöver påträffades hästkosöm och nitar. Några andra identifierbara föremål är en borrh (F150), ett större beslag till en dörr/port (F164) och en stapel till ett gångjärn (F166).

Slagg. Slaggen bestod av mer eller mindre järnhaltiga fragment. Ett fragment har en glasartad yta (F54) och två är bottensköllor (F58 och 156). Denna fyndgrupp på ca 1,3 kg antyder att någon form av järnförädling, exempelvis primärsmide, ägt rum.

Djurben. De har genomgått en osteologisk analys, som utförts av Arne Andersson och resultatet presenteras i bilaga 2. Sammanfattningsvis påträffades både obrända och brända ben från häst, nötkreatur och svin. Dessutom kunde en mindre mängd ben inte närmare artbestämmas mer än till gruppen däggdjur. Det bör noteras att flertalet individer av nötkreaturen varit ungdjur, vilket tolkades som att en utslaktning skett vid en ålder då "en acceptabel slaktvikt uppnåtts" och att man därmed undvikit att ha djuren stallade

ytterligare en vinter. Detta skulle också tyda på en intensiv boskapsskötsel med uppstallade djur under vintern, vilket också gett en mer koncentrerad gödselgiva till åkrarna.

Mikrofossil. I samband med den osteologiska analysen gjordes även en mikrofossilundersökning av ett mindre jordmaterial från en halskota till ett nötkreatur. I provet påträffades bl. a. fytoliter (växtstenar) som kan häröra från bl. a. agnar och möjligen från något tröskat sädesslag. För utförligare beskrivning hänvisas till bilaga 2, s 7f.

KULTURHISTORISK TOLKNING OCH DATERING

Uo var beläget på en strandvall, troligen bildad under slutet av äldre stenålder. Platsen har med sitt läge invid Nissan som då utgjorde en havsvik och i närheten av Galgberget med sina vattenrika källor varit en lämplig bosättningsmiljö ur flera aspekter. Området har genom sin markbeskaffenhet varit väl-dränerat med genomsläpplig sand. Den sluttande platån på nivån 9-12 meter över nuvarande havsyta på västra sidan av viken var också väl skyddad från kraftiga nordvästvindar.

De vid undersökningen tillvaratagna fynden klargjorde att strandvallen varit nyttjad redan under yngre stenåldern. Området låg väl placerat vid en havsvik där Nissan fallit ut. Några ledartefakter (ett cylindriskt spånblock, en tångepilspets och keramik) visade att en gropkeramisk bosättning funnits i området. Flinta fanns både i Olympiavägen och i Wallbergsgatan medan keramiken var koncentrerad till Wallbergsgatan. Dessutom påträffades två härdar som daterades till yngre bronsålder (A1 i Gymnasiegatan) och yngre bronsålder-äldre järnålder (A2 i Wallbergsgatan, schakt 1). Tre skärvor av "bronsålderskaraktär" framkom i Wallbergsgatans norra del.

Nästa aktivitetsfas kan av fynden att döma keramiken (A-gods) knytas till tidig medeltid d v s 1000–1100-talet. Denna grupp var dock procentuellt liten i relation till 1200–1400-talskeramiken. Ett flertal anläggningar daterades till 1200-talets senare del och fram i 1400-talet med tonvikt för 1200-talets senare del och 1300-talets förre hälft. Anläggningarna utgjordes av gropar, rännor, stolp och pinnhål.

Kulturlagren i gatorna var mycket tunna eftersom merparten hade bortschaktats redan under 1930-talet. De resterande lagren kunde bara dateras inom några mindre ytor. I norra delen av området (i Wallbergsgatan schakt 3) hade kulturlagret förhistoriskt fyndinnehåll medan de övriga gatorna (Olympiavägen och Wallbergsgatan, schakt 3) innehöll medeltida fyndmaterial. De tjocka kulturlagren i trädgårdarnas serviser kan antagligen vara resultatet av att vissa delar av området fyllts ut där det funnits naturliga svackor i samband med byggnationen av villorna på 1930-talet. Detta innebär att de fynd som ligger i dessa lager ryckts ur sitt sammanhang. Likaså kan en viss transport av högre liggande jordlager ner i svackor skett redan under medeltiden, vilket också kan ha bringat fynden "ur läge".

Groparna är den mest vanliga anläggningstypen av varierande storlek, i allmänhet mellan 1 och 4 meter i diameter. De dominerar i de norra delarna och ligger här samlade i två sammanhängande områden, skilda av en svacka i terrängen. Det verkar som man av något skäl respekterat tidigare nedgrävningar och inte valt att förlägga en ny grop på platsen för en äldre. Fyllningen varierar; en del är homogena och igenfyllda i ett sammanhang, medan andra innehåller flera tunna skikt med sand, träkol och bränd lera. Djupet varierade mellan 0,5 och 0,9 meter. De skiktade fyllningarna i groparna tyder på

att åtminstone en del av dessa stått öppna under en viss tid, successivt fyllts när vinden blåst ner sand och organiskt material och sedan återanvänts. Exempelvis A8 (W, schakt 3) som utgjordes av en mycket stor grop med plan botten har tolkats som en hyddbotten och flera andra kan ha haft en liknande funktion. Träkolslagret i fyllningarna skulle kunna komma från eldstäder i anslutning till dessa bottnar (ex A23, W, schakt 3). Den brända leran, några med avtryck efter pinnar har ingått i väggar av flätade vidjor tätade med lera eller i ugnsväggar. Naturligtvis kan någon eller några bitar lerklining också ha ett förhistoriskt ursprung. Några av groparna kan möjligen fungerat som avfallsgropar.

De påträffade rännorna, stolp- och pinnhål kan utgöra rester efter byggnader men också efter gränsmarkeringar. Stolphål, pinnhål och rännor samt gropar saknades helt i områdets södra del (se Wallbergsgatan, schakt 2) där S:t Örjans hospital haft sin verksamhet.

I viss utsträckning har metallhantverk förekommit, om än i okänd skala, vilket antyds av en smälta i kopparlegering och järnslag. En del av keramiken är import från Rhenområdet och andra delar av Tyskland. Troligen kommer även något av BIIa:2-godset från nuvarande norra Belgien, kring Brygge.

Ser man i ett något större perspektiv på lämningar i och kring området så öppnar sig ett möjligt tolkningsscenario. Fyndens ålder, stadens (Övrabys) och borgens möjliga funktionstid sammanfaller ganska väl. Varor som fraktats till det äldsta Halmstad måste lastas om här vid den första forsen. Borgen anses ha haft en kontroll- och skyddsfunktion vid den knutpunkt som bildats av sammanstrålande vatten- och landsvägar. Varorna kan under "kunglig" kontroll ha förts upp på platån för att lastas om och i samma område kan långväga köpmän under en kortare period ha lastat om eller förvarat sina produkter i enkla, tillfälliga tältliknande boningar. De har också haft sin "plats" på platån dit man återvänt från år till år. Området kan också ha fungerat som en marknadsplats där lokala säljare och köpare mötts. När Halmstad flyttade ner till sin nuvarande plats under tidigt 1300-tal förlorade både borgen, omlastningsplatsen och marknaden sin betydelse.

Slutligen ska det framhållas inga orörda gravar påträffades i den södra delen av Wallbergsgatan (schakt 2) utan endast omrörda, sannolikt tertiärt deponerade skelettdelar i servis 3 som gick in i kvarteret Idrottsmannen där skelett ska ha påträffats i samband med en utbyggnad av befintligt hus under 1960-talet. Här fanns också en större, grävd svacka som kan ha utgjort en nordlig begränsning av S:t Jörgens hospitalsområde (se kapitlet stratigrafi).

Sammanfattningsvis kan man alltså peka på flera perioder där aktiviteter förekommit i området, dels under förhistorisk tid, med nedslag i mellanneolitikum, bronsålder och äldre järnålder, och dels under medeltiden fram i 1500-tal, där tyngdpunkten ligger i 1200–1300-tal.

REFERENSER

- Augustsson, J-E. 1978. En 1200-talsborg vid Nissan. *Halland 1978*. Halmstad.
- Augustsson, J-E. 1980. Halmstad. *Medeltidsstaden 20*. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer. Göteborg.
- Augustsson, J-E. 1985. Keramik i Halmstad ca. 1322–1619. Produktion–distribution- funktion. *Hallands läns museers skriftserie N° 2*. Lund.
- Bjuggner, L. 2003 En glimt av medeltiden. Om de arkeologiska undersökningarna i villaområdet vid Örjansvall. *Gamla Halmstads Årsbok 2003*. Halmstad.
- Carlsson, K. 1982. Importkeramik i Gamla Lödöse. *Lödöse–västsvensk medeltidsstad III:2*. Motåla.
- Dahlbäck, G.(red.) 1982. Helgeandsholmen; 1000 år i Stockholms ström. *Monografier utgivna av Stockholms kommun 48*. Borås.
- Hellmuth Andersen H, Crabb P J, Madsen, H J. 1971. *Århus Sønder vold, en byarkæologisk undersøgelse. Jysk arkæologisk selskabs skrifter - Bind IX - 1971*. København.
- Järpe, A. Redin, L. & Wahlöö, C. 1979. Ett standardiserat beteckningsschema för sektionsritning. *Fornvännen 1979/1*. Helsingborg.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslutsnummer:	11.391-957-83
Vårt dnr:	276/83
Utförandetid:	22 mars och 9 augusti–28 oktober 1983
Personal:	Lena Bjuggner (grävningsledare), Maria Petersson, Erik Rosengren, Anders Tilly
Koordinatsystem:	Eget relaterat till Halmstads koordinatsystem
Höjdsystem:	Halmstads höjdsystem RH 70
Läge:	Halland, Halmstad stad och kommun, Gymnasiegatan, Olympiavägen och Wallbergsgatan, RAÄ 46. Ekonomiska kartan 042 73, 4C 7d; x=6288060 och y=1319870
Undersökt:	524,5 m långt och 1,5 m brett schakt samt serviser till husen
Dokumentation:	Fältritningar och renritningar (HMAK 4478), s/v fotografier 16553–16567, 16579–16583, 89:32–89:36 (6x6 cm) och färgdia HMD 10 871–10 872, 13663–13668, 21 749–21 784. Fynd och dia förvaras på Hallands Konstmuseum i Halmstad. Svart/vita fotografier och ritningar förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv i Halmstad.
Fynd:	Fynden har preliminärt fått HM-nummer 18780:1–206
Prover:	Jordprov 206 kastad
Datering:	Mellanneolitikum, yngre bronsålder, förromersk järnålder, högmedeltid–senmedeltid, nyare tid

Bilagor

Bilaga 1

Fyndlista

Accessionsnr: HM 18780
Landskap: Halland
Socken: Halmstad stad
Fastighet: Gymnasiegatan-Olympiavägen-Wallbergsgatan
Fornlämning: RAÄ 46

RM-A1

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Sid (totalt antal sidor)

1 (14)

Uppg. nr, datum

Sign
IJB

Inventarienummer HM 18780		Diarienummer		Landskap Ha	Socken Halmstad	Rad.-nr.		Ek karta		Koordinater	M.ö.h.		Fastighet/ Fyndplats Gymnasiegatan(G)-Olympiavägen(O)-Wallbergsgatan(W)		
Fornlämningstyp Kulturlager						Åtkomst		År		Prover-analyser		K = Vallerbergs konser- veringsnummer			
Period / Kultur						Arkeologisk schaktningsövervakning		1983		F 201-206		Konservad Konservad (K3316) Saknas			
Fynd	Anlägg- ning	Ruta/ Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplarer	Frag- men- tering	Antal fragm	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av- bild- ning	Placer- ing
1	2	+10,34	(G)	grop, ur fyll- ning	bultlåsnöckel	cu-leg	1	h	1	1. 83 mm	63	Konservad		SVK	
2	"	+10,22	"	"	hästkosöm	järn	1	h	1		4	Konservad			
3	"	+10,28	"	"	nit m rekt bricka	järn	1	f	1		22	Saknas			
4	4		(G)	grop, ur fyll- ning	kärl, bandhänkel	ker. BIIa:1	1	f	1		11				
5			(G)	k-lager ovan anl 5											
6			"	+10,32++10,13	kärl, sk, gl	ker. BIIa:2	1	f	1		1	jmf : 178			
7			"	"	kärl, sk, slamad, utv glstänk	ker. CII	1	f	2		11				
8			"	"	kärl, bottsk m. tum- mad kant, utv o inv slamn.	ker. CII	1	f	1		41				
9			"	"	lerklining	lera		f	2		37				
10	5		"	"	nit	järn	1	d	1		10			Kostad	
			(G)	grop, ur fyll- ning											
11	1		(G)	+10,29++9,94	kärl, sk, ogl	ker. BIIa:2		f	2		15	jmf : 179			
			(G)	grop, ur fyll- ning											
			(G)	+10,12++9,55	kärl, tummad myn. rand ker. BI		1	f	1		22				

Bi-
taga

Till-
växt

Topreg
Övr.
inst

Diarium
akt

ATA
bild

Ostreg
Invent.

Anmärkingar, litteratur
: 11 se s 88 Århus Søndervold 1971 av H Hellmuth Andersen, P J Crabb o H J Madsen

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum
840824Sign.
LB

Sid.

2

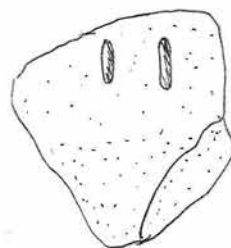
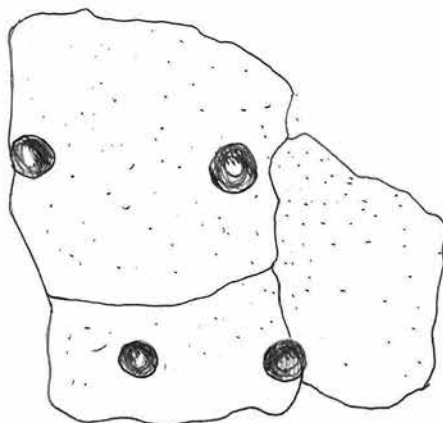
Inventarienummer			Diarienummer												
Fynd	An-läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplarer	Fragmen-ter	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av-bild-ning	Placer-ing
12	1			(0)grop, ur fyllning +10,12--9,55	föremål	järn	1	d?	1		5				
13	"		"	"	flinta (3 brända)	flinta		f	4		26				Saknas (K3309)
14	6			(0)grop, ur fyllning +9,91--9,85	kärl, buksk, gl	ker. BIIa:2	1?	f	2		20				
15	7			(0)grop, ur fyllning +9,64--9,48	kärl, sk (bottel?) Skadad på en sida kärl, sk	ker. BIIa:1	1	f	1		4	jmf :180			
16	"			"	kärl, sk	ker. BIIa:1	1	f	1		5	"			
17	"			"	kärl, sk, gl, sek, br	ker. BIIa:1	1	f	1		7	"			
18	"			"	kärl, hänkel?, gl	ker. BIIa:2	1	f	1		4	"			BIIa:2
19	"			"	kärl, sk, ogl	ker. BIIa:2	1	f	1		1	"			
20	"			"	kärl, sk, utv o inv										
					slamning	ker. CI	1	f	1		1	"			
21	"			"	kärl? sek. bränd	ker.?	1	f	1		7	"			
22	"			"	lerklining	lera		f	1		24	"			
23	"			"	tångepilspets, typ A	flinta	1	f	1		3	"			ft
24	8			(0) stolphål, ur fyllning +9,64--9,45	spik	järn	1	h	1		23	Kastad			
25		6-28mSV i k-lager (w)													
26	schakt 1 (sydlig)			"	spån (2 rygg.spån)	flinta		f	6		34				
	"			"	avslag (1 m retusch)	flinta		f	6		35				
27	ca 6mSV (w)			i k-lager, vid											
	schakt 1 (sydlig) / ö sektion														
	+9,18--9,23				kärl, sk m dekor (gro- par och streck)	förhistorisk keramik		f	5		31	3 limmade			ft

Skala 1:1

123

127

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål

Arkeologi

Upprättad, datum

840626

Sign.

LB

Sid.

3
.....

Inventarienummer			Diarienummer												
Fynd	An-läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Fragmen-tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av-bild-nings	Placer-ing
28		ca 15mSV(W)		i k-lager	kärl, sk, gl, inv slam-ning (mörk karna)	ker. BIIa:2	1	f	1		3				
29		schakt 1	+9,16	+9,24	spånskrapa	flinta	1	d	1		11				
30	11	16,8mSV (W)	(W)	+9,12											
		40,4-42,1mSV	(W)	grop, ur	kärl, sk, ogl	ker. BIIa:2	1	f	2		11	jmf :181			
31		fyllning, +9,05-+8,66			kärl, myn.rand. Dekor	ker. BI	1	f	1	md 100	2	"			
32		Schakt 1 (sydlig)			kärl, sk	ker. BI	1	f	2		1	"			
33		"	"	"	kärl, sk, utv pålagd										
		"	"	"	stämpeldek. o gl	ker. BIIa:2 CI	1	f	1		2	"			
34		"	"	"	slamning, slinterengol										
		"	"	"	kärl, sk, utv o del-										
35		"	"	"	vis inv gl (slamning)	ker. CI	1	f	1		15	"			
		"	"	"	kärl, myn.rand, utv o										
36		"	"	"	inv slamn.	ker. CI	1	f	1		5	"			
37		"	"	"	kärl, sk	ker. CI	1	f	2		11	"			
		"	"	"	kärl, sk, utv o inv										
38		"	"	"	slamn., utv gl	ker. CII	1	f	1		40	"			
39		"	"	"	bryne	sandsten		f	1		201	"			
40		"	"	"	spik	järn	3	h-d	3		37	"		Kastade	
		"	"	"	slagg	slagg		f	3		55	"			
41	12	servis (W)	(W)	grop, ur fylln.	kärl, sk	ker. A	1	f	1		6	jmf.:182			
42		Schakt "1 (sydlig)	"	"	lerklining	lera		f	1		33	"			
43		"	"	"	föremål m träfr	järn+trä	1	f	1		5	"		Konserverad (K 33 II)	
44		"	"	"	slagg	slagg		f	4		20	"			
45	13	servis (W)	(W)	grop, ur fylln.	spik	järn	1	h	1		15	Kastad			
		Schakt "1 (sydlig)	"	"	kärl, sk, utv o inv										
46		+8,32	(W)	ur sektion schakt 2	slamn., utv gl	ker. CII	1	f	1		2				

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum

840727

Sign.

LB

Sid.

4

Inventarienummer HM 18780			Diarienummer											
Fynd	An- läggning	Ruta/ Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	Av- bild- ning	Placer- ing
47		5-5,3mN schakt 3/l.	(W)	ur sektion	kärl, myn.rand, buksk m stämpeldek., bottsk engelsk/fransk?									
48		ovan A3		+9,4-+9,34	utv gl	ker.	1	f	9		19			
49		"	"	"	beslag	järn	2?	f	2		18			Saknad
50		"	"	"	spån (1 m retusch)	flinta		f	2		5			
51		"	"	"	avslag, br	flinta		f	1		1			
52	6	11mN 11,3-11,8mN	(W)	+9,54 Schakt 3 (W) ur stolphål/grop	cylindriskt spånblock flinta (2 snåla spånkärnan)			f	1		35			i flammig sandig humus
53		schakt 3		+9,50-+9,25	fönsterglas	glas	1	f	1		1			
54		19,83mN schakt 3	(W)	i brunt lager	spån	flinta		f	1	1.46 br.13	2			
55	7	20,03mN schakt 3	(W)	i brunt lager	kopp, myn.rand+buksk porslin		1	f	1		15			
56	"	grop		+9,58	spån, br	flinta		f	1		1			
57	"	schakt 3	"	"	avslag, 2 br	flinta		f	3		3			
58	8	grop	(W)	träkol, sot(i s delen)	spik	järn	3	h-d	3		27			jmf : 183 Kastade
59	"	schakt 3	"	"	slagg	slagg		f	2		230			"
60	"	"	"	"	yta, ofr, bränd, lösk- nacka	flinta	1	f	1		25			"
61	8	"	(W)	(i n delen)	kärl, myn.rand	ker. BI	1	f	1		10			jmf : 184 //
62	"	"	"	"	kärl, sk, gl antydan till snås (kanna)	ker. BIIa:1	1	f	1		3			"
63	"	"	"	"	spik	järn	1	d	1		12			Kastad
64	"	"	"	"	spån	flinta		f	1		3			"
65	"	"	"	"	avslag, 4 br	flinta		f	5		5			"
66	12	schakt 3	(W)	ur ränna	flintknuta m krusta flinta bränd?			f	1		68			"
					spånskrapa	flinta		f	1		7			jmf : 185

Inventarienummer HM 18780			Diarienummer											
Fynd	An- läggnings-	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sokord	Material	Antal exemplarer	Frag- men- tering	Antal	Mått	Vikt	Åtgärd	Av- bild- ning	Placer- ing
67	12	schakt 3	(W)	ur ränna	spån	flinta		f	1		5	jmf : 185		
68	13	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	kärl, sk(1 m streck-förhistorisk dek, 1 m kryssdek)									
69		"	"	"	kärl, sk, gl	keramik	1	f	9		18			
70		"	"	"	tegel, rött, fr	ker. BIIa:2	1	f	1		4			
71		"	"	"	spik	tegel	1	f	1		164			
72		"	"	"	nit, nitbricka	järn	2	h-d	2		32	Kastade		
73		"	"	"	spån, 1m bruksspår	järn	1	d	1		33	Konsrverad (K3312)		
74		"	"	"	avslag, 1 br	flinta	2	f	2		14			
75	14	schakt 3(W)		grop, ur fyll- ning	kärl, myn.rand, keramik	ker. BI	1	f	1	md 130	19	jmf : 186		
76		"	"	"	kärl, sk	ker. BI	1	f	1		5	"		
77		"	"	"	kärl, sk, gl	ker. BIIa:3	1	f	1		7	"		
78		"	"	"	kärl, sk, utvgl, invslam- n., felbränd	ker. CI	1	f	1		2	"		
79		"	"	"	föremål	järn	1	h?	1		21	"	Konsrverad (K3315)	
80		"	"	"	spik	järn	2	h-d	2		17	"	"	
81		"	"	"	spån, br	flinta	1	f	1		1	"	"	
82	15	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	kärl-kärl, ben	ker. BI	1	f	1		21	jmf: 187		
83		"	1. 26	ning	slagg	slagg		f	2		167	"		
84	16	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	kärl, buksk,	ker. BII	1?	f	3		62	jmf : 188		
			1. 26	ning	+9, 16+-8,90									

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum

840628

Sign.

LB

Inventarienummer			Diarienummer												
HM	18780														
Fynd	An-läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Fragmen-tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av-bild-ning	Placer-ing
85	16	schakt 3	(W)	grop, ur fyll-ning											
86	16	"	1.26	+9, 16--8,90	kärl, bandhänkel	ker. BI	1	f	1		13	jmf: 188			
87		"	1.25	+9, 33--9,16	kärl, sk	ker. BI		f	2		5				
88		"	1.26	+9, 16--8,90	tegél, rött, fr (mur)	tegél		f	1		147	"			
89		"	"	"	lerklining	lera		f	1		30	"			
90	18	schakt 3	(W)	grop, ur fyll-ning	slagg	slagg		f	4		166	"			
91		"		+9, 27--8,45	kärl, sk m inpressad dek (TBI, MN)	förhist. ker.	1	f	1		4	jmf: 189			
92		"	"	"	kärl, sk,	ker. BI	1	f	1		1	"			
93		"	"	"	kärl, sk	ker. BI		f	2		5	"			
94		"	"	"	kärl, sk (1 m ev pålagd dek)	ker. BIIa:2		f	2		28	"			
95		"	"	"	kärl, mlyn.rand, inv engobe o gl, itv skadad ker. BIIa:3	ker. BIIa:3	1	f	1		3	"			
96		"	"	"	kärl, sk, engobe o gl	ker. BIIa	1	f	1		7	"			
97		"	"	"	kärl, sk, ogl	ker. CI	1	f	1		5	"			
98		"	"	"	kärl, sk, utv, gl slamm ker. CI	ker. CI	1	f	1		7	"			
99		"	"	"	kärl, sk, utv vulst, utv gl, inv slamn.	ker. CII	1	f	1		3	"			
100		"	"	"	kärl, sk, utv o inv slamning	ker. CII	1	f	1		3	"			
		"	"	"	lerklining	lera	1	f	1		25	"			

Skala 1:1
HM 18780:90

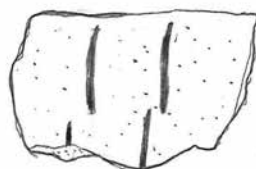

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum
840702Sign.
IB

Inventarienummer HM 18780			Diarienummer												
Fynd	An- läggnings	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	Av- bild- ning	Placer- ing	
101	18	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	smälta	cu-leg	1	f	1		83	jmf: 189			
102					föremål, beslag?	järn	1	d?	1		10	"	Konserverad (K3314)		
103				"	föremål, länk? m	järn	1	d	2		19	"	Kastad		
104				"	fastoxid. trä	flinta		f	2		9	"			
105				"	spån (1 borrh?)	flinta		f	1		4	"			
106	20	schakt 3 (W)		grop, ur fyll- ning	avslag	ker. A	1?	f	4		109	(2 limmade)	jmf: 190		
107		"	"	"	kärl, sk	ker. BIIa CI	1	f	1		2	"	"		
108		"	"	"	kärl, sk	sandsten	1	f	2		105	"	"		
109		"	"	"	bryne										
		"	"	"	plattformskärna										
110		"	"	"	avslag	flinta		f	1		16	"	"		
111		"	"	"	slagg	flinta		f	1		7	"	"		
112	21	59, 7-60, 91m		grop, ur fyll- ning, ovan träkolslager 37		slagg		f	1		7	"	"		
		(W)	+9, 30-+9, 10		kärl, sk, gl	ker. BIIa:2	1	f	1		43	jmf: 176-177, 191			
113		"	"	"	slagg	slagg		f	1		97	"			
114	22	schakt 3 (W)		keramik i övre del av fyllning i grop											
					kärl, myn. rand, inpress, vertikala										
115		"	"	"	dek. (streck) TRB	förhist. ker.	1	f	3		8	jmf: 192			
116		"	"	"	kärl, myn. rand+buk	ker. BI	1	f	2	md 150	19	"			
117		"	"	"	kärl, myn. rand, ogl Pingsdorp	ker. CII	1	f	1		2	"			
118		"	"	"	kärl, sk, utvgl, inv	sl. ker. CII	1	f	1		1	"			
		"	"	"	spik? Nit	järn	1	h?	1		35	"	Konserverad (K3313)		
119		"	"	"	avslag	flinta	1	f	1		10	"			

SRAWA 1:1
HM 18780:114

Inventarienummer HM 18780			Diarienummer												
Fynd	An- läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av- bild- ning	Placer- ing
120	23	70,9-73,1mN (W) schakt 3	1mN	ovan sotlager	47										
121		"	"	"	kärl, sk	ker. BI		f	3		11	jmf : 193			
122		"	"	"	kärl, sk, gl	ker, BIIa:2	1	f	1		5	"			
123		"	"	"	kärl, sk , utv gl, inv slamn. spik	ker. CIIa:2	1	f	1		1	"			
124	23	70,9-73,1mN ning, under (W)	1mN	grop, ur fyll- sotlager 47 schakt 3		järn	2	h-d	2		27	"		Kastad	
125		"	"	"	kärl, myn, rand	ker. BI	1	f	1	md 150	8	jmf : 194			
126		"	"	"	kärl, bandhänkel	ker. BI	1	f	1		21	"			
127		"	"	"	kärl, buksk	ker. BI		f	5		39	"			
128		"	"	"	kärl, sk, gl	ker. BIIa:2	1	f	1		4	"			
		"	"	"	kärl, tummad bott, rand	ker, BIIa:2	1	f	1		22	"			
129		"	"	"	gl "Kärl", ben kärl, sk m vulst o	ker. BIIa:1	1	f	1		18	"			
130		"	"	"	kärl, sk m vulst o ansats t hänkel	ker. CI	1	f	1		19	"			
		"	"	"	utv o inv gl, slammning										
131		"	"	"	bryne	glimmerskiffer		f	1		46	"		Kastade	
132		"	"	"	spik	järn	2	h-d	2		35	"			
133		"	"	"	slagg	slagg		f	2		206	"			
134	24	schakt 3 (W) ning		grop, ur fyll- +9,32-+9,05		ker. BIIa:2	1	f	1		4	jmf : 195			
135		"	"	"	lerklining	lera		f	2		64	"			
136		"	"	"	spik	järn	1	d	1		7	"		Kastad	

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum
840703Sign.
LB

Inventarienummer HM 18780			Diarienummer												
Fynd	An- läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av- bild- ning	Placer- ing
137	30 (W)	90,3-92,08mN	grop, ur fyll- ning +9,46-+9,08 schakt 3	bryne, fr lerklining		sandsten lera	1	f	1		4 15				
138								f	2						
139	31 (W)	91,75-92,9mN	grop, ur fyll- ning + tråkol, +9,47-+9,11	ker. A dek. kär, sk stämpel ker. A kär, sk ker. A kär, sk m stämpel- dek (chevron) o utv engob. o gl	ker. A ker. A ker. A ker. A ker. BIIa:2		1 1 1 1 1	f f f f f	1 1 1 2 1		7 3 19 3				
140		"	"	"	"										
141		"	"	"	"										
142		"	"	"	"										
143	31 (W)	91,75-92,9mN	grop ur fyll- ning br lera, tråkol etc +9,28-+9,11 schakt 3 1.63												
144		"	"	"	"								jmf	142	
145	32 (W)	ovan br lera +9,45-+9,17	schakt 3												
146		"	"	"	"										
147	33 (W)	94,52-95,96	grop, ur fyll- ning +9,53-+9,30 schakt 3												
													jmf	196	

Skala 1:1
HM 18780:142

Skala 1:1
HM 18780:143

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum
840703Sign.
LBSid.
10

Inventarienummer HM 18780			Diarienummer												
Fynd	An- läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av- bild- ning	Placer- ing
148	33 (W)	94,52-95,96m	95,96m	grop, ur fyll- +9,53-+9,30	kärl,sk,gl, utv en- ker. BIIa:2 gob.		1	f	1		5	jmf :196			
149	"	"	"	+9,30-+8,78	kärl,sk,utv o inv gl ker.		21	f	1		2	"			
150	"	"	"	+9,53-+9,30	borr	järn	1	d	1	1. 115	29	"			
151		137,8m	(W)	i k-lager, 1.69											Konservrad (K3317)
152		schakt 3	3	+9,58-+9,46	kärl,sk,gl	ker. BIIa:2	1	f	1		2				
153		141m	(W)	i k-lager											
		vid sondering		+9,77/schakt 3	kärl,sk,utv gl	ker. CI	1	f	1		5				
153		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sondering											
		141m		vid sonder											

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Uppdrags, datum
840703Sign.
LB

Inventarienummer			Diarienummer												
Fynd	An-läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggnings- typ	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av- bild- ning	Placer- ing
163	40	(V delen)	(W)	humös sand	kärl, sk, utv glstäncker. CI slamad?		1	f	1		12	jmf	:198		
164	"	"	(W)	i lera											
	schakt 3														
165	"	"	"	"	beslag?	järn	1	d?	2	1. 1117	4400	Modern, kastad			
166	"	"	"	"	föremål	järn	1	d?	1		366	Konserverad (K3326)			
167	"	"	"	"	gångjärn, stapel	järn	1	f	1		108	" Konserverad (K3321)			
168	41	"	"	"	spik	järn	3	h-d	3		104	Kastade			
	ning schakt 3		(W)	grop, ur fyll-	lerklining	lera		f	3		43				
169	173,7mN	ur	schakt 3	sektion +10,55	avslag	flinta		f	1		1				
170	Q.92	(W)													
171	42	184,06-184,96	(W)	ur sektion	kärl, sk	förhist. ker. (TRB)		f	2		12				
	190,6mN	i brun humös sand	(W)	schakt 3	avslag	flinta		f	1		2				
172	+12,00	(W)	schakt 3, 6.90	sektion i servis, k-lager, t Wall- bergsgatan 20, schakt 3	kärl, sk	ker. BI	1	f	1		13				
173	"	"	"	"	kärl, sk, gl	ker BIIa:2	1	f	1		3				
174	"	"	"	"	kärl, sk, utv gl, inv slamad.	ker. CII	1	f	1		2				
175	45	"	(W)	grop, ur fyll-	håstkosöm	järn	1	h	1		3				Konserverad (K3319)
	ning. Servis 1	över Wallbergsg	schakt 3		kärl, bottsk, inv gl	ker. BIIa:2	1	f	1		22	jmf	112-113		
176	21	ur sektion, ovan träkols- 60,5mN +9,15mN l. 35,36	schakt 3 (W)		o utv glstänk		1	f	1						

RM-A2

Fortsättningsblad

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum

840703

Sign.

LB

Sid.

12

Inventarienummer			Diarienummer												
HM 18780															
Fynd	An-läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplarer	Fragmen-tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av-bild-ning	Placer-ing
177	21	ur sektion, lager 37 (W)		under träkols-schakt 3	lerklining	lera		f	4		87	jmf	112-113, 176		
178		(G) k-lager ovan +10,32-+10,13 anl 5			djurben	ben					19	jmf	5-9		
179	5	(G) grop, ur fyll-ning, +10,29-+9,94			djurben	ben					2	jmf	10		
180	7	(O) grop, ur fyll-ning			djurben, brända	ben					1	jmf	15-23		
181	11	40,4-42,1mSV	(W)	grop, ur fyll-ning +9,05-+8,66	djurben	ben					1	jmf	30-40		
182	12	servis schakt 1	(W)	grop, ur fyll-ning	djurben	ben					4	jmf	41-44		
183	8	grop schakt 3	(W)	träkol, sot(i s delen)	djurben, lättbrända	ben					21	jmf	57-59		
184	8	grop schakt 3	(W)	(i n delen)	djurben, brända	ben					17	jmf	60-65		
185	12	schakt 3	(W)	ur ränna	djurben	ben					13	jmf	66-67		
186	14	schakt 3	(W)	grop, ur fyll-ning	djurben	ben					27	jmf	75-81		
187	15	schakt 3	(W)	grop, ur fyll-ning	djurben	ben					14	jmf	83		

RM-A2

Fortsättningsblad

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Inventarienummer		Diarienummer											
HM 18780													
Fynd	An- läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag- men- tering	Antal fragm.	Mått	Sign. LB	Upprättad, datum 840628	Sid. 13
188	16	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
	+9,16	+8,90	1.26										
189	18	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
	+9,27	+8,35											
190	20	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
191	21	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
	ovan o	under l. 3	ning										
192	22	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
193	23	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben, brända	ben							
	ovan	sotlager	1.45										
194	23	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning l. 47-48	djurben	ben							
	under	sotlager											
195	24	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
		+9,32	+9,05										
196	33	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
197	36	schakt 3	(W)	grop, ur fyll- ning	djurben	ben							
		under l. 77											
198		schakt 3	(W)	i k-lager ovan	djurben	ben							
		i mörkbrun sandig humus	A 40		djurben	ben							

Upprättad, datum
840628Sign.
LB

Sid.

13

RM-A2

Fortsättningsblad

REGISTERUPPGIFT · Museiföremål Arkeologi

Upprättad, datum

840628

Sign.

LB

Sid.

14

Inventarienummer			Diarienummer												
HM 18780															
Fynd	An-läggning	Ruta / Koordinat	Lager	Anläggningstyp	Sakord	Material	Antal exemplar	Frag-men-tering	Antal fragm.	Mått	Vikt	Åtgärd	År	Av-bild-ning	Placer-ing
199	schakt 3	(W)		ur lager 114		flinta	1	i	1		0,2				
200	schakt 3	(W)		vid 202-203,6 m N avslag											
200				ur lager 114											
201	A 1	(G)		vid 202-203,6 mN djurben?		ben		f	3		mindre än 0,1 g				
202	A 2	(W)	schakt 1	hårdskott	kolprov	kol					10	Beta-103895			
203		(W)	schakt 3	hårdskott	kolprov	kol					42,1	Beta-103896			
		(W)	schakt 3	ur lager 114							1				
204	A 44	(W)	schakt 3	vid 202-203,6 mN kolprov		kol					591,3				
205		(W)	schakt 3	stolphål	kolprov	kol									
		(W)	schakt 3	ur lager 111											
				vid 194-195 mN	kolprov	kol					0,7				
206		(W)	schakt 3	ur lager 71, sektion	jordprov	jord					1228	Kastad			

Bilaga 2

Osteologisk analys

Arne Andersson

Analys av djurrester från Wallbergsgatan, Gymnasiegatan och Olympiavägen i Halmstad

Av Arne Andersson, 1997

Material

Vid schaktningsövervakning och arkeologisk undersökning i Wallbergsgatan, Gymnasiegatan och Olympiavägen 1983 tillvaratogs ur olika anläggningar sammanlagt 368 gram tand- och benfragment, antalet fyndbitar var 127 st. I tabell 2 presenteras hur materialet fördelar sig över de olika anläggningarna. Fyndmaterialet har i Hallands museums katalog nummer HM 18780 och är därunder uppdelat på fyndnummer. I denna rapport refereras genomgående till fyndnumren. Av materialet har 56 % (82- vikts -%) kunnat bestämmas. De bestämda fragmenten har en medelvikt av 4.2 gram medan de obestämda endast väger 1.2 gram.

Metoder

Djurresterna har bestämts med hjälp av förf. komparativa samling samt bensamlingen i Naturhistoriska museet i Göteborg. Uppskattning av minsta antal individer (MAI) anges för varje art. Dock är MAI för nötkreaturen redovisad dels utifrån det samlade benmaterialet som en enhet, MAI (1) dels utifrån att varje anläggning kan ses som en sluten enhet, MAI (2). Bedömning av djurens ålder har gjorts enligt angivelser hos bl.a. Boessneck et. al, 1968 , Grigson, 1982 och Silver, 1963. Mätningar har utförts enligt von den Driesch, 1976. Jämförelse av mått har gjorts med material från Eketorp (jårnålder), Boessneck & von den Driesch, 1979 , Lund (medeltid), Ekman, 1973 samt material från stadsgrävningarna i Halmstad (Andersson opubl.). Ett jordprov från anläggning 23 har analyserats vad gäller eventuell förekomst av kiselhaltiga mikrofossil. Provet har anrikats kemiskt genom kokning med väteperoxid. Eventuella kalk- / järnföreningar har avlägsnats genom behandling med saltsyra. Mekanisk anrikning i form av upprepade sedimentation har till stor del eliminerat förekommande sand liksom lera. Montering har gjorts med Naprax, brytningsindex (nD) 1.74. Proven har studerats under ljusmikroskop vid 600 ggr förstoring.

Bevaringstillstånd

Obrända ben : De obrända djurresterna utgör 88.6-vikts % av materialet. Av det som bevarats dominerar tänderna i antal . Hos dessa är det endast emaljen som finns kvar till synes helt intakt. Cementen har i de flesta fall helt lösts upp och av tandbenet (dentin) finns i huvudsak endast små vittrande rester kvar. Beeley & Lunt, 1980 har påpekat att tandemaljen är särskilt motståndskraftig p.g.a. sitt stora mineralinnehåll och ringa inslag av organiskt material. Tandcementen och dentinet innehåller däremot liksom ben större mängder organiska beståndsdelar däribland kollagen. I lätt genomsläppliga / genomluftade jordar bryts kollagenet snabbt ned då det bl.a. angripes av mikroorganismer och lakas ut. Det är detta sönderfall tillsammans med andra faktorer ex sur markreaktion som kan ha bidragit till att endast tandemaljen bevarats. Dock finns i flera anläggningar (ex. A 15 och A23) även rester från det övriga skelettet. Varför dessa benelement bevarats så bra vet vi inte. Möjligen kan det ursprungligen i dessa anläggningar ha funnits en sådan koncentration av benrester att detta i sig medverkat till gynnsamma bevaringsförhållanden ur kemisk synpunkt. Andra faktorer som kan ha påverkat mikromiljön i positiv riktning är förekomst av träkol i riklig mängd liksom inblandning i jordlagren av eventuellt svagt kalkhaltig lera. Den sistnämnda kan dessutom ha minskat lagrens genomsläpplighet och därigenom fördröjt urlakningen.

Brända: Av fyndbitarna är 45 brända dvs. 11.4 vikts -%. I vissa av anläggningarna , A7, A 8 och A22 påträffades endast brända ben medan i A 21 framkom ett bränt fragment tillsammans med en obränd tand.

Artlista

	Antal fyndbitar	Vikt, gram	Vikts -%	MAI (1)	MAI (2)
Häst <i>Equus caballus</i>	1	5	1.3	1	1
Nötkreatur, <i>Bos primigenius</i> f. <i>taurus</i>	64	270	73.4	6	15
Tamsvin, <i>Sus scrofa</i> f. <i>domestica</i>	7	28	7.6	1	1
Obestämt från däggdjur	55	65	17.7	-	-
Summa	127	368	100	7	17

MAI (1)= avser minsta antal individer utifrån det samlade benmaterialet.

MAI (2)= avser minsta antal individer utifrån varje anläggning och där resultatet från dessa slutna enheter summerats.

Häst, *Equus caballus*

Fyndbitar: 1 st, Vikt: 5 gram MAI = 1

Fyndlista

kronhöjd = största uppmätta kronhöjd buccalt, () = ngt osäker mätning

Fynd nr.	Anatomisk representation	Sida	Status	Kronhöjd (mm)	Ålder	Ålders klass	Antal
----------	--------------------------	------	--------	---------------	-------	--------------	-------

HUVUDET

186	tand,(dens), P4 underkäken, mand	sin.	kraftigt slitage	(22)	16-18 + år	ad.	1
-----	----------------------------------	------	------------------	------	------------	-----	---

Dialogus creaturarum moralizatus , 1483 111:e samtalet

Kommentar

Tanden från anläggning 14 i Wallbergsgatan kommer från en gammal häst, uppskattningsvis med en ålder av 16-18 år eller mer. Eftersom en häst var mycket värdefull försökte man givetvis ha den i arbete så länge det någonsin var möjligt. Från det karolinska rytteriet under tidigt 1700-tal vet man att hästar i hög ålder, 20 år och däröver ibland kunde fungera bra i arbete medan andra redan vid 12-13 års ålder sorterades bort såsom "uthgamla" (Waxberg, 1973). I medeltida benmaterial förekommer rester av häst i regel mycket sparsamt. Vanligt är att man påträffar lösa tänder eller enstaka ben. De sistnämnda kan ha tillvaratagits som råvara för benhantverk. Under hela medeltiden var det förbjudet att äta hästkött och motviljan mot hästköttet har levt kvar långt fram i tiden. De folkliga fördomarna mot hästkött och hästslakt har bl.a. behandlats av Egardt, 1962. Hästtanden från Wallbergsgatan kan möjligen härstamma från ett kadaver som lagts ut eller grävts ned i den närmaste omgivningen. Man brukar anse att hundar kan ha spelat en viktig roll när det gäller spridning av skelettelement från avfallshögar, kadaver etc.

Nötkreatur, *Bos primigenius f. taurus*

Fyndbitar 64 st, Vikt: 270 gram MAI (1) = 6, MAI (2) = 15.

Fyndlista

p= proximal epifys, d= distal epifys, - = öppen epifys, + = sluten epifys

kronhöjd = största uppmätta kronhöjd buccalt, () = ngt osäker mätning, > = frag. emalj, minimimått

* tand med ojämnt slitage

Fynd nr.	Anatomisk representation	Sida	Status	Kronhöjd (mm)	Ålder	Ålders klass	Antal
HUVUDET							
178	pannben, os frontale	dx.			-	-	1
179	hornkvicke, proc. cornuales,	-			-	-	2
Överkäken, maxilla							
193	tand, dens, P3	sin.	ej frambruten	17.9	< 1½-2½ år	inf.-juv.	1
193	tand, dens P4	sin.	ej frambruten	(25.5)	< 2½-3½ år	inf.-subad.	1
193	tand, dens, M2	sin.	i slitage	28.6	> 1½ år	juv.-ad.	1
193	tand, dens, M3	sin.	under frambrött	(42.4)	2¼-2½ år	juv.	1
189	tand, dens, M2	sin.	i slitage	-	> 1½ år	juv.-ad.	1
189	tand, dens, M3	sin.	i slitage	-	> 2 ½ år	juv.-ad.	1
182	tand, dens, M3 *	sin.	i slitage	-	> 2 ½ år	juv.-ad.	1
188	tand, dens, M3	sin.	-	> 32	trol. ung	-	1
189	tand, dens, M3	sin.	-	> 35	trol. ung	-	1
189	tandfragment	-	i slitage	-	trol. ung	-	1
Underkäken, mandibula							
197	underkäken, ramus-frag.	sin	-		-	-	1
197	tand, dens, P4,	dx.	ej frambruten	>24	< 2½-3½ år	inf.-subad..	1
197	tand, dens, M2	sin	i slitage	29.5	> 1½ år	juv.-ad.	1
194	tand, dens, M2	dx.	i slitage	37.9	> 1½ år	juv.-ad.	1
194	tand, dens, M3	dx	under frambrött	44.8	2¼-2½ år	juv.	1
191	tand, dens, M3	sin	under frambrött	(44)	2¼-2½ år	juv.	1
190	tand, dens, M3	sin	i slitage	(34.1)	> 2½ år	juv.-ad.	1
195	tand, dens, M2	sin	kraftigt slitage	10	äldre ind.	ad.	1
198	tandfragment, dentes	-	i slitage	38	trol. ung	-	5

Obestämda tandfragment						
178	tand, dens , cf. Bos	-	-	-	-	2
179	tand, dens , cf. Bos	-	-	-	-	1
181	tand, dens , cf. Bos	-	-	-	-	2
189	tand, dens , cf. Bos	-	-	-	-	5
196	tand, dens , cf. Bos	-	-	-	-	18
198	tand, dens , cf. Bos	-	-	-	-	5

KÖTTRIKA DELAR

Bålen

194	halskotor, Vert., cervicales 3-6	-	epifyser fastvuxna	>4-8 år	ad.	4
-----	----------------------------------	---	--------------------	---------	-----	---

Bakre extremiteten

187	skenben, tibia distal ledända,	sin.	p ? d +	> 2 ½ år	juv.-ad.	1
-----	--------------------------------	------	---------	----------	----------	---

Antal individer och åldersfördelning.

Minsta antal individer, MAI har uppskattats på två olika sätt, dels i det samlade benmaterialet utan hänsyn till anläggningstillhörighet och dels utifrån beräkning av minsta antal individer för varje enskild anläggning och där värdet utgör en summering av samtliga anläggningar. Beräknas MAI enligt den sistnämnda metoden förutsätter detta att varje anläggning är en sluten enhet och att spridningen mellan anläggningarna varit minimal. Utifrån hela materialet beräknas minsta antal individer till 6 fördelade på åldersgrupper enligt följande : 1 juv., 2 juv.-ad., 1 ad. samt 2 ej närmare bestämda individer sannolikt unga. Beräknat utifrån antagandet att varje anläggning är en sluten enhet får vi minsta antalet individer till 15 fördelade på åldersgrupper enligt följande: 1 inf.-subad , 3 juv. , 3 juv.-ad, 2 ad. samt 6 obestämda.

Mått (i millimeter)

Tredje inre kindtanden i underkäken, M3, mandibula

Fyndnummer

191 / Wallbergsgatan	34.2
194 / Wallbergsgatan	(30.4)

Jämförelsematerial	N	min	max	medel	σ
Eketorp, Boessneck 1979	166	29.5	38.2	34.0	1.68
Lund, Ekman 1973	39	30.0	38.0	34.0	1.7

Halskotor, vertebrae cervicales

Fyndnummer	Kota	Fysiologisk kotkroppslängd (PL)	Jämförelsemått , Ko från Kv. Karl XI, Halmstad (PL)
194 / Wallbergsgatan	C 3	(51.8)	49.5
" "	C 4	> 45.2	47
" "	C 5	(44.5)	44.5
" "	C 6	42.8	42.7

Dyalogus creaturarum moralizatus, 1483

96:e samtalet

Kommentar

Materialet från Wallbergsgatan är så fragmenterat att det är omöjligt att närmare beskriva individernas storlek och formtyp. De enda mått som varit möjliga att mäta är längden hos tredje inre kindtanden i underkäken hos ett par individer samt fysiologisk kotkroppslängd för fyra halskotor, de sistnämnda från en och samma individ. Kindtandsmåttan faller inom variationsvidden för nötboskap från järnålderns Eketorp och medeltidens Lund, (Boessneck & Driesch., 1979 och Ekman, 1973). De uppmätta kotkroppslängderna har jämförts med motsvarande från en senmedeltida ko påträffad i kvarteret Karl XI i Halmstad, mankhöjd 100-105 cm (Andersson, opubl.). Också här är överensstämmelsen i storlek god. Vi kan utifrån detta anta att nötkreaturen från Wallbergsgatan också har varit småvuxna på samma sätt som i Eketorp, Lund och Halmstad där den genomsnittliga mankhöjden för kor och tjurar är ca 104-108 cm och för oxar ca 108-117 cm. I anläggning 5 har fragment av ett hornkvice påträffats, vilket visar att denna individ varit hornbärande vilket var det vanliga bland medeltidens nötkreatur i västra och södra Sverige. Anatomiskt dominerar rester från huvudet, men också några fragment från slaktkroppens köttrika delar har påträffats, Ursprunglig bensammansättning i groparna går ej att bedöma p.g.a. de dåliga bevarandeförhållandena. Dock har flertalet individer från Wallbergsgatan bedömts vara ungdjur vilket talar för att materialet i huvudsak speglar slakt för husbehovsbruk / köttproduktion. I ett fall har dock en äldre individ kunnat identifieras vilken troligen representerar utnyttjande för mjölkproduktion/ avel eller som dragdjur. I andra medeltida benmaterial t.ex. Helgeandsholmen (Helgeandsholmen, 1982) kan man se att den stora utslaktningen av nötboskap gjordes vid ca 2.5 års ålder, dvs efter den tredje sommaren. Genom sådan höstslakt undvek man de problem som vinterutfodringen medförde. Man gjorde säkert bedömningen att en acceptabel slaktvikt uppnåts vid denna ålder. Utslaktning var då att föredra framför att behålla dessa individer ytterligare en vinter. Risken fanns annars att hela boskapsbesättningen fick svälta och att man t.o.m. riskerade att behöva nödslakta om fodret tog slut. Troligen är det en spegling av detta som vi också ser i materialet från Wallbergsgatan. En sådan utslaktningsstrategi antyder alltså att djurskötseln bedrivits intensivt med i varje fall under vintern stallade djur.

Tamsvin, Sus scrofa f. domestica

Fyndbitar: 6 (7) st, Vikt.: 28 gram MAI = 1

Fyndlista

p= proximal epifys, d= distal epifys

- = öppen epifys, + = sluten epifys

Fynd nr.	Anatomisk representation	Sida	Status	Ålder	Ålders klass	Antal
<u>KÖTTRIKA DELAR</u>						
Bålen						
183	revben, costa , troligen från svin	-	-	-	-	1
Främre extremitet						
184	överarmsben, humerus distalt frag.	sin.	p ? d +	> 1½ år	juv.-ad.	1
184	överarmsben, humerus ,lös prox. epifys	sin.	p- d ?	< 3½ år	inf.-subad.	1
184	armbågsben, ulna diafysfragment	dx.	-	-	-	1
Bakre extremitet						
183	lårben, femur distalt fragment,	sin.	p ? d -	< 3½ år	inf.-subad.	3

Kommentar

I anläggning 8, Wallbergsgatan har påträffats brända benrester tillhörande köttrika delar av ett svin. Utifrån överarmsbenets och lårbenets epifyser har individens ålder bedömts ligga inom intervallet $> 1\frac{1}{2}$ till $< 3\frac{1}{2}$ år, med medeltida terminologi ett "ungsvin" (Myrdal, 1987). I andra benmaterial från medeltiden / nyare tid som undersökts t.ex. från Helgeandsholmen (Helgeandsholmen, 1982), har man kunnat konstatera att svinpopulationen utslaktats på ett något annorlunda sätt än de övriga husdjuren. Skillnaden ligger i att svinen tycks ha slaktats under hela året inte bara till hösten. Eftersom svinen var lättare att utfodra även under vintern var man troligen inte lika beroende av just höstslakten. Man har i Helgeandsholms-materialet dessutom konstaterat att 1/5 av svinen slaktades i späd ålder. I övrigt kan man också urskilja en ökad utslaktning vid ca 2-2½ års ålder. Orsaken till den senare är troligen att svinen vid denna ålder uppnått optimal vikt i förhållande till foderåtgången. Sannolikt har individen från Wallbergsgatan slaktats i anslutning till denna period. Det är inte otroligt att man här på platsen har stekt ett helt ungsvin och de rester vi påträffat bör sålunda räknas som matavfall.

Obestämt

Fyndbitar 55 st, Vikt: 65 gram

Av de obestämda fragmenten är 33 st brända, dvs 60 %. Medelvikten för de obestämda fragmenten är endast 1.2 gram medan motsvarande för de bestämda fyndbitarna är 4.2 gram.

Analys av mikrofossil i jordprov från anläggning 23

Prov av kvarvarande jord från en halskota, vertebra cervicalis 6, av nötkreatur, påträffad i anläggning 23 (fyndnummer 194) har undersökts vad gäller innehåll av kiselhaltiga mikrofossil. De lager nr 47 eller 48 från vilka fyndbiten kan härstamma består av träkol, sot och något humus respektive gråbrun humös sand med inslag av träkol och bränd lera.

Fytoliter - "växtstenar"

En fullständig analys av samtliga fytolit typer har ej gjorts utan endast ett begränsat antal lätt identifierbara former har räknats, vilket presenteras i tabell 1. Analysen har påvisat rikligt med kiselphytoliter varav flertalet är av grästyp. En inte oanselig del av fytoliterna är till formen av långa dendritiska. Hos gräsen förekommer denna typ mindre vanligt i strån och blad. De dendritiska fytoliterna återfinnes istället framför allt i agnarna runt fröet (Piperno, 1988 och Rosen, 1992). Om fytoliterna i vårt prov härstammar från något sädesslag skulle det kunna indikera att man i nära anslutning till gropan exempelvis tröskat säd eller eldat med tröskrester. En del av fytoliterna kan härstamma från nedvittrade beläggningar på de nötkreaturständer som påträffats i gropan (Armitage, 1975).

Kiselalger, diatoméer

I provet har iakttagits mindre mängder skalfragment av kiselalger, diatoméer tillhörande gruppen Pennales i något fall troligen Nitzschia sp., ett släkte med arter som förekommer vanligtvis på botten i såväl sött, bräckt som salt vatten. Icke osannolikt kan kiselalgerna ha sitt ursprung i den lera som finns inblandad i lager 48. Kiselalgerna kan då möjligen vara subfossila och av ansenlig ålder utan direkt samband med användningen av anläggning 23.

Tabell 1

Fytoliter och kiselalger i jordprov från A 23, lager 47 och 48

Typ	Ursprung	Antal	%
Hantlar	Gräs (Pooideae)	22	11
Droppar	"	1	0.5
Kors	"	1	0.5
Runda	"	1	0.5
Rektangulära + Avlånga	Enhjärtbladiga växter, främst gräs	56	28
Avlånga; dendritiska	" " " " exempelvis i agnar	106	53
Koner	Halvgräs (Cyperaceae)	1	0.5
Skalfragment	Kiselalger	12	6
Summa		200	100

Sammanfattning

Vid arkeologisk undersökning 1983 i Wallbergsgatan, Gymnasiegatan och Olympiavägen tillvaratogs sammanlagt 368 gram tand- och benfragment. Av tänderna är i regel bara emaljen bevarad medan cementen och dentinet brutits ned. Sammanlagt 82 vikts -% av de tillvaratagna fragmenten har kunnat bestämmas. De bestämda fyndbitarna har i medeltal en vikt av 4.2 gram medan de obestämda endast väger 1.2 gram. I flera anläggningar förekommer endast brända benrester. Totalt utgör de brända benen 11.4 vikts - % av det samlade materialet. Minsta antal individer (MAI) har beräknats dels utifrån hela det samlade benmaterialet, dels utifrån summering av beräkningar för de enskilda anläggningarna. Troligen ger den sistnämnda beräkningsmetoden bäst värden. Dock kan man ej helt utesluta transport av fyndbitar mellan några av anläggningarna. I det följande anges minsta antal individer utifrån anläggningstillhörighet. De arter som är representerade är:

Häst (1.3 vikts -%); 1 vuxen/ äldre individ representerad med en tand. Möjligen har man i den närmaste omgivningen lagt ut eller grävt ned ett hästkadaver varifrån fyndbiten kan härstamma.

Nötkreatur (73.4 vikts -%); 4 unga individer, 3 unga / vuxna individer, 2 vuxna individer, 6 individer av obestämd ålder, troligen unga. Nötboskapen representeras huvudsakligen av tandfragment men också fragment från mer köttrika delar finns i materialet. De skelettelement som kunnat mätas överensstämmer storleksmässigt med material från exempelvis järnålderns Eketorp och medeltidens Lund. En individ har konstaterats vara hornbärande vilket var det vanliga bland medeltidens nötkreatur i västra och södra Sverige. Materialet får till största delen tolkas som avfall från husbehovsslakt/ köttproduktion. En äldre individ kan eventuellt representera mjölkproduktion/ användning för avel eller som dragdjur. Möjligen kan man i materialets sammansättning se en antydning till vad som iakttagits i andra medeltidsgrävningar dvs att höstslakt efter tredje sommaren varit vanligt förekommande. Detta mönster förknippas vanligtvis med en intensiv boskapsskötsel där boskapen i varje fall under vintern var stallad.

Svin (7.6 vikts - %); 1 ung individ representerad av brända ben från köttrika delar. Resterna kan tolkas som matavfall. Möjligen har man här stekt ett helt ungsvin över öppen eld.

Analys av kiselhaltiga mikrofossil i ett jordprov från anläggning 23 kan antyda att man i anslutning till anläggningen hanterat agnar från gräs/ sädeslag, exempelvis att man tröskat säd eller eldat med avfall från tröskning.

Källor

- Andersson, Arne, opublicerade manuskript
ang. undersökningar av benmaterial från stadsgrävningar i Halmstad
- Armitage, Philip L., 1975
The Extraction and Identification of Opal Phytoliths from the Teeth of Ungulates
Journal of Archaeological Science 2
- Beeley, J.G. & Lunt, D.A. , 1980
The Nature of the Biochemical Changes in Softened Dentine from Archaeological Sites
Journal of Archaeological Science 7
- Boessneck, Joachim , von den Driesch-Karpf, Angela & Gejvall, Nils-Gustaf, 1968
Skedemosse III: Die knochenfunde von säugetieren und vom menschen
- Boessneck, Joachim & von den Driesch, Angela, 1979
Eketorp - Befestigung und Siedlung auf Öland/ Schweden: Die Fauna
- von den Driesch , Angela, 1976
A guide to the measurement of animal bones from archaeological sites.
Peabody Museum Bulletin 1, Harvard University.
- Dyalogus creaturarum moralizatus, 1483
Skapelsens sedelärande samtal, översättning & kommentarer Monica Hedlund & John Bernström
Faksimil 1983, de illustrationer som har hämtats ur denna har bearbetats med hjälp av ett bildbehandlingsprogram
- Egardt, Brita, 1962
Hästslakt och rackarskam: En etnologisk undersökning av folkliga fördomar.
Nordiska museets handlingar 57.
- Ekman, Jan, 1973
Early Mediaeval Lund - the fauna and the landscape. Archaeologica Lundensia V
- Grigson, Caroline, 1982
Sex and age determination of some bones and teeth of domestic cattle
i "Ageing and Sexing Animal Bones from Archaeological Sites", BAR British Series 109.
- Helgeandsholmen, 1982
Monografier utgivna av Stockholms kommun 48
- Myrdal, Janken, 1987
Boskapens ålder och kön enligt medeltida skriftliga källor. Meta 87:3
- Piperno, Dolores R., 1988
Phytolith analysis. Academic Press
- Rosen, Arlene Miller, 1992
Preliminary identification of silica skeletons from near eastern archaeological sites: an anatomical approach. I "Phytolith Systematics" ed. George Rapp & Susan C. Mulholland, New York & London
- Silver, I.A., 1963
The Ageing of Domestic Animals
i "Science in Archaeology" ed. Don Brothwell & Eric Higgs
Thames and Hudson
- Waxberg, Henry, 1973
Hästen i det karolinska rytteriet

Tabell 2

Översikt osteologiskt material

G = Gymnasiegatan, O = Olympiavägen, W = Wallbergsgatan

n = antal påträffade fyndbitar, v = vikt i gram

Fyndnr	Gata	Anl.	Equus		Bos		Sus		Obest.		Obrända		Brända		Vikt Σ
			n	v	n	v	n	v	n	v	n	v	n	v	
178	G	k-lager			3	9			5	10	6	18	2	1	19
179	G	5			3	2					3	2	-	-	2
180	O	7							4	1	-	-	4	1	1
181	W	11			2	1					2	1	-	-	1
182	W	12			1	4					1	4	-	-	4
183	W	8					4	11	23	10	-	-	27	21	21
184	W	8					3	17			-	-	3	17	17
185	W	12							5	13	5	13	-	-	13
186	W	14	1	5					8	22	9	27	-	-	27
187	W	15			1	14					1	14	-	-	14
188	W	16			1	12					1	12	-	-	12
189	W	18			9	44					9	44	-	-	44
190	W	20			1	5					1	5	-	-	5
191	W	21			1	13			1	1	1	13	1	1	14
192	W	22							5	1	-	-	5	1	1
193	W	23			4	29			1	7	5	36	-	-	36
194	W	23			6	86					6	86	-	-	86
195	W	24			1	3					1	3	-	-	3
196	W	33			18	2					18	2	-	-	2
197	W	36			3	32					3	32	-	-	32
198	W	k-lager			10	14					10	14	-	-	14
200	W	-							3	<0.1	-		3	<0.1	<0.1
Summa			1	5	64	270	7	28	55	65	82	326	45	42	368

Bilaga 3

Vedartsanalys

Vedlab

VEDLAB

Det lilla vedanatomiabbet

Rapport från vedartsanalyser på material från Halland, Halmstad, Raä 46.

Adress:
Kattås
670 20 GLAVA

Telefon:
0570/420 29

Postgiro:
481 11 90-0

Organisationsnr:
650613-6255

VEDLAB

Det lilla vedanatomi-labbet

Vedlab rapport 9707

1997-02-14

Rapport från vedartsanalyser på material från Halland, Halmstad, Raä 46.

Beställare: Lena Bjugger/Hallands Museer

Arbetet omfattar fyra kolprover från en gatuundersökning belägen ca 200 m från Nissan, på en sluttande sandplatå, norr om Halmstad innerstad. Materialet kommer från tre härdar och ett transgressionslager som ligger inkapslat under flyg och vattenburen sand. Av fynden att döma har området bebotts/utnyttjats under mellanneolitikum och medeltid.

Frageställningar: Vad säger proverna om närmiljön? Har man gjort ett medvetet val av bränsle till härdarna? Lämpliga bitar till C14-datering.

Vid analyserna framkom kol från fyra träslag: Klibbal, Björk, Ek och Hassel.

Eftersom inga dateringar är knutna till proverna ännu kan det vara vanskligt att bedöma närmiljön efter de fyra arterna tillsammans. Proverna kan ju representera vitt skilda tidsperioder. Alen kräver närhet till vattendrag för att trivas. Längs norra östersjökusten växer den bra utefter havsstränderna. Jag är osäker på hur den klarar den högre salthalten som råder vid Halmstad. Enklart är om ni kan kolla själva om den växer vid stränderna där nu. Annars är det inget som antyder strandvegetation. Inte heller att det skulle röra sig om drivved, som annars kan ställa till "problem" vid såpass kustknutna undersökningar. Hasseln trivs bra i ljus men klarar också skuggan och växer som undervegetation till tex Ek. Just Ek och Hassel i kombination var en utbredd skogstyp under värmeperioden neolitikum-bronsåldern. Björk har vi två arter av. Glasbjörk, *Betula pubescens*, som trivs i fuktig miljö och Vårtbjörk, *Betula pendula*, som gärna står på torrare och stenigare jordar. De två går tyvärr inte att skilja genom vedartsanalys. Björken vill ha mycket ljus. Den har svårt att växa upp i en tät mörk skog. Angående val av bränsle kan man säga att Al, Ek och Björk är ypperliga som bränsle. Hasseln däremot är det inte alls p.g.a. dåligt bränslevärde. Å andra sidan bildar den sällan grövre stammar så den är väl ganska lättsam att hugga till ved.

De ingående trädslagen och deras maximala ålder med tanke på dateringar.

Klibbal	<i>Alnus glutinosa</i>	120 år
Björk	<i>Betula sp.</i>	300 år
Ek	<i>Quercus robur</i>	500-1000 år
Hassel	<i>Corylus avellana</i>	60 år

Från HM 18780:201 har jag separerat alkol och från HM 18780:203 och Hedentorpsvägen, Prov 1 har jag separerat Hassel för datering. I HM 18780:202 fanns mycket riktigt stora och fina bitar men inget som jag kan säga har lägre egenålder än det andra. Det är bara att hoppas att det inte var gammeleken som brann upp.

Analysresultat

HM 18 780:201 Härd

A1 Gymnasiegatan

Provmängd: 10 g.

Undersökt mängd: 6 g. 34 bitar

21 bitar Al

12 bitar Björk

1 bit Ek

HM 18 780:202 Härd A2, Schakt 1, Wallbergsgatan, urval skickat

Provmängd: 42,1 g.

Undersökt mängd: 30 g. 18 bitar

18 bitar Ek

HM 18 780: 203 Transgressionslager Ej daterat

Provmängd: 1 g.

Undersökt mängd: <1 g. 25 bitar

12 bitar Hassel

11 bitar näver/bark*

2 bitar Ek

*Näver och bark skiljer sig från veden i byggnad och är svår att artbestämma. Det är också svårt att avgöra egenålder på detta material.

Hoppas ni är nöjda med arbetet!

Erik Danielsson

Bilaga 4

¹⁴C-analyser

Beta analytics inc.

BETA ANALYTIC INC.

DR. M.A. TAMERS and MR. D.G. HOOD

UNIVERSITY BRANCH
4985 S.W. 74 COURT
MIAMI, FLORIDA, USA 33155
PH: 305/667-5167 FAX: 305/663-0964
E-MAIL: beta@radiocarbon.com

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

FOR: Mr. Erik Rosengren
Stiftelsen Hallands Länsmuseum

DATE RECEIVED: March 17, 1997
DATE REPORTED: April 28, 1997

Sample Data	Measured C14 Age	C13/C12 Ratio	Conventional C14 Age (*)
<i>Örjans vall somrödet, fjärrvärme</i> Beta-103895	2730 +/- 100 BP	-25.0* o/oo	2730 +/- 100* BP

SAMPLE #: HM 18 780: 201
ANALYSIS: radiometric-standard
MATERIAL/PRETREATMENT:(charred material): acid/alkali/acid
COMMENT: the small sample was given extended counting time

Beta-103896 *SC ovan* 2470 +/- 60 BP -25.0* o/oo 2470 +/- 60* BP

SAMPLE #: HM 18 780: 202
ANALYSIS: radiometric-standard
MATERIAL/PRETREATMENT:(charred material): acid/alkali/acid

Heden torpsvägen, fjärrvärme
Beta-103897 2440 +/- 70 BP -25.0* o/oo 2440 +/- 70* BP

SAMPLE #: H 2:1
ANALYSIS: radiometric-standard
MATERIAL/PRETREATMENT:(charred material): acid/alkali/acid

Beta-103898 *Skrea, råå 77* 1560 +/- 100 BP -25.0* o/oo 1560 +/- 100* BP

SAMPLE #: ANL 13, SKREA SOCKEN, RÅÅ 77
ANALYSIS: radiometric-standard
MATERIAL/PRETREATMENT:(charred material): acid/alkali/acid
COMMENT: the small sample was given extended counting time

Beta-103900 *SC ovan* 2070 +/- 80 BP -25.0* o/oo 2070 +/- 80* BP

SAMPLE #: ANL 46, SKREA SOCKEN, RÅÅ 77
ANALYSIS: radiometric-standard
MATERIAL/PRETREATMENT:(charred material): acid/alkali/acid

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = 1950 A.D.). By International convention, the modern reference standard was 95% of the C14 content of the National Bureau of Standards' Oxalic Acid & calculated using the Libby C14 half life (5568 years). Quoted errors represent 1 standard deviation statistics (68% probability) & are based on combined measurements of the sample, background, and modern reference standards.

Measured C13/C12 ratios were calculated relative to the PDB-1 international standard and the RCYBP ages were normalized to -25 per mil. If the ratio and age are accompanied by an (*), then the C13/C12 value was estimated, based on values typical of the material type. The quoted results are NOT calibrated to calendar years. Calibration to calendar years should be calculated using the Conventional C14 age.

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: estimated C13/C12=-25; lab mult.=1)

Laboratory Number: Beta-103895 **F201**

Conventional radiocarbon age*: 2730 ± 100 BP

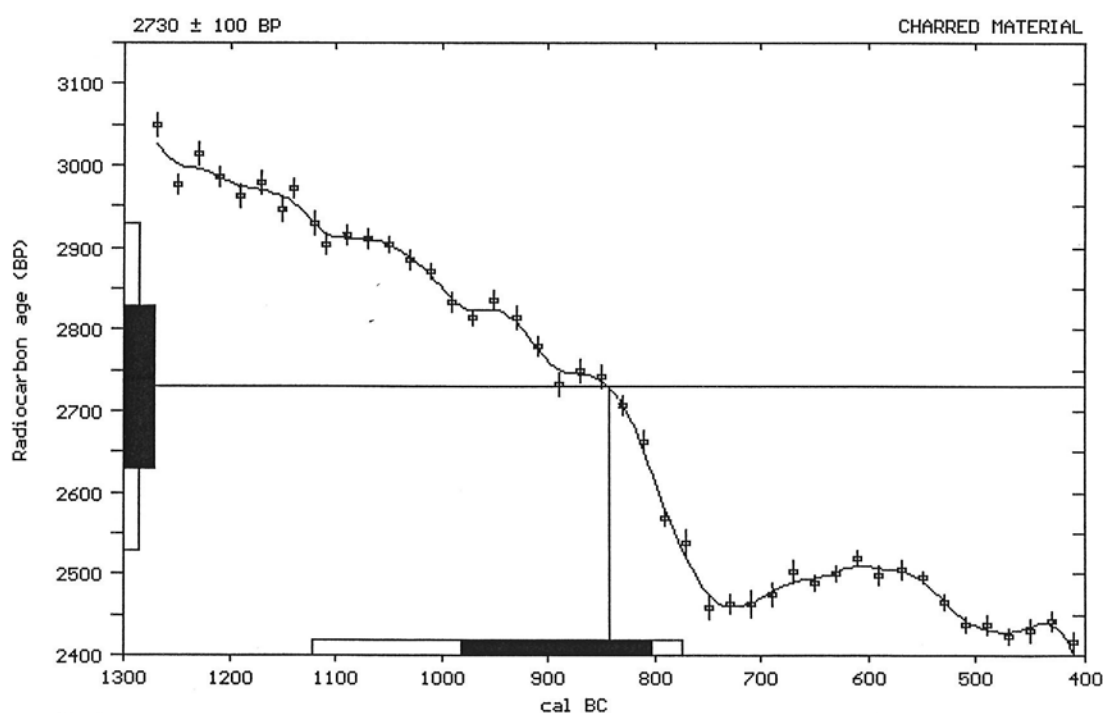
Calibrated results: cal BC 1120 to 775
(2 sigma, 95% probability)

* C13/C12 ratio estimated

Intercept data:

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: cal BC 845

1 sigma calibrated results: cal BC 980 to 805
(68% probability)

References:

Pretoria Calibration Curve for Short Lived Samples

Vogel, J. C., Fuls, A., Visser, E. and Becker, B., 1993, *Radiocarbon* 35(1), p73-86

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S. and Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2), p317-322

Calibration - 1993

Stuiver, M., Long, A., Kra, R. S. and Devine, J. M., 1993, *Radiocarbon* 35(1)

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 ■ Tel: (305)667-5167 ■ Fax: (305)663-0964 ■ E-mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: estimated C13/C12=-25; lab mult.=1)

Laboratory Number: Beta-103896 **F202**

Conventional radiocarbon age*: **2470 ± 60 BP**

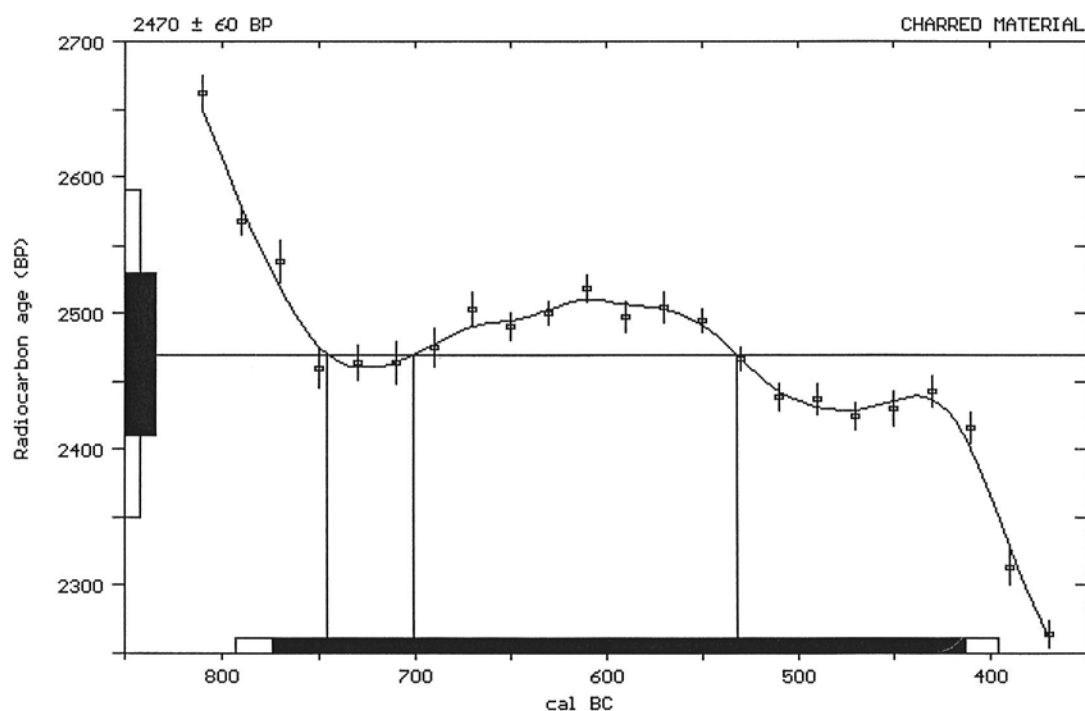
Calibrated results: **cal BC 795 to 395**
(2 sigma, 95% probability)

* C13/C12 ratio estimated

Intercept data:

Intercepts of radiocarbon age
with calibration curve: cal BC 745 and
cal BC 700 and
cal BC 530

1 sigma calibrated results: cal BC 775 to 415
(68% probability)

References:

Pretoria Calibration Curve for Short Lived Samples

Vogel, J. C., Fuls, A., Visser, E. and Becker, B., 1993, *Radiocarbon* 35(1), p73-86

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S. and Vogel, J. C., 1993, *Radiocarbon* 35(2), p317-322

Calibration - 1993

Stuiver, M., Long, A., Kra, R. S. and Devine, J. M., 1993, *Radiocarbon* 35(1)

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 ■ Tel: (305)667-5167 ■ Fax: (305)663-0964 ■ E-mail: beta@radiocarbon.com

Bilaga 5

Konserveringsrapport

SVK

Bultlåsnyckel – HM 18780

Konservering

Inger Nyström Godfrey
Studio Västsvensk Konservering
VA2018-00225

Bultlåsnyckel – HM 18780

Konserveringsrapport

Författare Inger Nyström Godfrey
Grafisk form och Layout Västarvet, SVK
Omslagsbild Foto taget av Inger Nyström Godfrey
Fotot visar bultlåsnyckeln efter konservering

Allt material i denna rapport, såväl text som bild, publiceras under CC BY-ND licens.

Västarvet

Studio Västsvensk Konservering

Gamlestadsvägen 2-4 Hus B2

415 02 Göteborg

Telefon 010-441 43 44

www.vastarvet.se, www.svk.com

Tekniska och administrativa uppgifter

Västarvet dnr:	VA 2018-00225
Västarvet pnr:	13418
Länsstyrelsens dnr:	11.391-957-83
Län:	Halland
Kommun:	Halmstad
Landskap:	Halland
Socken:	Halmstad stad
Fastighet:	Gymnasiegatan
RAÄ nr:	46
Uppdragsgivare:	Kulturmiljö Halland
Projektansvarig:	Lena Bjuggner
Datum för rapport:	2018 11 23

Innehåll

Tekniska och administrativa uppgifter.....	3
Inledning.....	5
Syfte, metod och frågeställningar	5
Tillstånd/kondition	5
Konserveringsåtgärder	6
Förpackning och stödåtgärder	8
Råd och anvisningar om förvaring och hantering	8
Förvaring generellt.....	8
Järn.....	8
Referenser	9
Dokumentation	9

Konserveringsrapport

Inledning

Ett fynd av en bultlåsnyckel (HM 18780:1) från en arkeologisk undersökningen av Gymnasiegatan i Halmstad under 1980-talet har av misstag inte blivit konserverat, när detta upptäcktes skickades det till Studio Västsvensk Konservering (SVK) för konservering.

Konserveringsarbetet pågick under år 2018. Konserveringsdokumentationen består av en del, föreliggande rapport utan bilagor.

Syfte, metod och frågeställningar

Konservering syftar generellt till att föremålen skall kunna förstås, studeras, hanteras och bevaras på bästa sätt.

Den initiala delen av konserveringsprocessen, innebär framtagning av fynden för att bättre förstå dessa, och är i princip en fortsättning av den arkeologiska undersökningen om än i laboratoriemiljö och under mikroskop. Den andra delen innebär olika åtgärder för att fynden ska kunna bevaras så länge och så bra som möjligt.

Rengöring och frampreparering av fynd gör att dess former och originalytor framträder. Ibland finns den faktiska originalytan bevarad, ibland är den omvandlad och finns kvar som ett korrosionsskikt, som kan tas fram. Vid andra tillfällen är ytorna helt eller delvis borta och då eftersträvas att komma så nära dessa som möjligt.

Att ta fram fyndens dolda ytor betyder inte bara att man kan se och mäta fynden mer korrekt utan också att man får bättre möjlighet att se eventuella spår av tillverkning, slitage, lagningar och medveten åverkan. Föremålen kan också visa sig bestå av mer än ett materialslag, metallfynd kan ha inläggningar och ytbeläggningar av annat slag och fragment av textil och läder kan finnas gömt mellan t.ex. beslagsplattor.

Tillstånd/kondition

Bultlåsnyckeln var smidd av järn och dess delar sammanfogade med hjälp av koppar vilket syns ställvis på föremålet. Föremålet var torrt när det kom till SVK, då det legat ett 30-tal år utan åtgärd.

Det såg inte ut som om någon framrensning av ytan hade gjorts på bultlåsnyckeln. Korrosionskrustor och sand täckte ytorna och korrosionen föreföll att vara aktiv pga. av kloridinhåll. Sprickor och spaltning förekom. Föremålet var i ett stycke, men en liten del lossnade vid frampreparering och limmades fast igen. De tunna partierna är genomkorroderade medan kraftigare delar innehåller metalliskt järn.

De salter som finns i miljön som omger fynden tränger under århundradenas lopp in i föremålen. För metallföremål är salterna först och främst skadliga eftersom de påskyndar

och ökar korrosionsprocessen. Framförallt anses klorider bidra till snabb fortsatt korrosion och nedbrytning. Man kan med säkerhet säga att bultlåsnyckeln innehåller klorider.

Skadliga klorider förekommer som lösliga och svårlösliga joner. Lösliga klorider lakas ur under de första 2 veckor av processen; först därefter diffunderar även de mer svårlösliga kloriderna som är bundna till korrosionsytan eller inneslutna i den (Drew et al. 2004 s247ff; Rinuy & Schweizer 1982 s45).

Konserveringsåtgärder

Konserveringsåtgärder utfördes med utgångspunkt i internationell forskning och praxis gällande utrustning, kemikalier och material som anpassats för konserveringsområdets behov.

Föremålet röntgades, dels för att identifiera och dokumentera fynden före konserveringen påbörjades, dels för att bättre kunna bedöma nedbrytningsgraden på dem. Röntgenanalysen utfördes med digital industriell röntgen (CR).¹ Röntgenfotografierna numrerades och respektive fyndnummer och exponeringsdata är inlagda på bilden. Exponeringsfakta redovisas också i tabell 1.

Tabell 1. Exponeringsfakta för respektive röntgenfilm

Röntgenfilm nr	Strömstyrka mA	Spänning KvP	Tid sek	Avstånd från röntgenkälla, cm
1	4	120	15	85

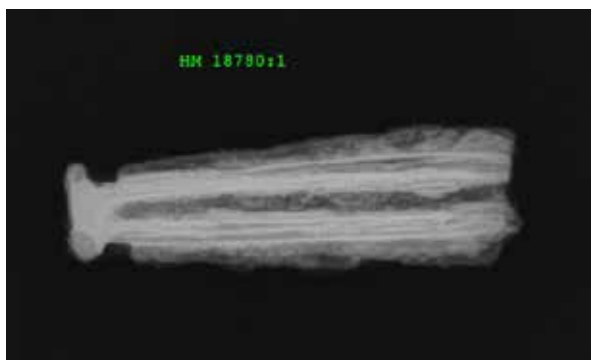

Bild 1. Röntgenfoto av bultlåsnyckel.

Därefter undersöktes det under arbetsmikroskopet. Röntgenbilden och den okulära besiktningen utgjorde grunden för beslut om hur fynden skulle behandlas.

Framprepareringen av järnfyndet skedde mekaniskt med hjälp av mikrobäster. Som blästermedel användes glaspärlor (50 resp. 200 µm), såväl tryck som mängd blästermedel varierades efter behov².

¹ Strålkälla; Sitex CPseries, typ CP160D. Scanner: Carestream Industritex HPX-1. Bildplatta: Carestream Industritex Flex XL Blue Digital Imaging Plate 5537.

² tryck 2-6 bar, blästermedelsflöde 2-5 på skala av 10).

Under framprepareringen stabiliserades fyndet ställvis med tunnflytande cyanoakrylat för att inte falla sönder vid hantering under rensningsmomentet och senare under urlakningsmomentet.³

För att bromsa fortsatt korrosion avlägsnades de skadliga och vattenlösliga salterna som trängt in i föremålet under årens lopp genom urlakning. Urlakningen skedde i alkaliska bad med natriumhydroxidlösning⁴ (NaOH) under en period av 25 veckor. Den basiska miljön, med ett pH på ca 12,5, gör att föremålen inte korroderar under själva urlakningen. Processens fortgång övervakades med hjälp av regelbundna kvantitativa mätningar. Halten klorider i urlakningslösningen mättes⁵ och urlakningsbaden byttes efter behov. Urlakningen avslutas då halten klorider stabiliserats på en nivå under 5 ppm (5 mg/l).

Efter kloridurlakningen sköljdes föremålet i upprepade bad med avjoniserat vatten, för att avlägsna rester av natriumhydroxid. Därefter dehydrerades det i etanol under ca 1 vecka. Ytterligare torkning skedde i varmluftsugn vid 50°C.

Ytterligare limning med cyanoakrylat⁶ utfördes för att stärka spaltande partier och bitar som lossnat under behandlingen.

Föremål med en bevarad metallisk järnkärna och som därmed (lättare) kan fortsätta att korrodera korrosionsskyddades med en korrosionsinhibitor⁷, vilken penslades på. För att skydda föremålen vid hantering och mot svängningar i luftfuktigheten i miljön, applicerades en ytbehandling i form av mikrokristallint vax⁸. Ytbehandlingen skedde i vaxbad.

Bild 2. Bultlåsnyckeln efter konservering

³ Cyanoakrylat: Ett snabblim som finns i olika viskositet 100, 150 och 200. Produkten heter Sekundlim och säljs av Hobbyborgen.

⁴ Lösningens koncentration var 0,1 M

⁵ Klorider mättes med Sherwood MK11 Chloride analyser 9265

⁶ Cyanoakrylat: Ett snabblim som finns i olika viskositet 100, 150 och 200. Produkten heter Sekundlim och säljs av Hobbyborgen.

⁷ Dinitrolpasta: en mjuk pasta som penslas på metallen, Produktnamn: Tuff-Kote Dinol (återförsäljare Dacar AB)

⁸ Carbona nr 3971

Förpackning och stödåtgärder

Konserverade föremål förpackas i syrafritt material med skumplast⁹ som stöd. Förpackningen är avsett för transport och magasinerings.

Råd och anvisningar om förvaring och hantering

Förvaring generellt

Konsivering bromsar den naturliga nedbrytningen men kan aldrig avstanna den helt. Var därför noga med att kontrollera föremålens kondition med jämna mellanrum och kontakta en konservator för konsultation eller konservering om föremålen ändrar utseende eller behöver vård.

Hantering av arkeologiska föremål bör alltid ske med handskar för att undvika att skadlig handsveit och smuts hamnar på föremålen, vilket påskyndar nedbrytningen. Handskar fungerar även som skydd mot eventuella hälsoskadliga kemikalier i eller på föremålen. Var försiktig så att inte bomullshandskar fastnar i utstickande delar.

Referenslitteratur avseende råd och anvisningar är bl.a. *Tidens tand. Förebyggande konservering* och *Vårda väl* informationsblad från riksantikvarieämbetet.

Järn

Metallföremål förvaras i en så torr miljö som möjligt. Arkeologiskt järn förvaras så torrt som möjligt, helst vid en relativ luftfuktighet under 20 % och en konstant temperatur på cirka 18°C.

Om det inte finns något metalliskt järn kvar som kan korrodera i föremålen är den relativa luftfuktigheten inte lika kritisk.

⁹ Som stödmaterial används en svart Plaztizote- och/eller en vit Neopolenprodukt. Båda är åldersbeständiga polyetenplaster.

Referenser

Drew, M.J., Viviés de, P., González, N.G., Mardikian, P. 2004. A study of the analysis and removal of chloride in iron samples from the Hunley. I *Metal 2004: Proceedings of the international conference on metals Conservation*. Canberra Australia, 2004.

Rinuy, A., Schweizer, F. Application of the Alkaline Sulphite Treatment to Archaeological Iron: A Comparative Study of Different Desalination Methods. 1982. I *Conservation of Iron*. No53, National maritime Museum, Greenwich, London, 1982.

Selwyn, L. 2004:2. Overview of archaeological iron: the corrosion problem, key factors affecting treatment, and gaps in current knowledge. I *Metal 2004: Proceedings of the international conference on metals Conservation*. Canberra Australia, 2004.

Tidens tand. Förebyggande konservering. 1999. M. Fjaestad (red.). Riksantikvarieämbetet. www.raa.se/publicerat/9172091355.pdf

Vårda väl. Informationsblad. Riksantikvarieämbetet.
<http://www.raa.se/hitta-information/publikationer/varda-val-blad/>

Dokumentation

Genomförda konserveringsåtgärder redovisas skriftligen i rapportform.

Rapport skickas/överlämnas digitalt till kund (grävande arkeologisk institution och/eller mottagande museum) samt till Länsstyrelsen. Fotodokumentation i JPG skickas/överlämnas digitalt till kund. SVK arkiverar rapport och foton. Fysisk (utskriven) rapport överlämnas vid behov.

Om röntgenfoton tagits bifogas dessa dokumentationen, antingen som TIF-screen captures (då med annotation och filtrering), TIF-raw (då endast utan annotation och filter) eller som DICOM-filer. I det senare fallet behöver kunden ladda ner ett specialprogram (INDUSTREX LITE) för att kunna använda bilderna. Programmet kan fås via SVK.

Bilaga 6

Fotolistor

Svartvita fotografier:

Halland
Halmstad stad
Gymnasiegatan, Olympiavägen, Wallbergsgatan
RAÄ 44

Arkeologisk undersökning 1983

Fotografer:
LB (Lena Bjugger),
MP (Maria Petersson),
AT (Anders Tilly).

FILMNUMMER	MOTIV	DATUM	SIGNATUR
16553	Härd, A1, sektion från Ö, Gymnasiegatan.	1983-03-22	LB
16554	Härd, A1, sektion från Ö, Gymnasiegatan.	1983-03-22	LB
16555	Härd, A1, sektion från Ö, Gymnasiegatan.	1983-03-22	LB
16556	Härd, A1, sektion från Ö, Gymnasiegatan.	1983-03-22	LB
16557	Översikt, delen Olympiavägen-Hedentorpsvägen. Från NÖ. Gymnasiegatan.	1983-03-22	LB
16558	Grop, A2, sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
16559	Grop, A2, sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
16560	Grop A3, sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
16561	Grop A3, sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
16562	A2 och A3, sektion. Från NÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
16563	A2 och A3, sektion. Från NÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB

16564	Grop, A5 (södra delen), sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-15	LB
16565	Grop, A5 (södra delen), sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-15	LB
16566	Grop, A5 (norra delen), sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-15	LB
16567	Grop, A5 (norra delen), sektion. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-15	LB
16579	Gropar, A7 och A9, plan. Från NV. Olympiavägen.	1983-08-15	LB
16580	Gropar, A7 och A9, plan. Från NV. Olympiavägen.	1983-08-15	LB
16581	Gropar, A7 och A9, sektion. Från SV. Olympiavägen.	1983-08-16	LB
16582	Gropar, A7 och A9, sektion. Från SV. Olympiavägen.	1983-08-16	LB
16583	Översikt, Olympiavägen. Från SÖ.	1983-08-16	AT
89:32:1	Ränna och pinnhål, A3 och A4, 14-17 mSV, schakt 1. Från SV. Wallbergsgatan.	1983-08-18	LB
89:32:2	Ränna och pinnhål, A3 och A4, 14-17 mSV, schakt 1. Från SV. Wallbergsgatan.	1983-08-18	LB
89:32:3	Härd, A2 i sektion, schakt 1. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-08-19	AT
89:32:4	Härd, A2 i sektion, schakt 1. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-08-19	AT
89:32:5	Översikt, Wallbergsgatan, schakt 1. Från N. Wallbergsgatan.	1983-08-26	LB
89:32:6	Svacka med kulturlager vid 16,4-22 mSSV, sektion, schakt 2. Från NNO. Wallbergsgatan.	1983-09-14	LB
89:32:7	Svacka med kulturlager vid 16,4-22 mSSV, sektion, schakt 2. Från NNO. Wallbergsgatan.	1983-09-14	LB
89:32:8	Svacka med kulturlager vid 16,4-22 mSSV, sektion, schakt 2. Från SSO. Wallbergsgatan.	1983-09-14	LB
89:32:9	Svacka med kulturlager vid 16,4-22 mSSV, sektion, schakt 2. Från SSO. Wallbergsgatan.	1983-09-14	LB
89:32:10	Översikt schakt 2. Från S. Wallbergsgatan.	1983-09-19	MP

89:32:11	Arbetsbild, servis 2, schakt 2. Wallbergsgatan.	1983-09-20	MP
89:32:12	Cementfundament, servis 3, schakt 2. Från S. Wallbergsgatan.	1983-09-20	MP
89:33:1	Cementfundament, servis 3, schakt 2. Från V. Wallbergsgatan.	1983-09-20	MP
89:33:2	Omrört, humant skelettmateriel, servis 3, schakt 2. Från S. Wallbergsgatan.	1983-09-20	MP
89:33:3	Mörka plogspår, A14, i ljus sand i botten av schakt 2, servis 3. Från Ö. Wallbergsgatan.	1983-09-20	MP
89:33:4	Mörka plogspår, A14, i ljus sand i botten av schakt 2, servis 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-09-20	MP
89:33:5	Plan, 11-15,5 mN, A6, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-05	LB
89:33:6	Plan, 11-15,5 mN, A6, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-05	LB
89:33:7	Plan, grop A7 och del av grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:33:8	Plan, grop A7 och del av grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:33:9	Plan och sektion. Grop A7 och grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:33:10	Plan och sektion. Grop A7 och grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:33:11	Sektion, grop A7 och grop/hyddbotten A8, 21-22,5 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:33:12	Sektion, grop A7 och grop/hyddbotten A8, 22-23,5 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:34:1	Plan, 23-26,5 mN med grop/hyddbotten A8, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
89:34:2	Grop, A16, sektion, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-10	LB
89:34:3	Grop, A16, sektion, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-10	LB

89:34:4	Plan, grop, A20, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-10	LB
89:34:5	Plan, grop, A20, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-10	LB
89:34:6	Plan, gropar A22 och A23, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-11	LB
89:34:7	Plan, gropar A22 och A23, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-11	LB
89:34:8	Sektion, grop A23, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-11	LB
89:34:9	Sektion, grop A23, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-11	LB
89:34:10	Grop A32 (västra sidan), schakt 3. Från Ö. Wallbergsgatan.	1983-10-12	LB
89:34:11	Grop A32 (västra sidan), schakt 3. Från Ö. Wallbergsgatan.	1983-10-12	LB
89:34:12	Plan, grop A31, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-12	LB
89:35:1	Plan, grop A31, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-12	LB
89:35:2	Översikt Wallbergsgatan, schakt 3, 7-70 mN. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-13	LB
89:35:3	Översikt Wallbergsgatan, schakt 3, 73-104 mN. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-13	LB
89:35:4	Sektion 104-106 (typisk för denna del av undersökningsområdet), schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-17	AT
89:35:5	Sektion 104-106 (typisk för denna del av undersökningsområdet), schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-17	AT
89:35:6	Grop A36, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-19	AT
89:35:7	Grop A36, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-19	AT
89:35:8	Översikt Wallbergsgatan, ca 132-169 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-20	AT
89:35:9	Översikt Wallbergsgatan, ca 132-169 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-20	AT
89:35:10	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB

89:35:4	Sektion 104-106 (typisk för denna del av undersökningsområdet), schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-17	AT
89:35:5	Sektion 104-106 (typisk för denna del av undersökningsområdet), schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-17	AT
89:35:6	Grop A36, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-19	AT
89:35:7	Grop A36, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-19	AT
89:35:8	Översikt Wallbergsgatan, ca 132-169 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-20	AT
89:35:9	Översikt Wallbergsgatan, ca 132-169 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-20	AT
89:35:10	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
89:35:11	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
89:35:12	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
89:36:1	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
89:36:2	Grop A41, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-25	LB
89:36:3	Grop A41, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-25	LB
89:36:4	Grop A40, tvärsektion 170,7 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-25	AT
89:36:5	Grop A40, tvärsektion 170,7 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-25	AT
89:36:6	Sektion 187-189 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-26	AT
89:36:7	Sektion 187-189 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-26	AT
89:36:8	Sektion med sotlager 202,55-203,55 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-27	LB
89:36:9	Sektion med sotlager 202,55-203,55 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-27	LB

89:36:10	Översikt Wallbergsgatan, 120-206 mN, schakt 3. Från S	1983-10-28	LB
89:36:11	Översikt Wallbergsgatan, 120-206 mN, schakt 3. Från N	1983-10-28	LB

Färgdior:

HALLAND
HALMSTAD STAD
GYMNASIEGATAN, OLYMPIAVÄGEN, WALLBERGSGATAN
RAÅ 44

Arkeologisk undersökning 1983

Fotografer:

LB (Lena Bjugger),
MP (Maria Petersson),
AT (Anders Tilly).

FILMNUMMER	MOTIV	DATUM	SIGNATUR
HMD 10871	Översiktsbild över fjärrvärmeschakt. Foto mot S. Gymnasiegatan.	1983-03-22	ER
HMD 10872	Härd, A1, sektion. Från Ö. Gymnasiegatan.	1983-03-22	ER
HMD 13663	Grop, A2 och A3 .Från Ö. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
HMD 13664	Grop, A2. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-11	LB
HMD 13665	Grop, A3. Från SÖ. Gymnasiegatan.	1983-08-15	LB
HMD 13666	Gropar, A7 och A9, plan. Från NV. Olympiavägen.	1983-08-15	LB
HMD 13667	Gropar, A7 och A9, sektion. Från SV. Olympiavägen.	1983-08-16	LB
HMD 13668	Översikt, Olympiavägen. Från SÖ	1983-08-16	LB
HMD 21749	Ränna och pinnhål, A3 och A4, 14-17 mSV, schakt 1. Från SV. Wallbergsgatan.	1983-08-18	LB
HMD 21750	Översikt, schakt 1. Från N. Wallbergsgatan.	1983-08-26	LB
HMD 21751	Svacka med kulturlager vid 16,4- 21,4 mSSV, schakt 2. Från OSO. Wallbergsgatan.	1983-09-13	LB
HMD 21752	Svacka med kulturlager vid 16,4- 21,4 mSSV, schakt 2. Från NNO. Wallbergsgatan.	1983-09-13	LB
HMD 21753	Nedgrävning för svacka, 20,5-22 mSSV, schakt 2. Från SO. Wallbergsgatan.	1983-09-19	LB
HMD 21754	Översikt schakt 2. Från S. Wallbergsgatan.	1983-09-19	MP

HMD 21755	Plan, 11-15,5 mN, A6, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-05	LB
HMD 21756	Plan, grop A7 och del av grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
HMD 21757	Plan och sektion. Grop A7 och grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
HMD 21758	Plan och sektion. Grop A7 och grop/hyddbotten A8, 21-23 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
HMD 21759	Sektion, grop A7, 21-22,5 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
HMD 21760	Sektion, grop A8 (södra delen) 22-24 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
HMD 21761	Plan, 23-26,5 mN med grop/hyddbotten A8, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-06	LB
HMD 21762	Grop, A16, sektion, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-10	LB
HMD 21763	Plan, grop, A20, 52-54 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-10	LB
HMD 21764	Plan, gropar A22 och A23, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-11	LB
HMD 21765	Sektion, grop A23, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-11	LB
HMD 21766	Sektion, grop A32, schakt 3. Från Ö. Wallbergsgatan.	1983-10-12	LB
HMD 21767	Sektion, grop A32, schakt 3. Från Ö. Wallbergsgatan.	1983-10-12	LB
HMD 21768	Plan, grop A31, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-12	AT
HMD 21769	Översikt Wallbergsgatan, schakt 3, 7-70 mN. Från N	1983-10-13	LB
HMD 21770	Översikt Wallbergsgatan, schakt 3, 73-104 mN. Från S	1983-10-13	LB
HMD 21771	Sektion 104-106 (typisk för denna del av undersökningsområdet), schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-17	AT
HMD 21772	Sektion, grop A36, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-19	AT

HMD 21773	Översikt Wallbergsgatan, ca 132-169 mN, schakt 3. Från S	1983-10-20	AT
HMD 21774	Översikt Wallbergsgatan, ca 132-169 mN, schakt 3. Från N	1983-10-20	AT
HMD 21775	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från S. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
HMD 21776	Morän, bottenplan 162-166 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
HMD 21777	Morän, ca 164-166 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-24	LB
HMD 21778	Sektion, grop A41, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-25	LB
HMD 21779	Grop A40, tvärsektion 170,7 mN, schakt 3. Från N. Wallbergsgatan.	1983-10-25	AT
HMD 21780	Sektion 187-189 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-26	AT
HMD 21781	Kollager i morän 194-195 mN, schakt 3. Från V. Wallbergsgatan.	1983-10-27	LB
HMD 21782	Sektion med sotlager 202,55-203,55 mN, schakt 3. Från NV. Wallbergsgatan.	1983-10-27	LB
HMD 21783	Oversikt Wallbergsgatan, 120-206 mN, schakt 3. Från S	1983-10-28	LB
HMD 21784	Översikt Wallbergsgatan, 120-206 mN, schakt 3. Från N	1983-10-28	LB

Bilaga 7

Ritningsförteckning

HMAK 4478:1–47

Halland

Halmstad stad

Gymnasiegatan, Olympiavägen, Wallbergsgatan

RAÄ 44

Arkeologisk undersökning utförd 1983

Ritningsnummer	Beskrivning	Skala	Ritningstyp	Format
HMAK 4478:1	Situationsplan och läge för sektioner. Gymnasiegatan. Olympiavägen. Wallbergsgatan, schakt 1 och 2, med servis 1-3.	1:100	Renritning	A1
HMAK 4478:2	Situationsplan och läge för sektioner. Wallbergsgatan, schakt 3 och serviser 1-7.	1:100	Renritning	A1
HMAK 4478:3	Gymnasiegatan. Sektion, anläggningar 1-3 och 5.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:4	Olympiavägen. Sektion, anläggningar 7 och 9.	1:20	Renritning	A4
HMAK 4478:5	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 1, 0-20 mSV. Anläggningar 2, 4 och 5.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:6	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 1, 20-43 mSV. Anläggningar 10 och 11.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:7	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 2, 16,4-23,4 mSSV.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:8	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 2. Servis 3, 0-4 mVSV.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:9	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3. 0-10 mN. Anläggningar 1, 3 och 4.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:10	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 10-37 mN. Anläggningar 7-8 och 10-13.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:11	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 37-64 mN. Anläggningar 14-16 och 18-21.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:12	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 64-91 mN. Anläggningar 22-23, 25 och 27-30.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:13	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 91- 117 mN. Anläggning 31.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:14	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 130-157 mN. Anläggningar 34-36.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:15	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 157-184 mN. Anläggningar 37-41.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:16	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, 184-203,6 mN. Anläggningar 42-44.	1:20	Renritning	A2
HMAK 4478:17	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, anläggning 32.	1:20	Renritning	A4
HMAK 4478:18	Wallbergsgatan. Plan, sektion och tvärsektion, schakt 3, anläggning 40.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:19	Wallbergsgatan. Plan och sektion, schakt 3, anläggning 45.	1:20	Renritning	A4
HMAK 4478:20	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, servis 3, anläggning 46.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:21	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, Servis 5.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:22	Wallbergsgatan. Sektion, schakt 3, Servis 6.	1:20	Renritning	A3
HMAK 4478:23	Plan. Wallbergsgatan. Schakt 1 och 2, anläggningar 1-14. Gymnasiegatan, anläggningar 4 och 5. Olympiavägen, anläggningar 1-10	1:100	Renritning	A2
HMAK 4478:24	Wallbergsgatan. Plan, schakt 2 och serviser 1-3.	1:100	Renritning	A2

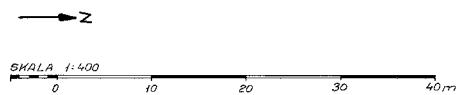
Ritningsnummer	Beskrivning	Skala	Ritningstyp	Format
HMAK 4478:25	Wallbergsgatan. Plan. Schakt 3, 0-100 mN och serviser 1-4. Anläggningar 1-24, 26-28. 30 och 32-33.	1:100	Renritning	A2
HMAK 4478:26	Wallbergsgatan. Plan. Schakt 3, 100-206,9 mN och serviser 5-7. Anläggningar 34-44.	1:100	Renritning	A2
HMAK 4478:27	Plan. Gymnasiegatan. Anläggningar 4 och 5. Olympiavägen, anläggningar 1-10. Gatunivåer västra schaktet Wallbergsgatan.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:28	Wallbergsgatan. Plan. Schakt 1, 0-28 mSV och 0-2 mNÖ. Anläggningar 1-6. Schakt 3, anläggningar 1-5.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:29	Wallbergsgatan. Plan, schakt 1, 28-49 m SV. Anläggningar 7-9 och 11-13.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:30	Wallbergsgatan. Plan, schakt 2, 58,64-80,94 mSSV.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:31	Wallbergsgatan. Plan, schakt1 och 2, 86,94-90,94 mSSV. Tvärschakt över gatan mellan Wallbergsgatan 1 och 2. Tvärschakt vid 90,94 mV.	1:20, skisser	Fältritning	A2
HMAK 4478:32	Wallbergsgatan. Plan, schakt 2, servis 2.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:33	Wallbergsgatan. Schakt 2, servis 3, plan och anläggning 14.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:34	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 1 och 2, 8-28 mN. Anläggningar 4, 6-10.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:35	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 1, 28-44 mN och plan 2, 32-35 mN, 42-44 mN. Anläggningar 11-16.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:36	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 44-64 mN. Anläggningar 17-21.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:37	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 1, 64-84 mN och plan 2, 71-73 mN. Anläggningar 22-27.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:38	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 1, 84-99 mN och plan 2, 91,8-93 mN. Anläggningar 28, 30-33.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:39	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 99-126 mN.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:40	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 126-146 mN.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:41	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 1, 146-163,2 mN, plan 2, 161,2-174 mN och delplan 171-172 mN. Anläggningar 35-41.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:42	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 174-194 mN.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:43	Wallbergsgatan. Schakt 3. Plan 194-206,9 mN.	1:20	Fältritning	A2
HMAK 4478:44	Wallbergsgatan. Plan och sektion. Schakt 3, servis 1 och 3. A45 och A46.	1:20, måttsatta skisser	Fältritning	A2
HMAK 4478:45	Wallbergsgatan. Plan. Schakt 3, servis 2 och 4.	Måttsatta skisser	Fältritning	A2
HMAK 4478:46	Wallbergsgatan. Plan och sektion. Schakt 3, servis 5, 6 och 7.	1:20, måttsatta skisser	Fältritning	A2
HMAK 4478:47	HM 18780:11, keramik. Utförd av Yahangir Yassi.	1:1	Tuschteckning	A4

Bilaga 8

Renritningar

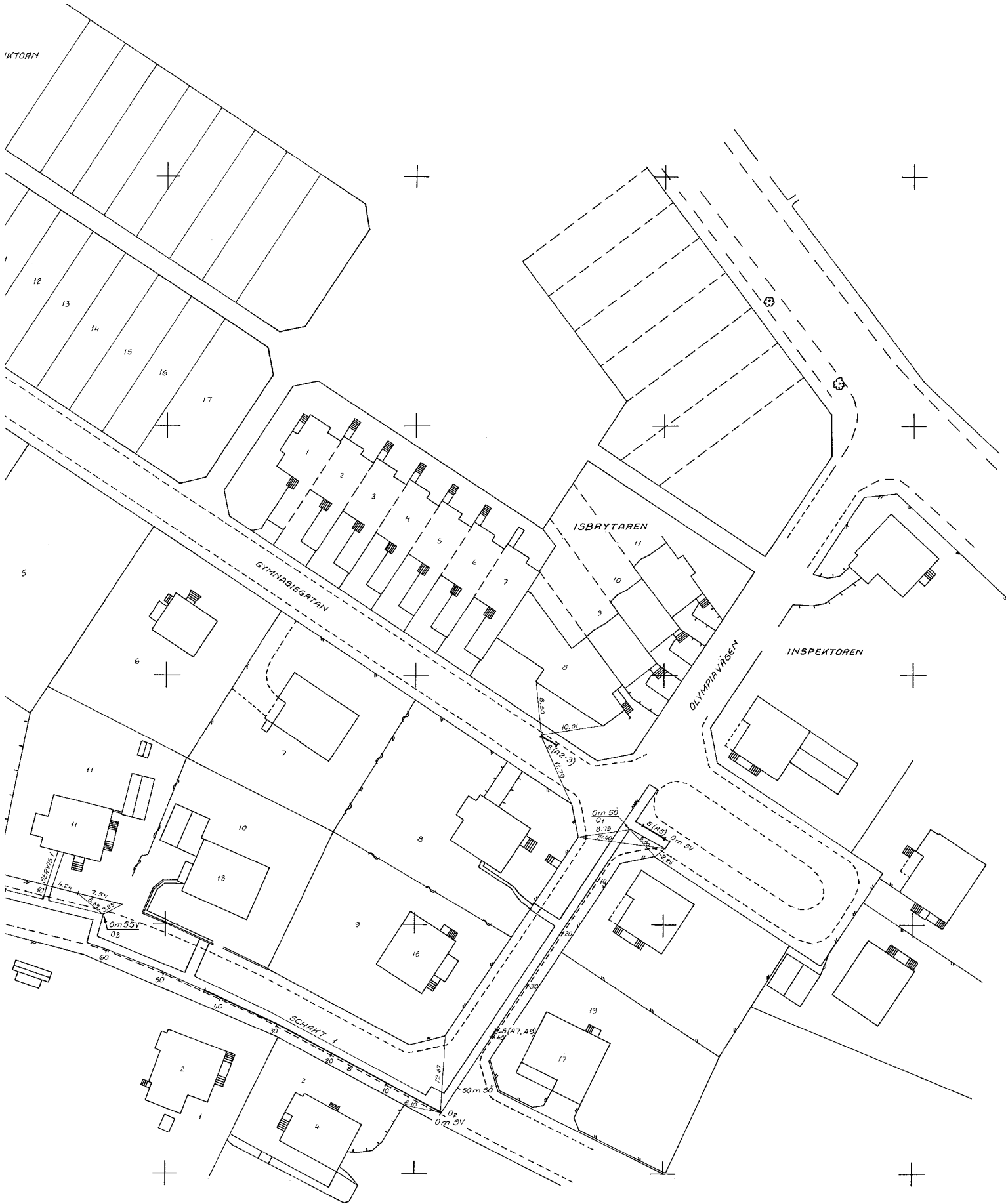
HMAK 1–26

HMAK 4478:1
Skala 1:800

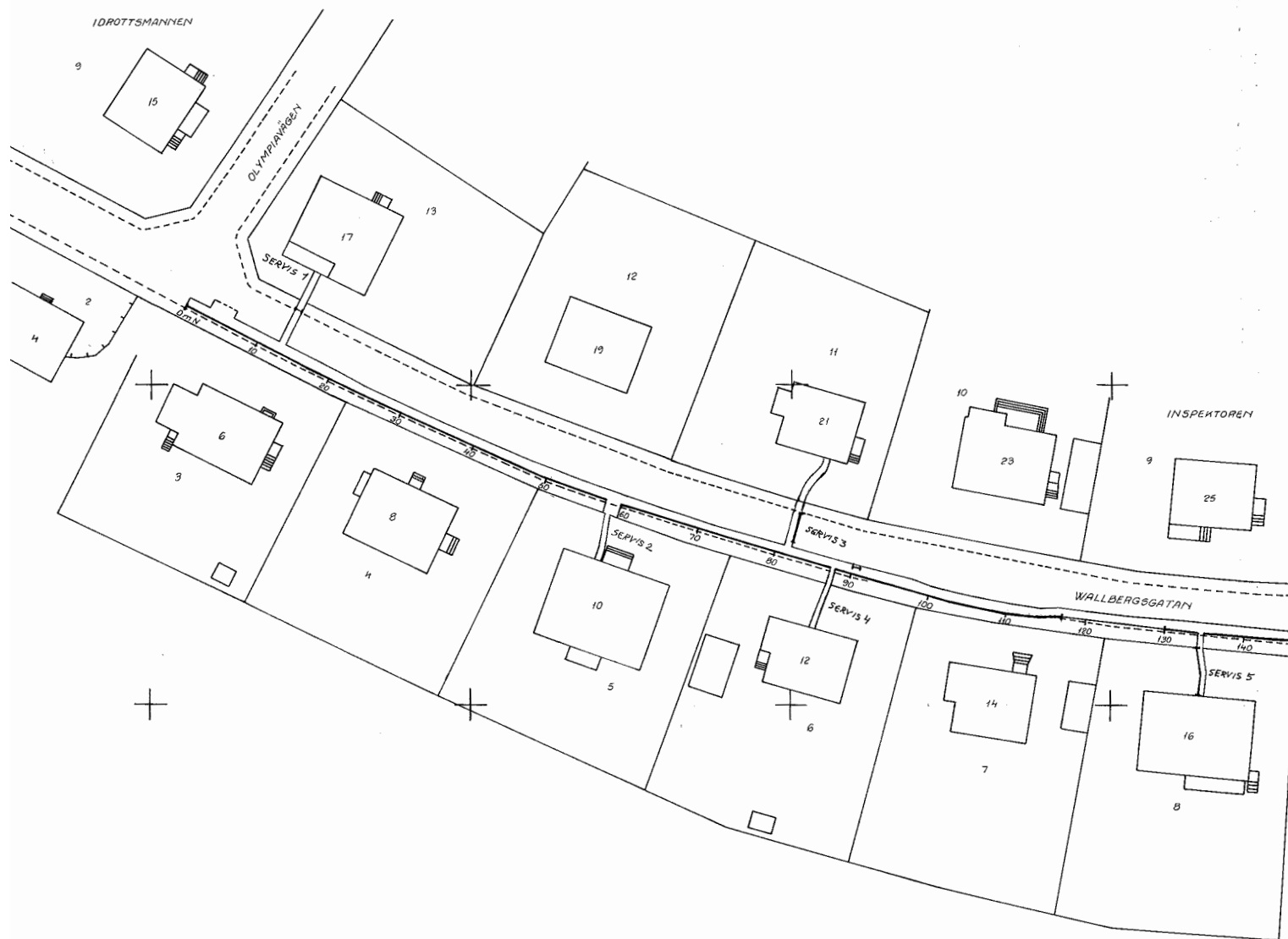
SECTION
ANSLUTANL
ORIGO

IKTORN

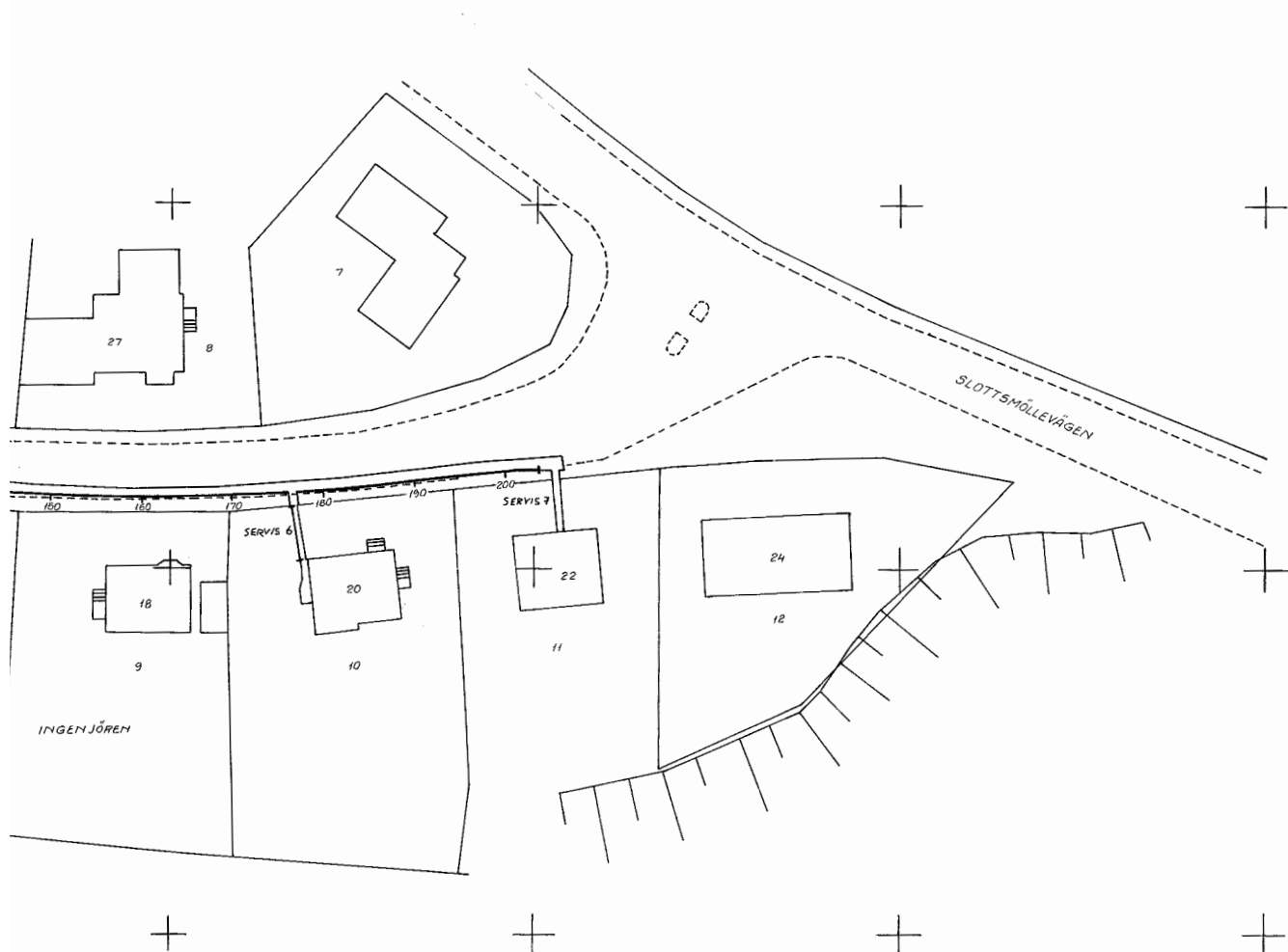
HALMSTAD
WALLBERGSGATAN SCHAKT 1 o. 2
GYMNASIEGATAN
OLYMPIAGATAN
SITUATIONSPLAN
SKALA 1:400
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

HMAK 4478:2
Skala 1:800

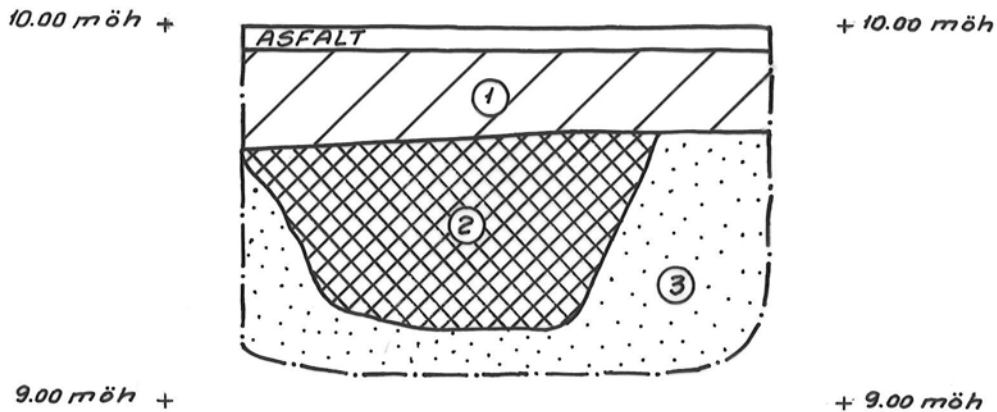
→ N

SKALA 1:400
0 10 20 30 40m

HALMSTAD
 WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
 SITUATIONSPLAN
 SCHAKT 3
 SKALA 1:400
 UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
 1983

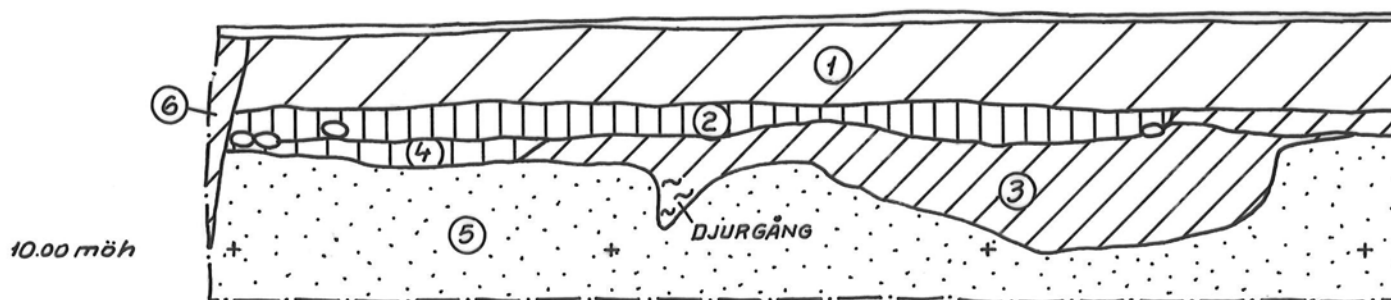
ANLÄGGNING 1
SEKTION SEDD FRÅN SÖ
0 m NÖ 1 m NÖ

LAGERBESKRIVNING

- ① BÄRLAGER
- ② HÄRDGROP: SKÖRBRÄND STEN, SVART FETT SÖT OCH TRÄKOL
- ③ GUL STERIL SAND

ANLÄGGNING 5
SEKTION SEDD FRÅN SÖ
5 m SV 4 3 2

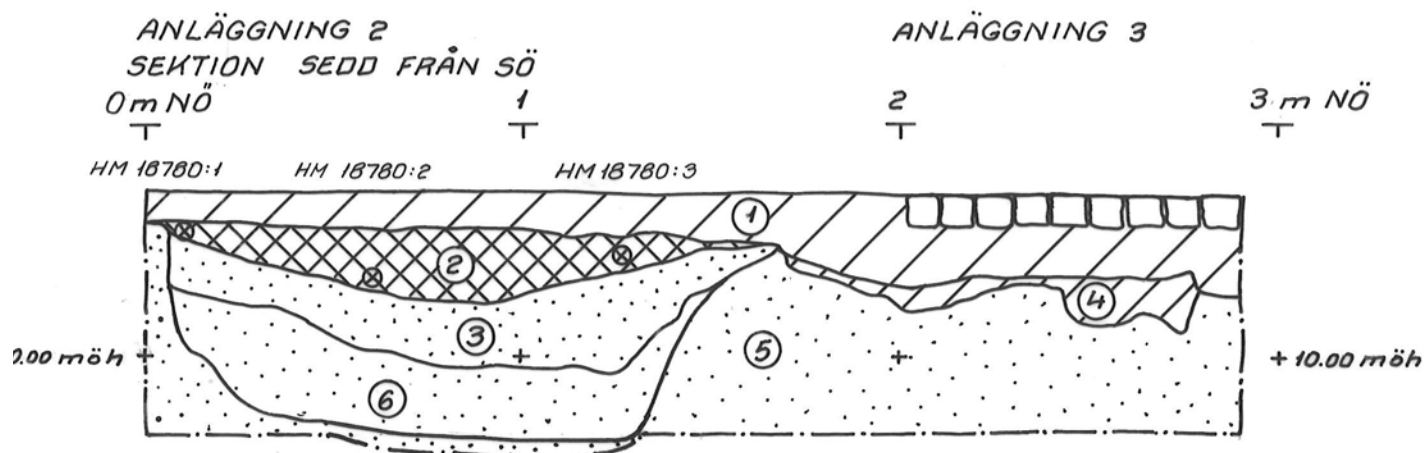

LAGERBESKRIVNING

- ① BÄRLAGER
- ② MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL OCH BRÄND LER.
- ③ BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
- ④ MÖRKBRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
- ⑤ GUL MELLAN/GROVSAND
- ⑥ RECENT STÖRNING

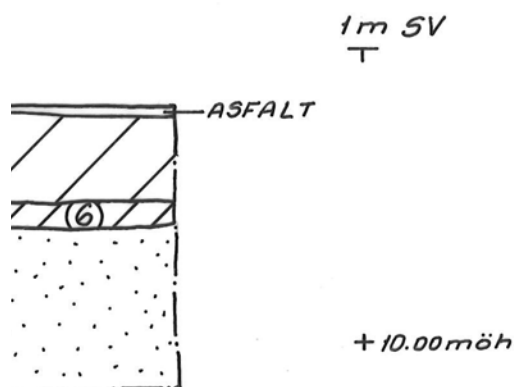
SKALA 1:20

LAGERBESKRIVNING

- ① BÄRLAGER
- ② SOTIG SAND MED INSLAG AV BRÄND LERA
- ③ BRUN SVAGT HUMÖS MELLANSAND MED INSLAG AV TRÄKOL (FLAMMIG)
- ④ BRUN MYCKET SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA
- ⑤ GUL MELLAN/GROVSAND
- ⑥ BRUNGUL FUKTIG MELLAN/GROV SAND

HMAK 4478:3

A

HALMSTAD GYMNASIEGATAN

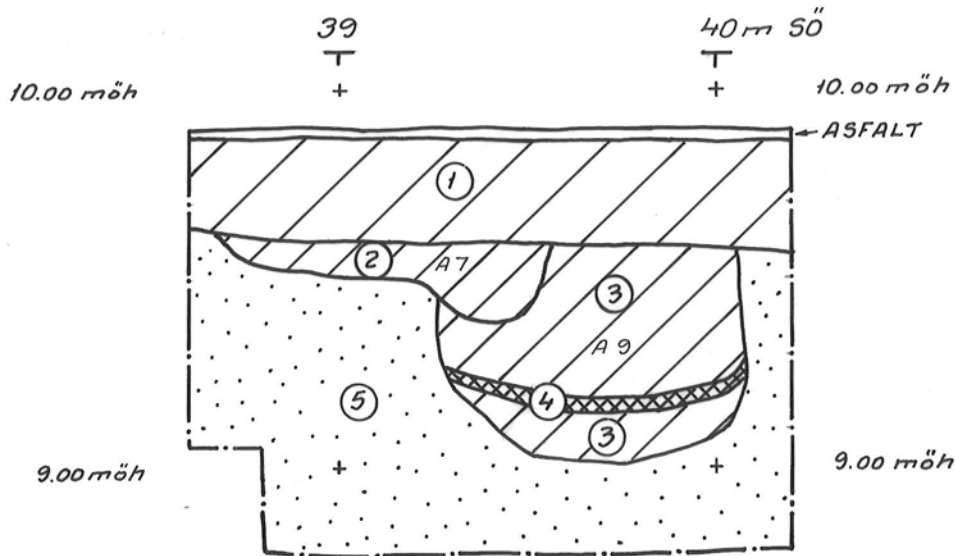
SEKTION A 1, 2, 3 OCH 5
SKALA 1:20

UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER OCH
ERIK ROSENGREN

1983

SEDD FRÅN SV
ANLÄGGNINGAR 7 OCH 9

LAGERBESKRIVNING:

- ① BÄRLAGER
- ② MÖRKBRUN MYCKET SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL OCH BRÄND LERA. ANLÄGGNING 7.
- ③ BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV ENSTAKA TRÄKOL. ANLÄGGNING 9
- ④ BRUN MYCKET SANDIG HUMUS MED KRAFTIGT INSLAG AV TRÄKOL
- ⑤ GUL MELLAN/GROVSAND

HMAK 4478:4

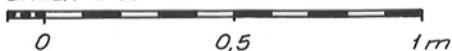
HALMSTAD
OLYMPIAVÄGEN

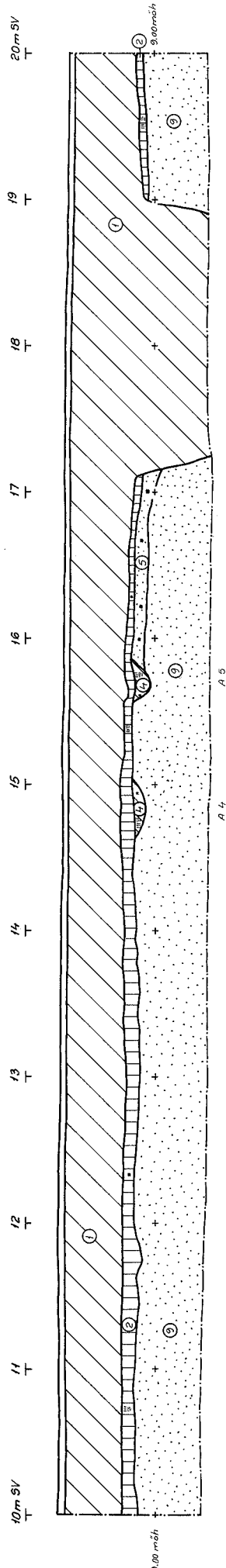
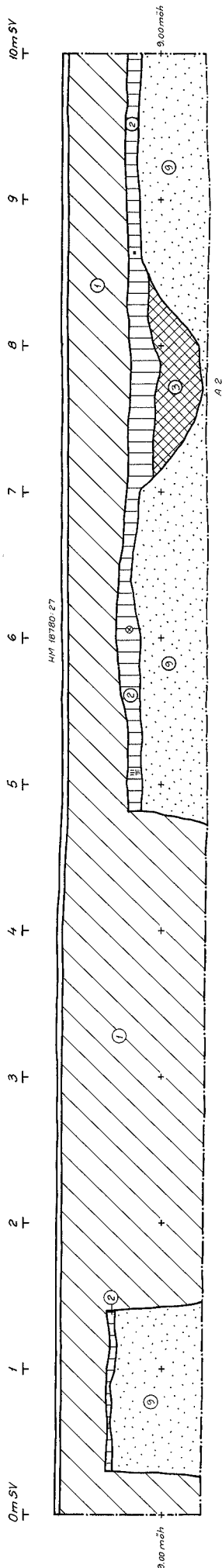
SEKTION, ANLÄGGNINGAR 7 OCH 9

SKALA 1:20

UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

SKALA 1:20

LAGERBESKRIVNING

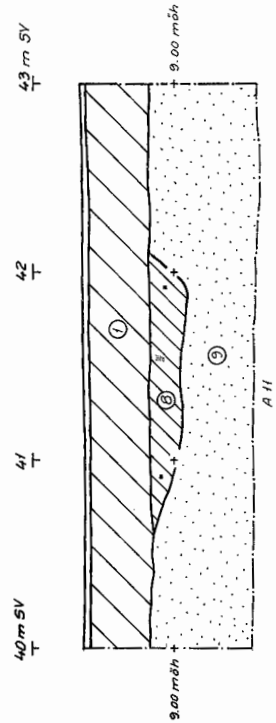
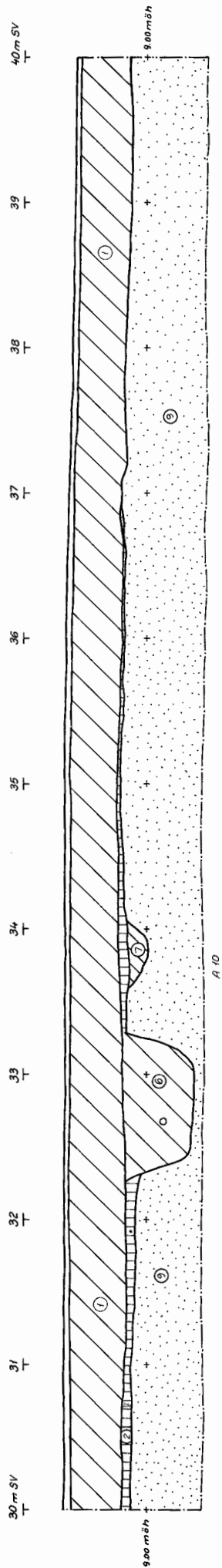
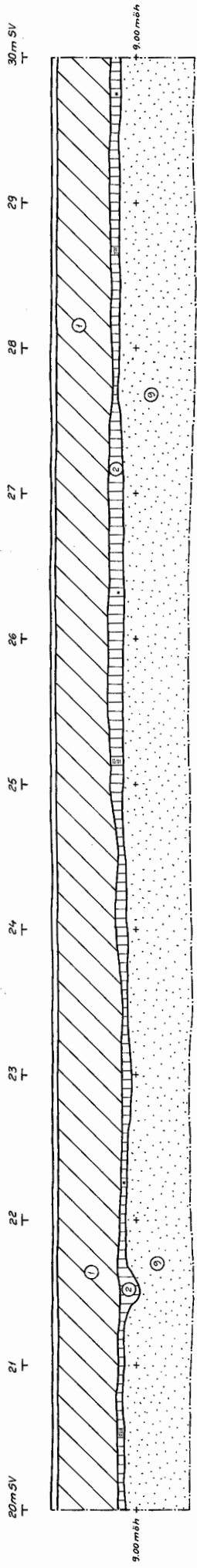
- ① BÅRLAGER
- ② GRÅBRUN/BRUN TÄMLIGEN SANDIG HUMUS MED RINGA INSLAG AV BRÄND LERA OCH TRÄKOL SOM VID CA 14,5 m SV ÖVERGÅR I GRÅBRUN KOMPACT SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL OCH BRÄND LERA
- ③ BRUNSVART SANDIG HUMUS MED KRAFTIGT TRÄKOLS- OCH SOTINSLAG STEN I Fyllningen
- ④ GRÅBRUN TÄMLIGEN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL OCH BRÄND LERA
- ⑤ BRUN HUMÖS SAND MED RINGA TRÄKOLINSLAG (NEDTÄTTNING AV LAGER)
- ⑥ RECENT STÖRNING
- ⑦ MYCKET FLÄMMIG HUMÖS SAND
- ⑧ BRUN MYCKET SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL OCH NÅGOT BRÄND LERA
- ⑨ GUL MELLAN- OCH GRÖVSAND (BOTTENSAND)

HMAK 4478:5
Skala 1:40

HALMSTAD

WALLBERGSGATAN, SCHAKT 1
SCHAKT 1 0m SV-20m SV, A2, 4-5
SEKTION 0-20m SV
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
ANDERS TILLY
1983

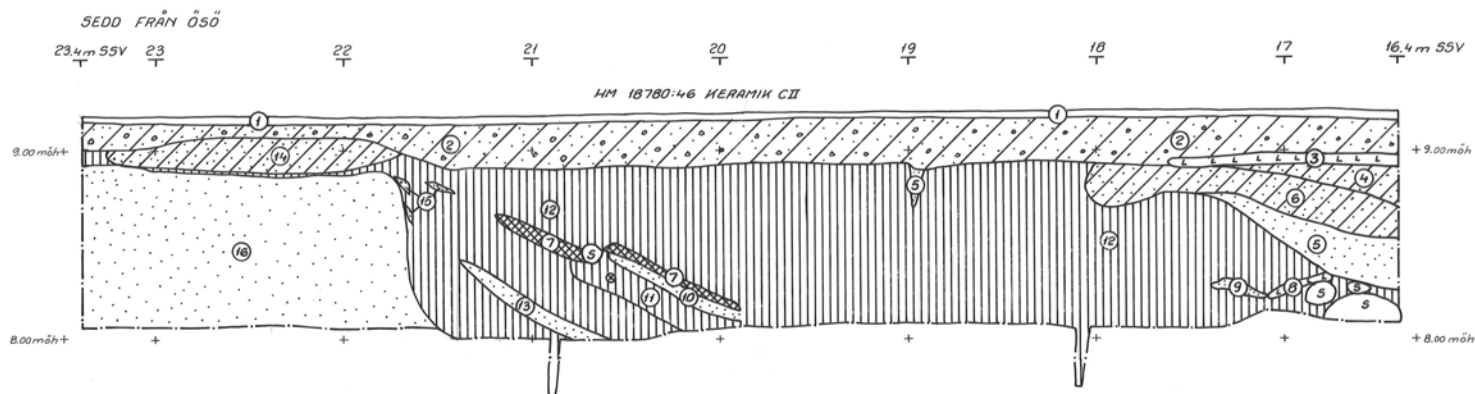

HMAK 4478:6
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 1
SCHAKT 1 20m SV-43m SV, A 10-H
SEKTION 20-43m SV
SKALA 1:40
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
ANDERS TILLY
1983

LAGERBESKRIVNING:

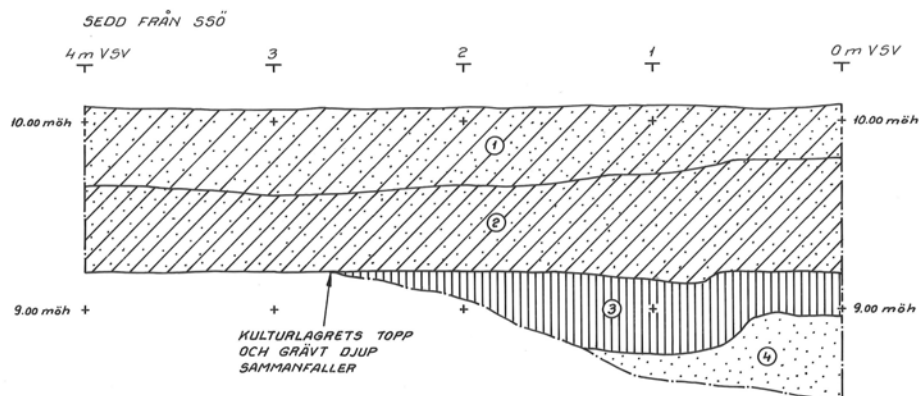
- ① ASFALTKANT
- ② RECENT VÄGFYLLNING AV CA 0,05 m ST STENAR I GRÅBRUN SAND
- ③ RECENT LERPCKNING
- ④ RECENT GRÅBRUN SAND OCH GRAUS
- ⑤ GULBRUN SAND
- ⑥ Fyllning av brunfläckig sand
- ⑦ BRANDLAGER AV STARKT SÖTBEMÄNGD SANDBLANDAD HUMUS (KULTURJORD)
- ⑧ GRÅBRUN LERA
- ⑨ BRUNGUL SAND MED NÅGOT HUMUS
- ⑩ GRÅGUL SAND
- ⑪ BRUN NÅGOT SANDBLANDAD HUMUS MED NÅGOT SÖT OCH KOL
- ⑫ MÖRKT GRÅBRUN SANDBLANDAD HUMUS MED ENSTAKA KOL- OCH TEGELBITAR
- ⑬ LER- OCH SANDBLANDAD HUMUS MED SÖT OCH TRÄRESTER
- ⑭ GRÅGUL SAND
- ⑮ GULVIT SAND
- ⑯ GULBRUN STERIL SAND

SKALA 1:20

0 0,5 1 2 m

HMAK 4478:7
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN
SEKTION 16,4-23,4 m SSV, SCHAFT 2
SKALA 1:40
UPPMÄTT AV MARIA PETERSSON
SEPTEMBER 1983

LAGERBESKRIVNING:

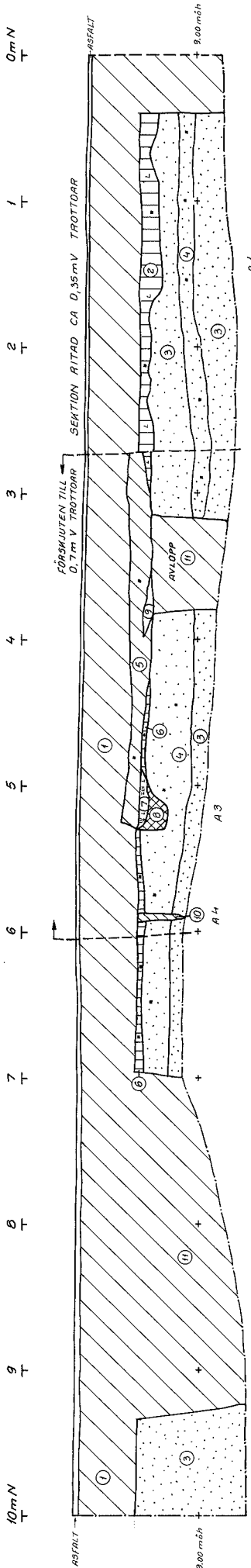
- ① Fyllning av mörkbrun sandblandad humus
- ② GULBRUN SAND MED ENSTAKA HUMUSFLÄCKAR
- ③ SVARTBRUN SANDBLANDAD HUMUS MED SÖT
- ④ GULBRUN STERIL SAND

SKALA 1:20

0 0,5 1 2 m

HMAK 4478:8
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAFT 2
SEKTION SERVIS 3 0-4 m VSV
SKALA 1:40
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

LAGERBESKRIVNING:

- 1 BÄRLAGER OCH PÅCKSTEN
- 2 BRUN MYCKET SANDIG HUMUS MED INSLAG AV LERA OCH TRÄHOL
- 3 GUL MELLAN-/GROVSAND (BOTTENSAND)
- 4 GULBRUN FLÄMMIG SAND MED INSLAG AV TRÄHOL SOM MINSKAR MOT NÖR
- 5 BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL (OMRÖRD OCH RECENT)
- 6 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 7 BRUNSVART SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND OCH OBRÄND LERA
- 8 STOLPHÅL: BRUN SOTIG SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH LERA
- 9 HUMUSFLÄCK
- 10 PINNHÅL: LUSBRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV LERA
- 11 RECENT NEDGRÄVNING
- 12 OMRÖRD SAND OCH HUMUS
- 13 BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND OCH OBRÄND LERA SAMT TRÄHOL
- 14 GRÅBRUN HUMÖS GROVSAND DELVIS MED FETARE INSLAG AV TRÄHOL OCH NÅGOT BRÄND LERA
- 15 TRÄHOL, SOT, BRÄND OCH OBRÄND SAND (RÖD RESP VIT), NÖRRA OM 22,8 m N BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 16 BRUN HUMÖS SAND MED NÅGOT INSLAG AV TRÄHOL
- 17 MÖRKBRUN HUMÖS SAND MED TRÄHOL MED NÅGOT TRÄHOLSLAG
- 18 FLÄMMIG OMRÖRD SAND OCH HUMUS MED LERA I SÖDRA DELEN
- 19 BRÄND, OBRÄND LERA OCH TRÄHOL
- 20 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV LERA OCH TRÄHOL
- 21 BRUN TÄMLIGEN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL, BRÄND OCH BRÄND LERA
- 22 BRUN HUMÖS OCH SAND MED INSLAG AV ENSTÄRNA TRÄHOLSBITAR, (TRÄLIGEN EN TRÄDROT)
- 23 GRÅBRUN HUMÖS SAND MED RINGA INSLAG AV TRÄHOL OCH BRÄND LERA
- 24 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA OCH TRÄHOL
- 25 BRUN TÄMLIGEN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH LERA
- 26 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND, OBRÄND LERA SAMT TRÄHOL
- 27 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH NÅGON FLÄCK AV BRÄND LERA
- 28 SOT, BRÄND OCH OBRÄND LERA, TRÄHOL OCH NÅGOT HUMUSINSLAG
- 29 BRUN FLÄMMIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 30 BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL, OBRÄND OCH BRÄND LERA
- 31 FLÄMMIG HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL
- 32 STOLPHÅL: MED BRUNGRÅ HUMÖS SAND OCH ANINGEN TRÄHOL
- 33 BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV HUMUS OCH TRÄHOL
- 34 GULBRUN SAND MED HUMUS, TRÄHOL OCH BRÄND LERA (RECENT NEDGRÄVNING)
- 35 FLÄMMIG HUMUS OCH SAND
- 36 BRUNSVART, SOTIG HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL, BEN OCH NÅGOT BRÄND LERA
- 37 TRÄHOLSLAGER MED TVÅ SJÖBRÄNDA STENAR
- 38 SVART SOTIG HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL, BEN OCH NÅGOT BRÄND LERA
- 39 BRUN HUMÖS SAND
- 40 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL, BRÄND LERA OCH HUMUS, TÄCKNÖJE 65,68 - 66,20 m N
- 41 BRUN MELLANSAND
- 42 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA OCH TRÄHOL
- 43 GRÅ NÅGOT SANDIG HUMUS MED RINGA TRÄHOLSLAG
- 44 BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA, TRÄHOL, SVÄSTEN, OCH HUMUS, PÅFÖRT
- 45 GRÅ LERA OCH TRÄHOLSLAG
- 46 GRÅBRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL OCH BRÄND LERA
- 47 OMRÖRD FLÄMMIG HUMÖS SAND
- 48 GRÅ LERIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 49 LIGNAR MEN ÄR NÅGOT MINDRE LERIG
- 50 GUL GROV SAND
- 51 SVART SOTIG SANDIG HUMUS MED KRAFTIGT INSLAG AV TRÄHOL
- 52 SVART SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA OCH MYCKET TRÄHOL
- 53 FLÄMMIG SAND
- 54 SVART SOTIG SAND MED INSLAG AV TRÄHOL
- 55 NÅGOT OMRÖRD GRÅBRUN LERIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 56 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH BRÄND LERA SAMT TRÄHOL
- 57 GRÅBRUN LERIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL (MELLAN 90-94,5 m N HAR LAGRET EN SANDIGARE KARAKTÄR) PARTIELLT OMRÖRD KRING 97,1-97,5 m N
- 58 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV MYCKET TRÄHOL, SOT OCH BRÄND LERA
- 59 BRÄND LERA, TRÄHOL OCH NÅGOT HUMUS
- 60 GRÅBRUN MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL, PARTIELLT OMRÖRD KRING 102,5-102 m N
- 61 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 62 MÖRKBRUN MYCKET SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 63 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV LERA OCH TRÄHOL
- 64 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA OCH TRÄHOL
- 65 BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH BRÄND LERA
- 66 BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TEGEL
- 67 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL, BRÄND OCH OBRÄND LERA (IVO CA 148,1 m N ÖVERGAR LAGRET TILL GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH BRÄND LERA, LAGRET VERKAR OCKSÅ OMFÖLT HÅP)
- 68 BRUNGUL FLÄMMIG HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL
- 69 MÖRKGUL SAND MED INSLAG AV TRÄHOL
- 70 BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV LERA OCH TRÄHOL
- 71 BRÄND OCH OBRÄND LERA MED HUMUSINSLAG
- 72 BRUN GÅNSKA SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL
- 73 GUL MELLANSAND
- 74 GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA OCH TRÄHOL
- 75 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄHOL OCH SOT (TÄMLIGEN RIKLIGT)
- 76 FLÄMMIG BRUNGUL NÅGOT HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄHOL

HALMSTAD

WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3

SEKTION 0m N - 10m N, A 1, 3-4

SEDD FRÅN VÄSTER

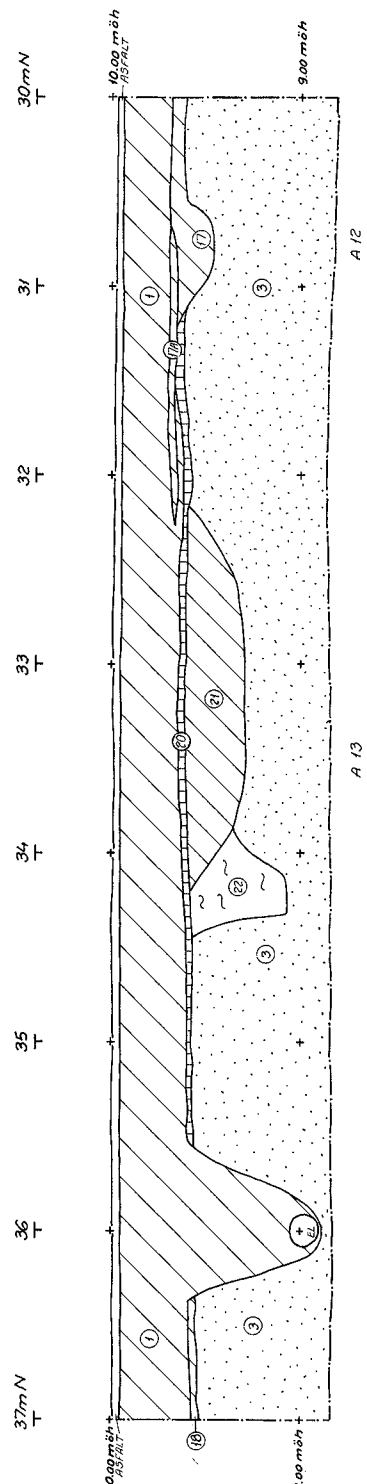
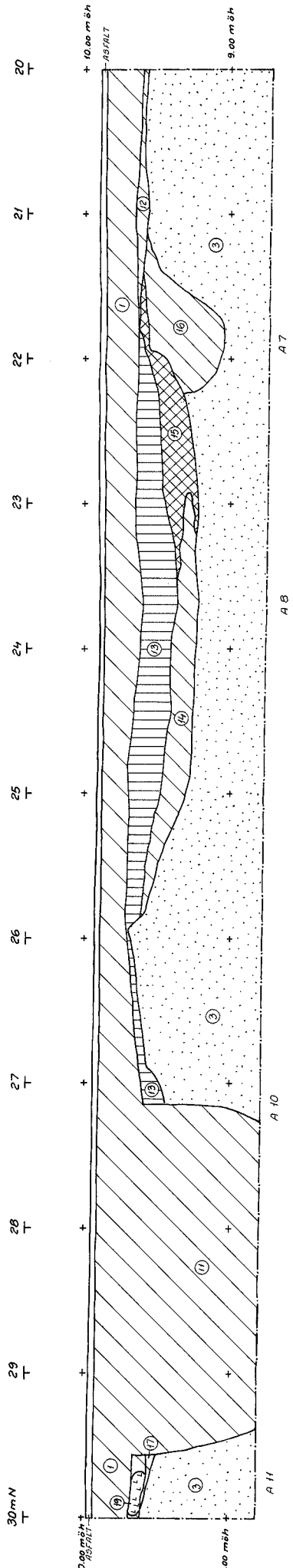
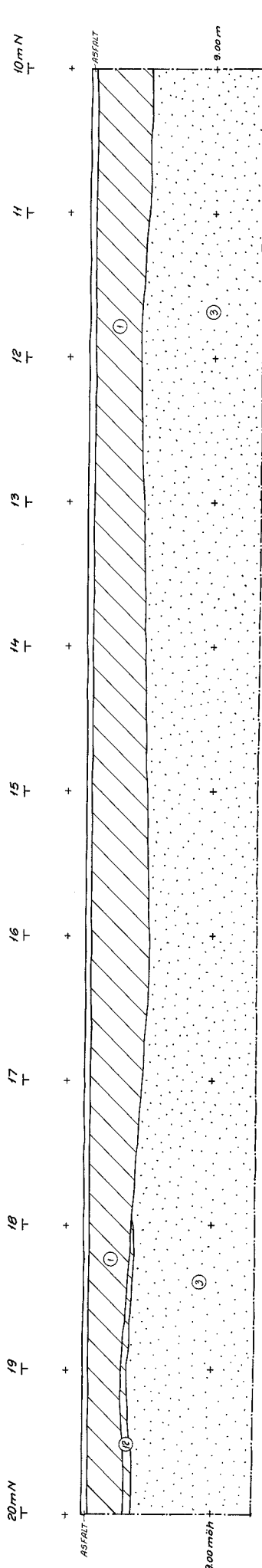
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER

1983

HMAK 4478:9

Skala 1:40

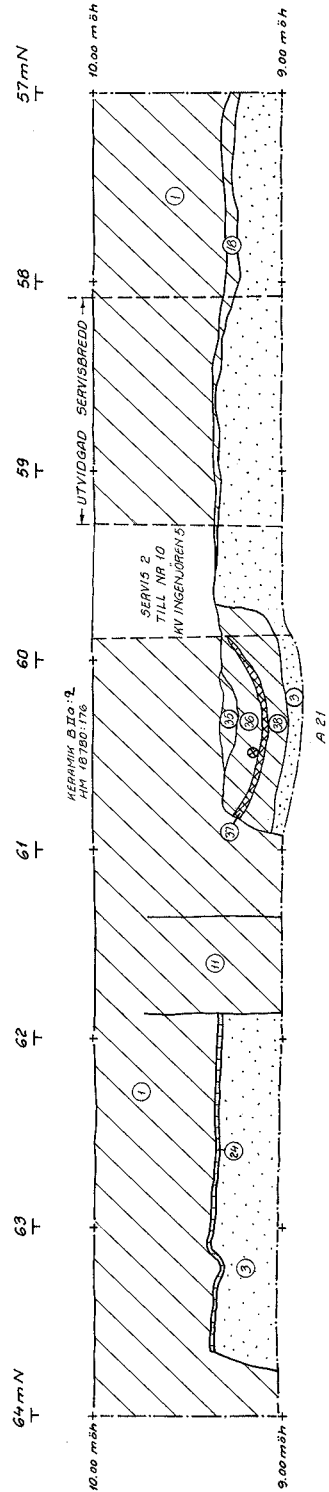
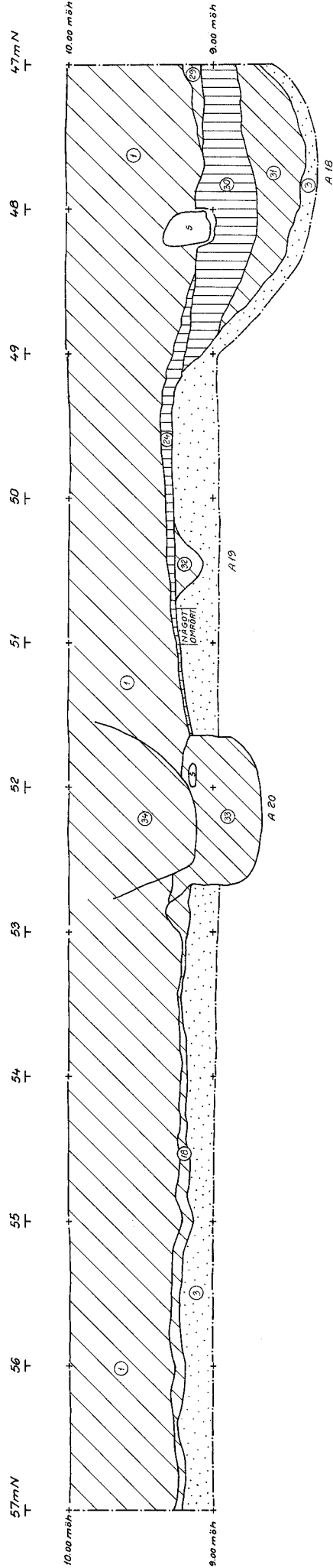
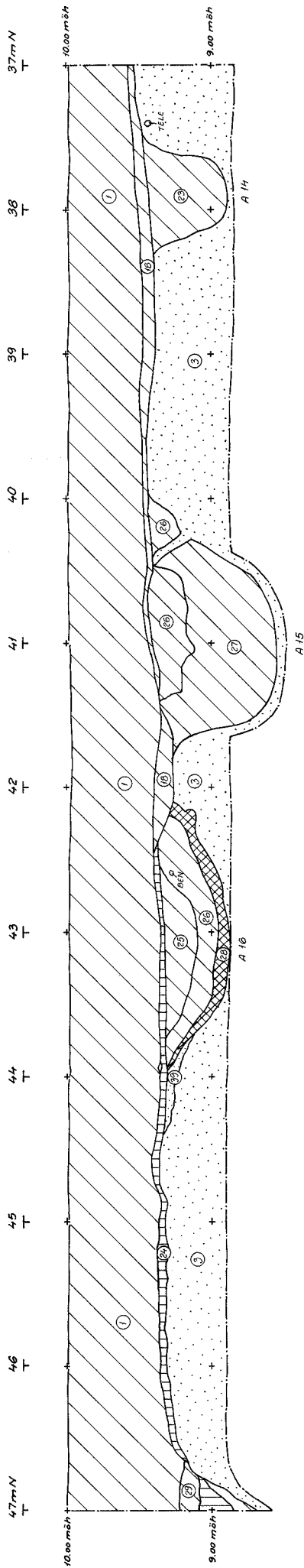

HMAK 4478:10
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
SEKTION 10mN-37mN, A 7-8, 10-13
SEDD FRÅN VÄSTER
SKALA 1:40
UPPMÄTT AV LENA BJÖGGNER
1983

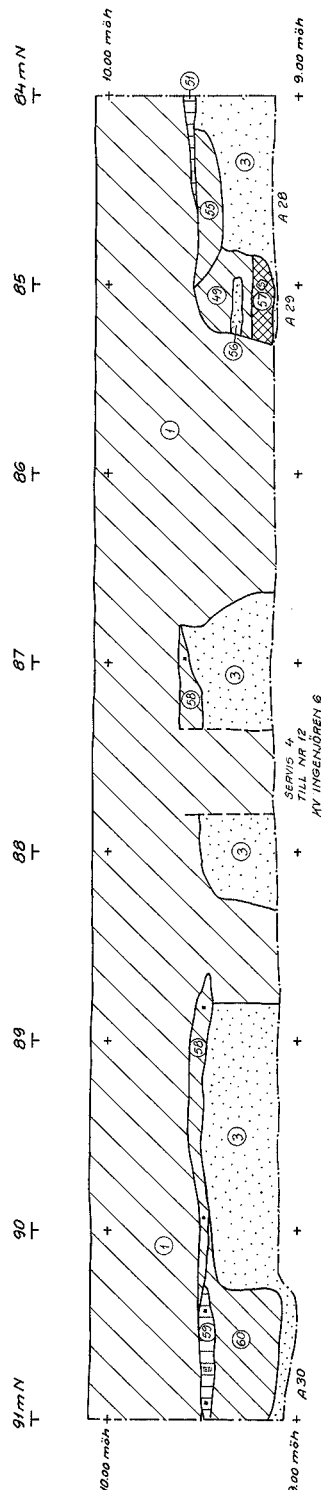
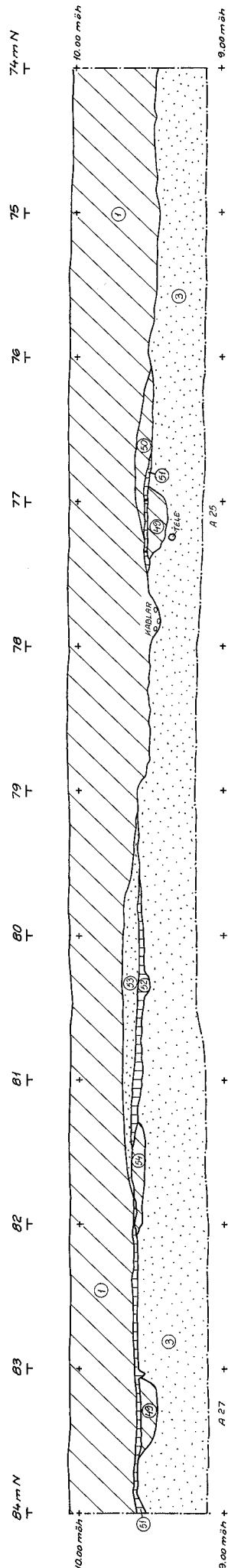
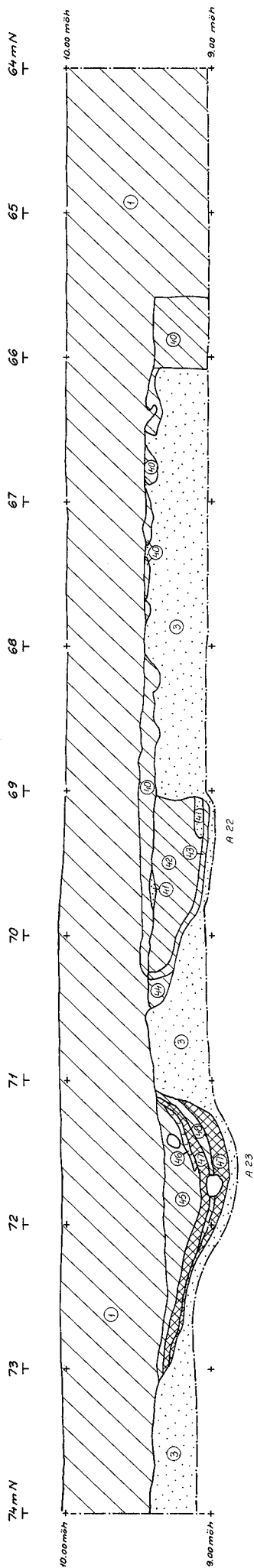

HMAK 4478:11
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGGATAN, SCHARIT 3
SEKTION 37mN-64mN, A 14-16, 18-21
SEDD FRÅN VÄSTER
SKALA 1:40
UPPMÄTT AV LENA BJUGNER
1983

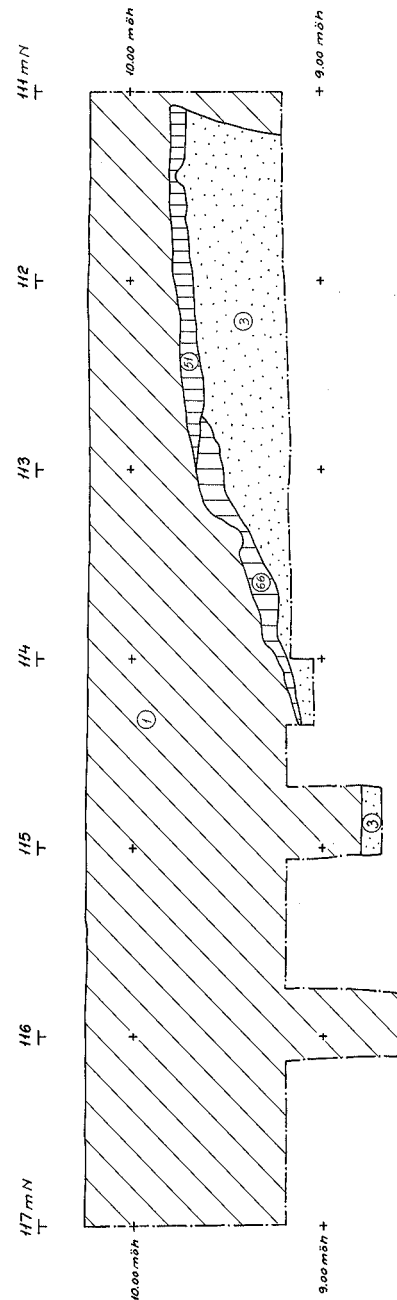
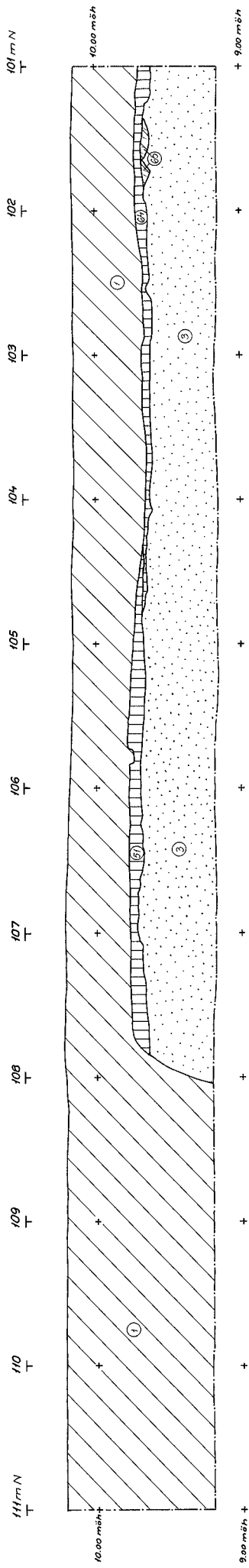
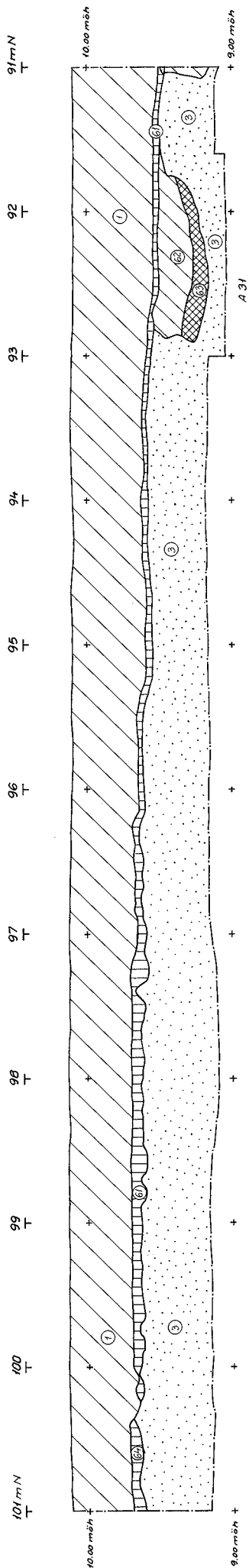

HMAK 4478:12
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGGATAN, SCHAFT 3
SEKTION 64 m N-91 m N, A 22-23, 25, 27-30
SEDO FRÅN VÄSTER
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGNER
1983

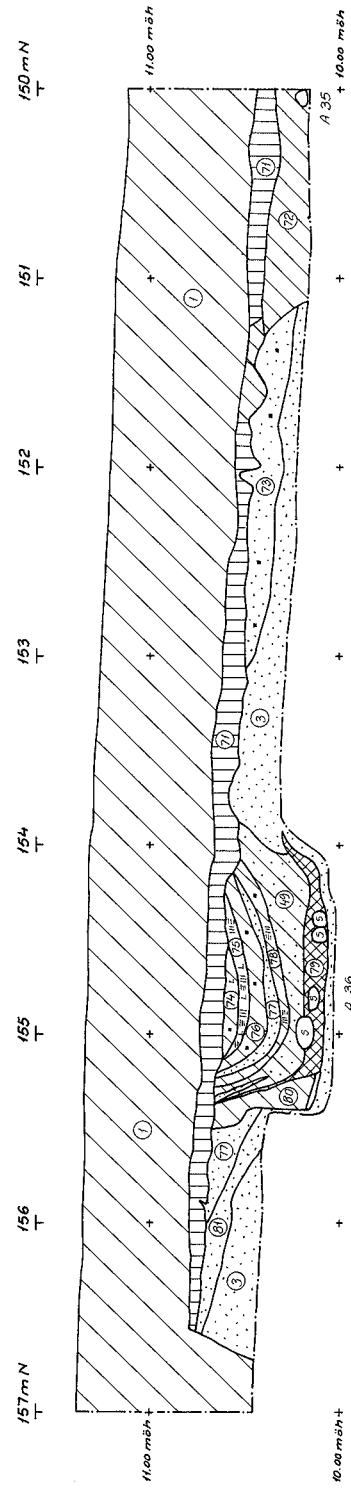
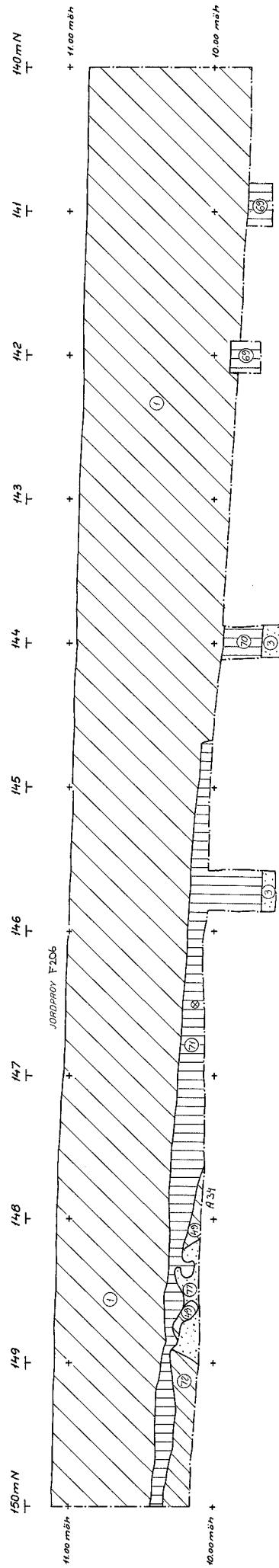
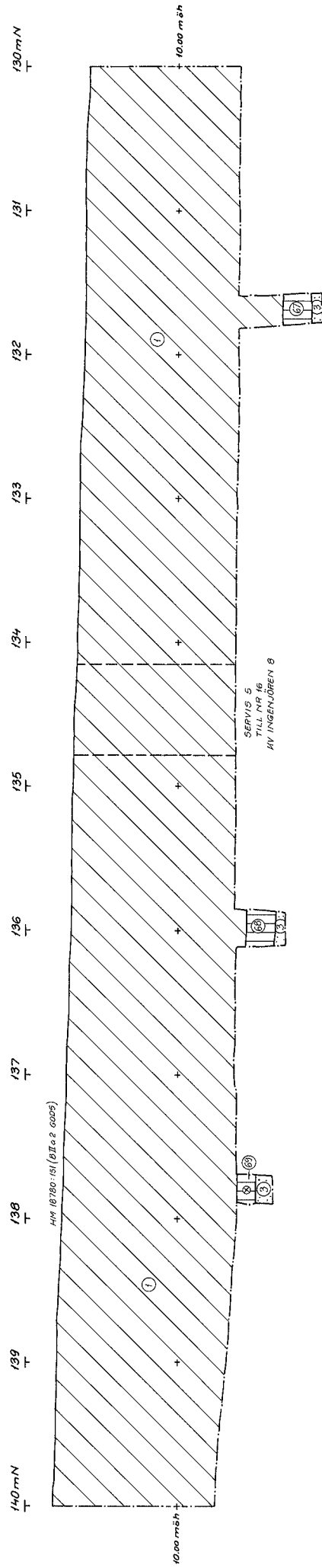

HMAK 4478:13
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
SEKTION 91 m N - 117 m N, A 31
SEDD FRÅN VÄSTER
SKALA 1:40
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

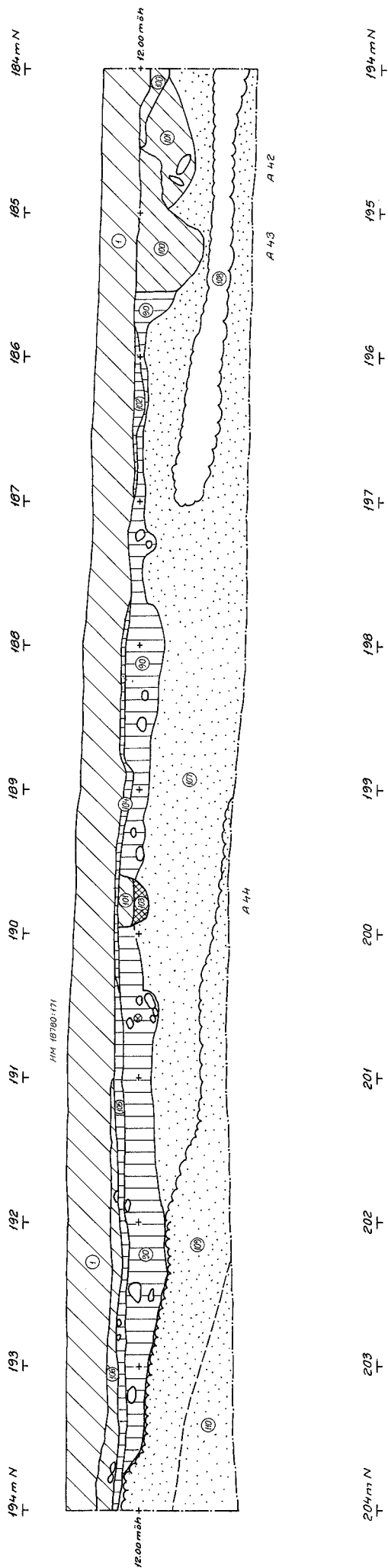
SKALA 1:20
0 0.5 1 2 m

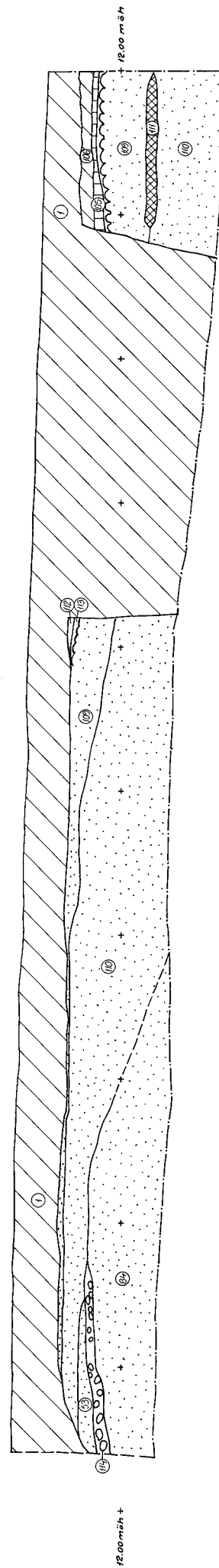
HMAK 4478:14
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAFT 3
SEKTION 130 m N - 157 m N, A 35 - 36
SEDD FRÅN VÄSTER
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

HIM 48780-171

- 61 MÖRKUL MELLANSAND (KOMPAKTERE ÄN 3) NÅGOT TRÄKOL
62 GUL MELLANSAND MED RINGA INSLAG AV TRÄKOL (CA 0,15 m TJOCKT)
I LAGRETS TOPP
63 BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL (MEDTVÄTTNING ?)
64 GRÄGUL GRÖVSAND MED STEN
65 GRÄGUL SAND MED HUMUSFLÄCKAR
66 GRÄBRUN SANDIG HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL (OMPLÖT)
67 GUL MELLANSAND MED NÅGOT INSLAG AV TRÄKOL (162,8-167,5 m N).
NÖR DÄROM GUL MELLANSAND
68 STEN
69 GUL NÅGOT ÖREN MELLANSAND MED NÅGOT TRÄKOLINSLAG
70 BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
71 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS
72 MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL
73 GULBRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
74 FLÄMMIG HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
75 GRÄ LERA OCH TRÄKOL
76 TRÄKOL OCH NÅGOT BRÄND LERA
77 GRÄ HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
78 FLÄMMIG HUMÖS SAND
79 GRÄBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL

- 80 BRUN FLÄMMIG HUMUS, LERA, SAND OCH TRÄKOL
81 BRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
82 GRÄBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL NÅGOT GULARE
MOT BOTTEN
83 TRÄKOL
84 GRÄBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL OCH BRÄND LERA
85 MÖRKBRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
86 BRUN HUMÖS SAND MED HUMUSFLÄCKAR OCH INSLAG AV TRÄKOL
87 GUL SAND MED NÅGOT ENSTANA TRÄKOLINSLAG (BOTTENSAND)
88 STEN OCH GRUS
89 BRUN SAND MED STEN OCH GRUS
90 GUL SAND MED STEN, OKLAR ÖVERGÅNG MELLAN 200-201 m N
TILL (GRÄGUL GRÖVSAND MED STEN 86)
91 ÖMRÅDE MED TRÄKOL BLAND STENARNA (C-14 PROV TAGET)
92 SOM LAGER 83 MEN MÖRKARE
93 BRUN HUMÖS SAND
94 SOTIG SAND MED STEN (EJ SKÖRBRÄNDA) OCH TRÄKOL (C-14 PROV TAGET)

HMAK 4478:16
Skala 1:40

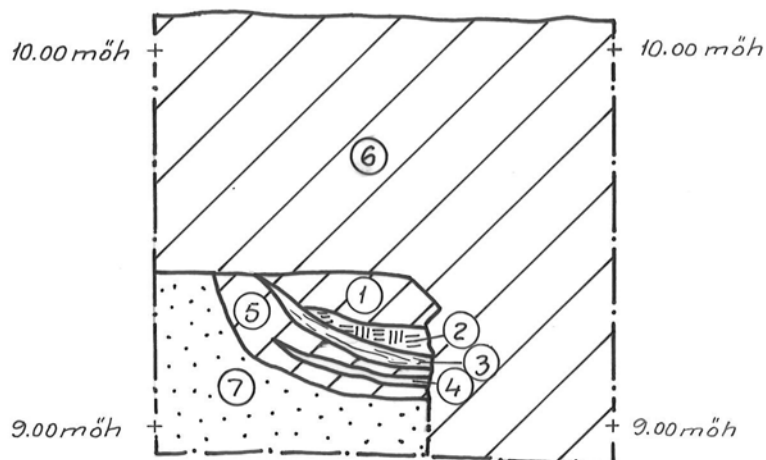
HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
SEKTION 184 m N - 203,6 m N, A 42-44
SEDD FRÅN VÄSTER
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

ANLÄGGNING 32

91mN

92mN

- ① MÖRKBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL
- ② BRÄND LERA
- ③ FÖRMULTNAT TRÄ
- ④ FET SANDIG HUMUS
- ⑤ GRÅ HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÄKOL
- ⑥ RECENT STÖRNING
- ⑦ SAND BOTTENSAND

HMAK 4478:17

HALMSTAD

WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3

ANLÄGGNING 32

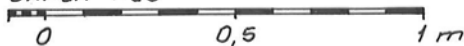
SEKTION, SEDD FRÅN ÖSTER

SKALA 1:20

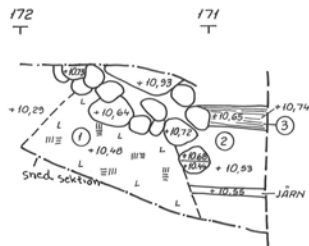
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER

1983

SKALA 1:20

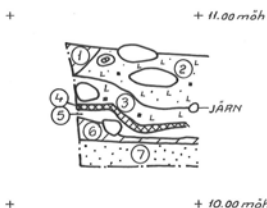

PLAN

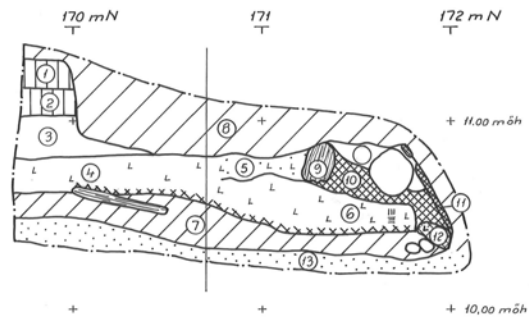

- ① BRÄND OCH OBRÄND LERA MED TRÅKOL
- ② GRÅ LERA OCH TRÅKOL
- ③ BRÄNT TRÅ

TVÄRSEKTION VID 170,7 m

- ① STÖRNING
- ② LERA UPPBLANDAD MED SAND OCH TRÅKOL
- ③ LERA MED TRÅKOL
- ④ TRÅKOL
- ⑤ BRUNGRÅ HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÅKOL
- ⑥ FLAMMIG HUMÖS SAND
- ⑦ GUL MELLAN/GROVSAND (BOTTENSAND)

- ① BRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÅKOL OCH BRÄND LERA
- ② MÖRKBRUN SANDIG HUMUS
- ③ GULBRUN HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÅKOL
- ④ OBRÄND OCH NÅGOT BRÄND LERA I BOTTEN, TRÅKOL
- ⑤ LERA OCH SAND
- ⑥ LERA MED TRÅKOL I BOTTEN
- ⑦ GRÅ HUMÖS SAND MED INSLAG AV TRÅKOL
- ⑧ BÄRLAGER
- ⑨ BRÄNT TRÅ
- ⑩ TRÅKOL
- ⑪ TRÅKOL (BRÄNT TRÅ)
- ⑫ TRÅKOL MED LERA
- ⑬ GUL MELLAN/GROVSAND (BOTTENSAND)

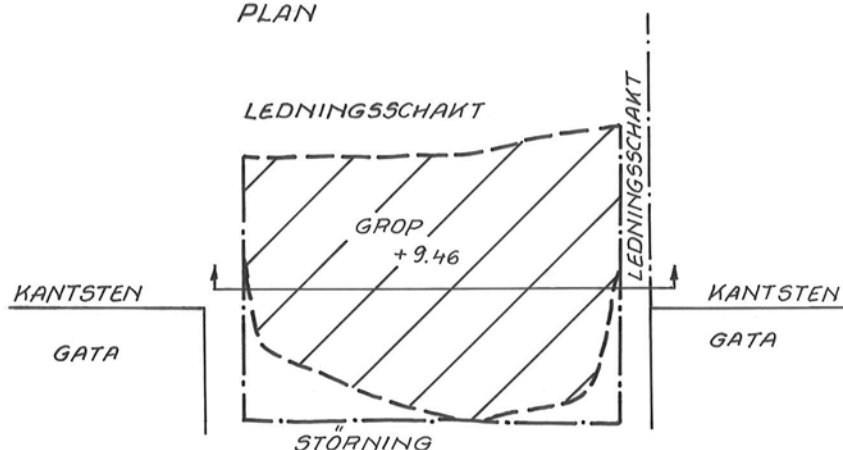
HMAK 4478:18
Skala 1:40

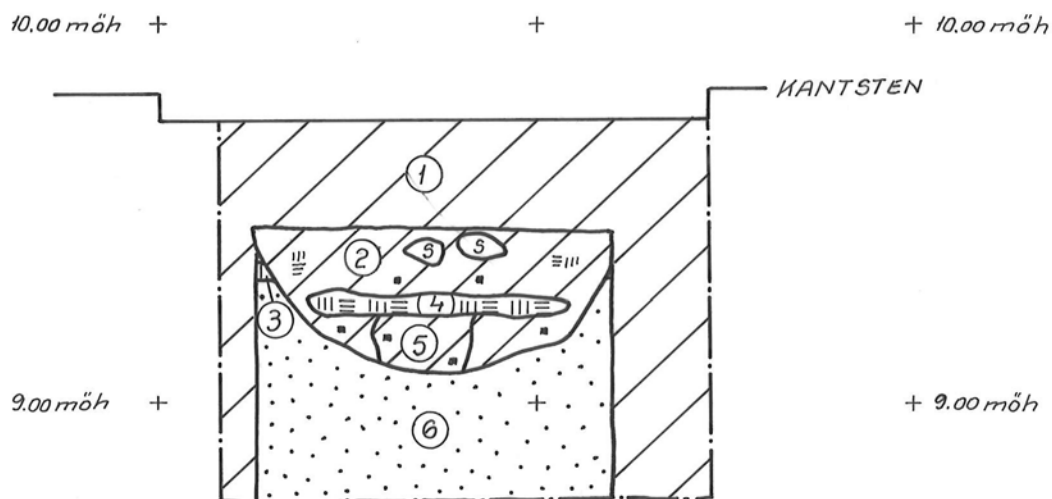
HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
ANLÄGGNING 40
PLAN, SEKTION, TVÄRSEKTION
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

ANLÄGGNING 45

PLAN

SEKTION, SEDD FRÅN ÖST

HMAK 4478:19
Skala 1:40

- ① RECENT STÖRNING
- ② GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV BRÄND LERA, TRÄKOL OCH GUL SAND
- ③ KULTURLAGER
- ④ BRÄND LERA
- ⑤ GRÅ SANDIG HUMUS MED NÅGOT INSLAG AV TRÄKOL
- ⑥ GUL SAND (BOTTENSAND)

HALMSTAD

WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3

ANLÄGGNING 45

PLAN OCH SEKTION

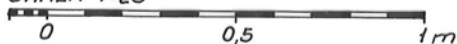
SKALA 1:20

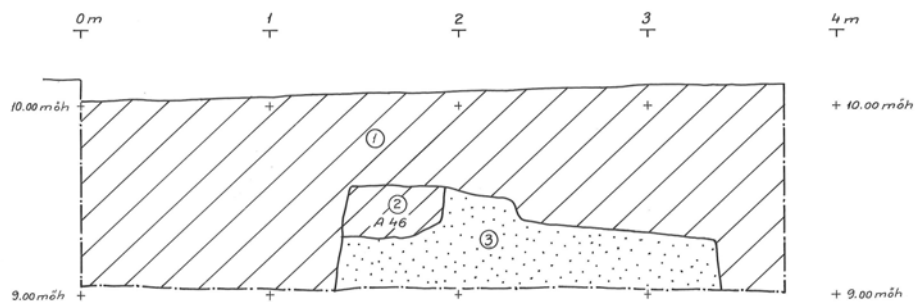
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER

1983

SKALA 1:20

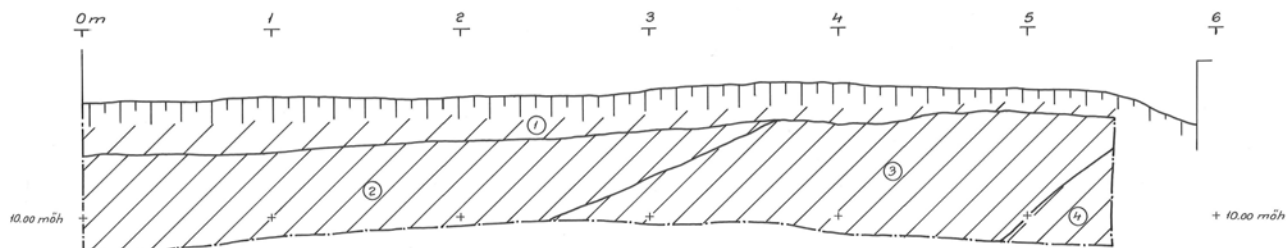

- ① BÅRLAGER: Fyllning
- ② BRUNGRÅ HUMÖS SAND MED TRÄHÖL OCH BRÄND LERA
- ③ GUL MELLAN/GROVSAND (BOTTENSAND)

HMAK 4478:20
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
SERVIS 3, A 46
SEKTION, SEDD FRÅN SSV
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

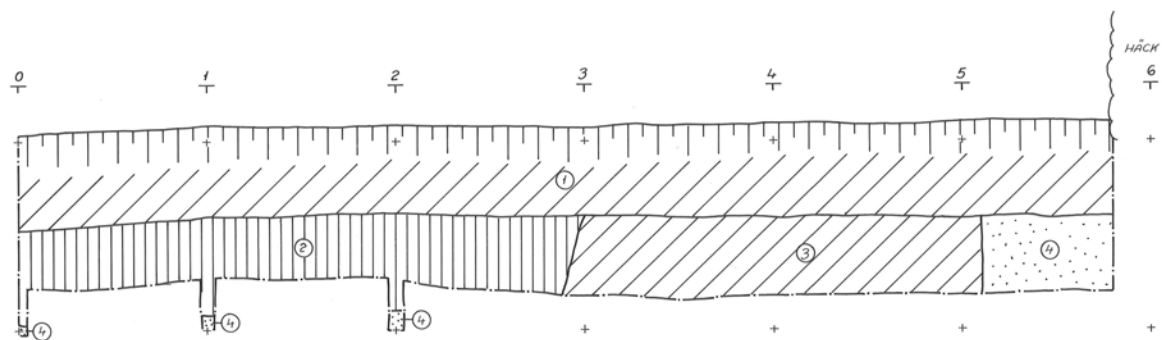

- ① MATJORD
- ② GUL FINSAND
- ③ GUL OCH GULBRAUN SAND MED HUMUSSTRIMMOR OCH TRÄHÖL
- ④ BRUNGRÅ HUMÖS SAND

HMAK 4478:21
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
SERVIS 5 TILL INGENJÖREN 8
SEKTION SEDD FRÅN NORR
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

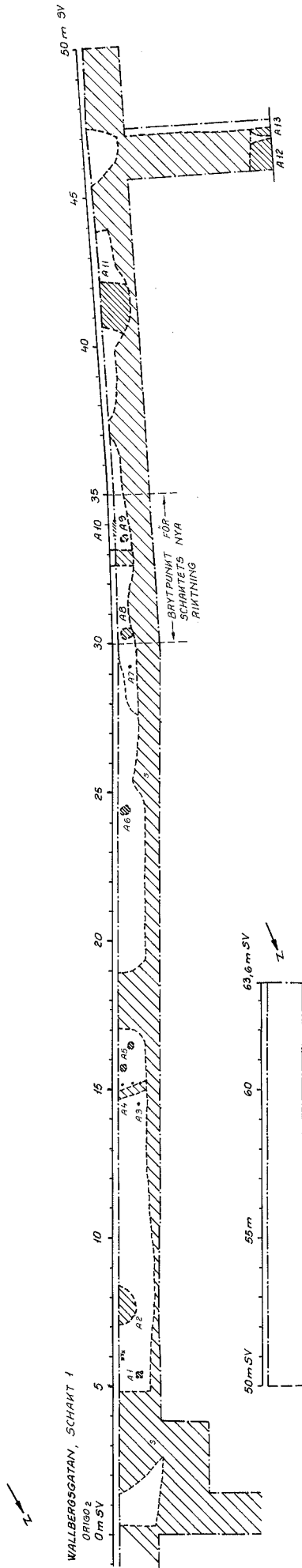

- ① MATJORD
- ② GRÅBRUN SANDIG HUMUS MED INSLAG AV TRÄKOL
OCH BRÄND LERA (FYND KERAMIK)
- ③ RECENT STÖRNING
- ④ GUL BOTTENSAND

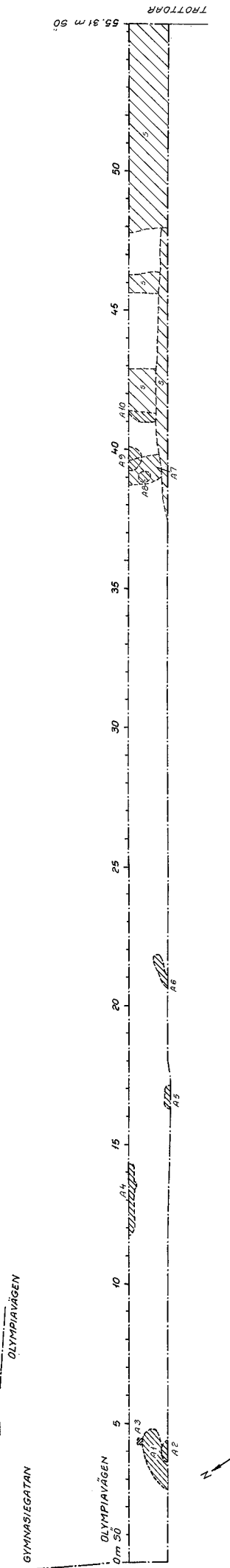
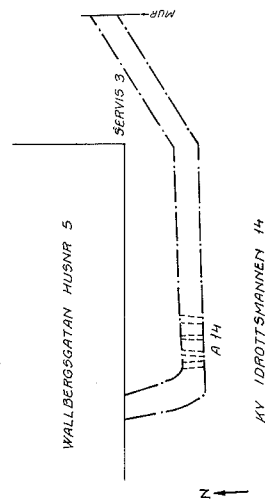
HMAK 4478:22
Skala 1:40

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN, SCHAKT 3
SERVIS 6, TILL INGENJÖREN 10
SEKTION, SEDD FRÅN NORR
SKALA 1:20
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

SKALA 1:20
0 0,5 1 2m

WALLBERGSGATAN, SCHANT 2

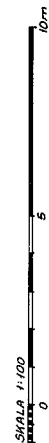

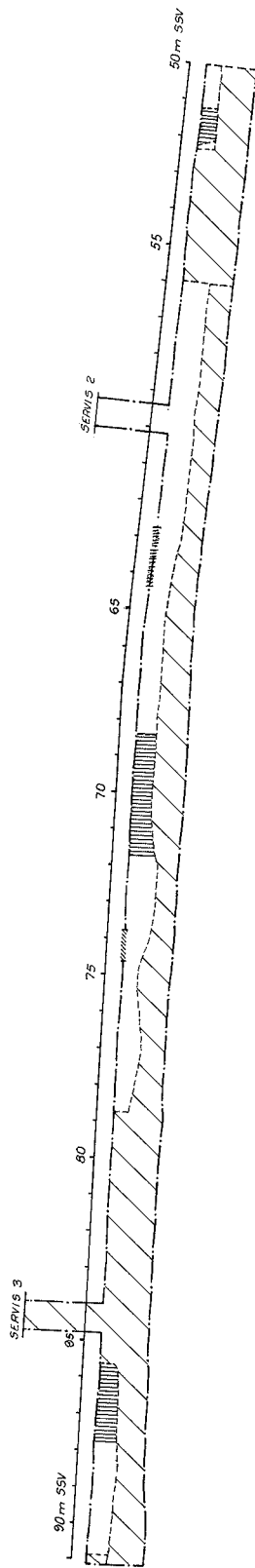
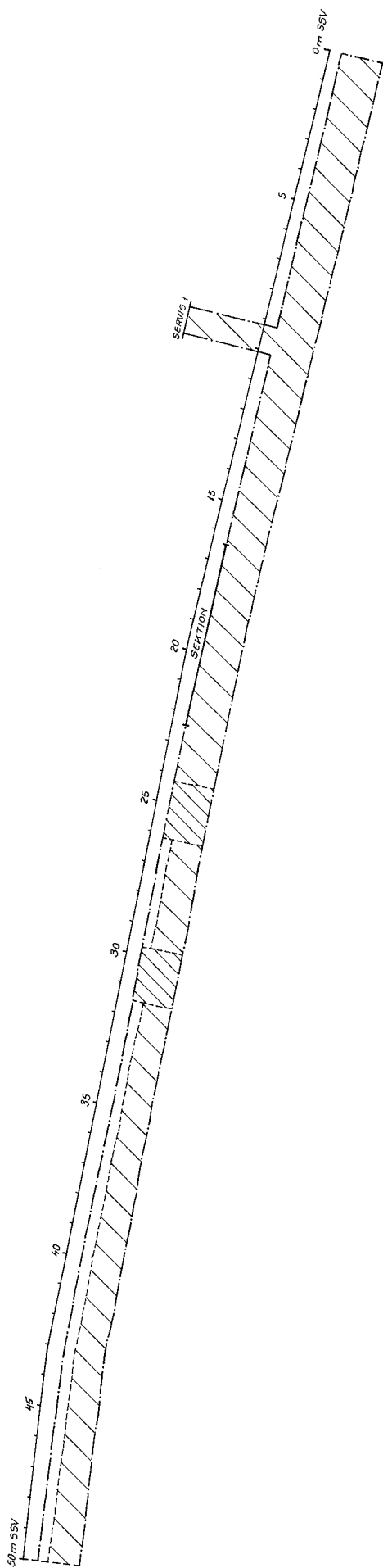
TECHNISK FÖRKLARING

- GRÖP
- GRÖP I SEKTION
- STOLPHÅL
- ANLÄGGNING
- RÄNNA
- TRÄVOLLÄGER
- RECENT STÖRNING
- PLOGSPÅR
- PINNHAL
- LAGERGRÄNS

HMAK 4478:23
Skala 1:200

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN A 1-14 (51+2)
GYMNASIEGATAN A 4-5
OLYMPIAVÄGEN A 1-10
PLAN
SKALA 1:100
UPPMÄTT AV LENA BJÖRGNER
1983

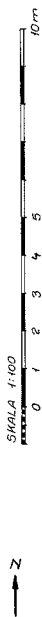

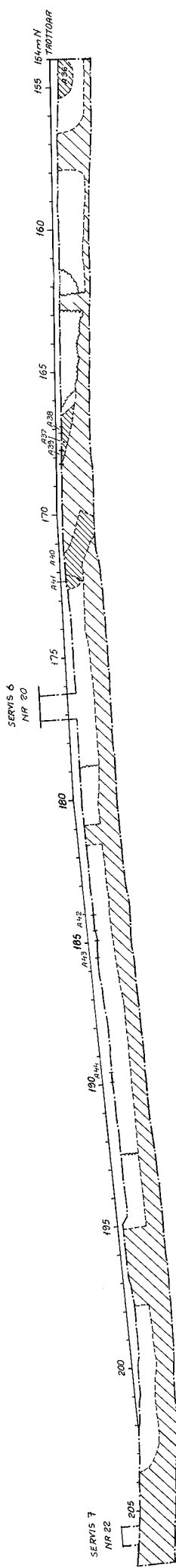
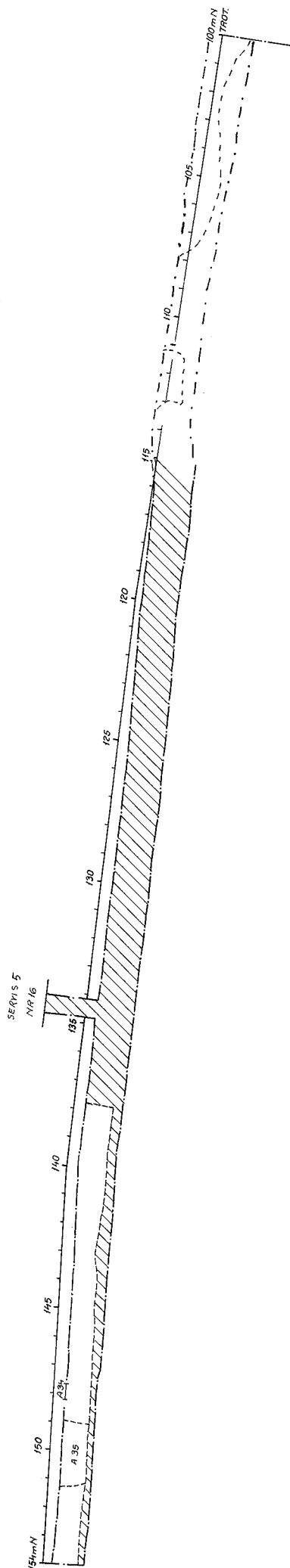

KULTURLAGER

HMAK 4478:24
Skala 1:200

HALMSTAD
WALLBERGSGATAN SCHAKT 2
PLAN
SKALA 1:100
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

HMAK 4478:25
Skala 1:200

HALLAND
WALLBERGSGATAN, SCHAFT 3
PLAN 100mN-206,9mN
SKALA 1:100
UPPMÄTT AV LENA BJUGGNER
1983

KULTURMILJÖ
HALLAND

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00
E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se